

Onderwerp: domein Educatie, OER Bacheloropleidingen ILS
Kenmerk: 11/N132/fv
Datum: 7 juli 2011

Onderwijs- en examenregeling
voor de Bacheloropleidingen
opleiding tot leraar VO van de 2de graad
van het
Instituut voor Leraar en School
van de
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
voor het studiejaar
2011 – 2012

Paragraaf 1 Algemene Bepalingen
Paragraaf 2 Aanvullende wettelijke toelatingseisen van de opleiding
Paragraaf 3 Opbouw van de opleiding
Paragraaf 4 Propedeutische fase
Paragraaf 5 Studieadvies propedeutische fase
Paragraaf 6 Postpropedeutische fase
Paragraaf 7 Tentamens en examens van de opleiding
Paragraaf 8 Examencommissie en examinatoren
Paragraaf 9 Studieloopbaanbegeleiding
Paragraaf 10 Judicium Abeundi
Paragraaf 11 Slotbepalingen
Bijlagen

Paragraaf 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

1. Deze regeling is de Onderwijs- en examenregeling als bedoeld in artikel 7.13 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).
2. Deze regeling is van toepassing op het onderwijs, de tentamens en examens in het studiejaar 2011-2012, lopend van 1 september 2011 tot en met 31 augustus 2012, van de bacheloropleidingen tot leraar van de tweede graad, hierna te noemen: de opleiding.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

Voor deze regeling gelden de begripsbepalingen die zijn opgenomen in de begrippenlijst in bijlage 2 van het Opleidingsstatuut.

Artikel 1.3 Doel van de opleidingen

De student verwerft op hbo-bachelorniveau de kennis, het inzicht en de vaardigheden van een startbekwame beroepskracht op het gebied van Educatie, in casu leraar van de tweede graad op HBO-Bachelor niveau.

Artikel 1.4 Opleiding binnen het domein Educatie, Instituut voor Leraar en School.

Tot het domein Educatie, Instituut voor Leraar en School, opleidingen leraar VO van de 2de graad, behoren de opleidingen:

- a. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Aardrijkskunde.
- b. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Economie.
- c. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Biologie.
- d. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Duits.
- e. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Engels.
- f. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Frans.
- g. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Geschiedenis.
- h. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Natuurkunde.
- i. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Nederlands.
- j. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Scheikunde.
- k. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Wiskunde.
- l. Opleiding tot Leraar VO van de 2de graad Pedagogiek.

Paragraaf 2 Aanvullende wettelijke toelatingseisen van de opleiding

Artikel 2.1 Toelatingsonderzoek

Om voor een toelatingsonderzoek als bedoeld in artikel 7.29 lid 1 WHW in aanmerking te komen, moet de kandidaat in beginsel 21 jaar of ouder zijn. Daarnaast moet hij aan de volgende eisen voldoen:

1. a. voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht volgen van het onderwijs;
b. voldoende kennis om te slagen voor de toelatingstoetsen;
c. aantoonbaar gemotiveerd voor de opleiding.
2. De in lid 1 genoemde eisen zijn niet zwaarder dan die van de minst zware instroomeisen waarmee regulier toegang tot de opleiding verkregen kan worden.

Artikel 2.2 Beheersing Nederlandse taal

1. Degene met een buiten Nederland afgegeven diploma dat op grond van een diplomawaardering is vrijgesteld van de vooropleidingseisen dient, voor de startdatum van het onderwijs (1 februari of 1 september), ten genoegen van de examencommissie het bewijs te leveren van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het Nederlandstalig onderwijs aan de HAN alvorens te kunnen worden ingeschreven als student.
2. Het in lid 1 bedoeld bewijs kan geleverd worden door:
  - a. het met positief resultaat hebben afgelegd van het staatsexamen NT-2-programma II heeft afgelegd bij de DUO, of
  - b. het met positief resultaat hebben afgelegd van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs, of
  - c. het tijdens zijn buitenlandse vooropleiding voor het Nederlandse hoger onderwijs bij de betreffende onderwijsinstelling – met positief resultaat - minstens twee jaar onderwijs in de

Nederlandse taal te hebben gevolgd en het vak Nederlandse taal – met positief resultaat - deel uitmaakte van zijn eindexamenresultaat, of

d. het ten genoegen van de examencommissie aantonen dat hij op een andere dan de hierboven bedoelde wijze(n) de Nederlandse taal in voldoende mate beheerst om het Nederlandstalige onderwijs met vrucht te kunnen volgen.

3. De persoon die op de in lid 1 bedoelde startdatum nog niet heeft voldaan aan (al) de exameneisen maar wel een of meer (her)examens van het staatsexamen NT-2-programma II en/of het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs heeft afgelegd kan aan de instituutsdirecteur een verzoek richten om toch te worden ingeschreven als student bij de opleiding.
4. a. De instituutsdirecteur kan, al dan niet op een verzoek als genoemd in lid 3, besluiten de persoon toe te laten tot de opleiding. De instituutsdirecteur kan aan dit besluit een termijn verbinden voor het leveren van het bewijs aan de examencommissie van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs aan de HAN om de inschrijving als student na de in het besluit genoemde termijn te continueren.
- b. De instituutsdirecteur kan, al dan niet op een verzoek als genoemd in lid 3, besluiten de persoon toe te laten tot de opleiding waarbij is bepaald dat er geen tentamens of onderdelen daarvan worden afgelegd dan nadat aan de examencommissie het bewijs van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs aan de HAN is geleverd. Aan dit laatste kan de instituutsdirecteur een termijn verbinden waarbinnen dit bewijs moet zijn geleverd om de inschrijving als student na de in het besluit genoemde termijn te continueren.

Artikel 2.3 Nadere vooropleidingseisen

<i>Opleiding</i>	<i>Vooropleidingseisen HAVO</i>
Biologie	Profielen Natuur & techniek en Natuur en gezondheid toelaatbaar. Profiel Economie & maatschappij met het vak Biologie of met het vak Natuur, leven & technologie. Profiel Cultuur & maatschappij met het vak Biologie of met het vak Natuur, leven & technologie.
Duits	Alle profielen toelaatbaar met het vak Duits
Economie	Alle profielen toelaatbaar, maar Het profiel Natuur & techniek en Natuur & gezondheid met het vak economie of met het vak management en organisatie. Het profiel Cultuur & maatschappij met het vak economie.
Frans	Alle profielen toelaatbaar met het vak Frans
Natuurkunde	Alleen toelaatbaar met de profielen: Natuur & techniek Natuur & gezondheid met het vak Natuurkunde of met het vak Natuur, leven & technologie.
Scheikunde	Alleen toelaatbaar met de profielen: Natuur & techniek Natuur & gezondheid
Wiskunde	Natuur & techniek toelaatbaar. Overige profielen toelaatbaar met wiskunde B

<i>Opleiding</i>	<i>Vooropleidingseisen VWO</i>
Biologie	Alle profielen toelaatbaar, maar Profiel Economie & maatschappij met het vak Biologie of met het vak Natuur, leven & technologie. Profiel Cultuur & maatschappij met het vak Biologie of met het vak Natuur, leven & technologie.
Economie	Alle profielen toelaatbaar, maar Profiel Cultuur en maatschappij met het vak economie. Profiel Natuur & techniek en het profiel natuur & gezondheid met het vak economie of met het vak management en organisatie.
Natuurkunde	Profiel Natuur & techniek toelaatbaar. Profiel Natuur & gezondheid met het vak Natuurkunde of met het

	vak Natuur, leven & technologie. Profiel Economie & maatschappij met het vak Natuurkunde of met het vak Natuur, leven & technologie. Niet toelaatbaar met Cultuur en maatschappij.
Scheikunde	Toelaatbaar met de profielen Natuur & techniek en Natuur & gezondheid. Profiel Economie & maatschappij met het vak scheikunde of met het vak Natuur, leven & technologie Niet toelaatbaar met het profiel Cultuur en maatschappij
Wiskunde	Alle profielen toelaatbaar, maar Profiel Cultuur & maatschappij met het vak wiskunde a of b.

Paragraaf 3 Opbouw van de opleiding

Artikel 3.1 Vorm van de opleiding

De opleiding wordt in deeltijd en in voltijd verzorgd.

Artikel 3.2 Indeling van de opleiding en de examens

1. De opleiding kent een propedeutische en een postpropedeutische fase.
2. De propedeutische fase is het deel van de major dat is gericht op het verkrijgen van inzicht in de inhoud van en de geschiktheid voor de opleiding en het beroep.
3. De postpropedeutische fase is het gedeelte van de opleiding, dat volgt op de propedeutische fase.
4. Het geheel van de opleiding bestaat uit een major en een minor. De minor is een onderdeel van de postpropedeutische fase.
5. In de opleiding worden de volgende examens afgelegd:
  - a. het propedeutische examen;
  - b. het afsluitend oftewel bachelorexamen;
6. Gedurende de opleiding wordt 3 maal een integrale toets afgenomen (zie artikel 7.1).

Artikel 3.3 Major

1. De major is het deel van de opleiding dat is gericht op het verwerven van de benodigde competenties voor de voorgeschreven beroepstaken van de startbekwame beroepskracht op hbo-bachelorniveau.
2. De voorgeschreven beroepstaken voor de startbekwame beroepskracht op hbo-bachelorniveau zijn als zodanig beschreven in hoofdstuk 3.5 van het Opleidingsstatuut.

Artikel 3.4 Minor

1. De minor is het deel van de postpropedeutische fase van de opleiding dat is gericht op het verdiepen of verbreden van de benodigde competenties voor de voorgeschreven beroepstaken van de startbekwame beroepskracht op hbo-bachelorniveau.
2. De minor is een gecertificeerde HAN-minor of een vrije minor.
3. De student die een minor gaat volgen dient hiervoor vooraf toestemming te vragen en te krijgen van de examencommissie. De studieloopbaanbegeleider begeleidt de student en adviseert de examencommissie bij de aanvraag tot toestemming.
4. De examencommissie beoordeelt of de minor past binnen het beroepsprofiel van de opleiding, niet overlapt met de major en het juiste niveau heeft.
5. Als de minor komt uit het gecertificeerde aanbod van de HAN dan kan de toestemming zoals bedoeld in lid 3 door de examencommissie gemandateerd worden aan de studieloopbaanbegeleider.
6. Een vrije minor is een minor die een student
  - a) bij een andere (onderwijs)instelling volgt,
  - b) samenstelt uit onderdelen van minoren of andere onderwijseenheden bij verschillende instituten van de HAN of een andere (onderwijs)instelling,
  - c) aanvraagt en toegekend krijgt in de vorm van een vrijstelling.
7. Indien de vrije minor door de student is samengesteld, dient deze naar het oordeel van de examencommissie te bestaan uit een onderling samenhangend geheel van onderwijsactiviteiten.

Artikel 3.5 Studielast en studiepunten

OER 2011-2012 van de lerarenopleiding Aardrijkskunde in de 2de graad, voltijd en deeltijd, van het ILS-HAN

1. De studielast van een opleiding en een onderwijseenheid wordt uitgedrukt in studiepunten.
2. Een studiepoint is gelijk aan 28 uren studie.
3. De opleiding heeft een studielast van 240 studiepunten.
4. De propedeutische fase heeft een studielast van 60 studiepunten.
5. De postpropedeutische fase heeft een studielast van 180 studiepunten.
6. De major heeft een studielast van maximaal 210 studiepunten.
7. De minor heeft een studielast van minimaal 30 studiepunten.

Artikel 3.6 Beroepstaken, onderwijseenheden en competenties

1. Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden.
2. In de opleiding worden beroepstaken aangeleerd die een startbekwame beroepsbeoefenaar moet kunnen uitvoeren. Deze beroepstaken zijn gerelateerd aan onderwijseenheden.
3. De inhoud van een onderwijseenheid bestaat uit een aantal samenhangende competenties.
4. Een onderwijseenheid heeft een studielast van 7,5 studiepunten of een veelvoud daarvan.
5. In afwijking van het vorige lid mag de studielast van een onderwijseenheid 2,5 of 5 studiepunten bedragen, mits de opleiding daarvoor goedkeuring heeft gekregen van het College van Bestuur.
6. De studiepunten van een onderwijseenheid verwerft de student indien hij het daarbij behorende tentamen of de integrale toets (zie artikel 7.1.) met goed gevolg heeft afgelegd.

Paragraaf 4 Propedeutische fase

Artikel 4.1 Samenstelling propedeutische fase

1. Voor de samenstelling van de propedeutische fase van de opleidingen tot leraar in de tweede graad, zie het overzicht van de onderwijseenheden zoals opgenomen in de tabel in de bijlage bij deze regeling.
2. Voor de integrale toetsen (zie artikel 7.1) wordt weergegeven:
  - op welke beroepstaken de toets betrekking heeft.
  - de vorm (tentamen of examen)..
  - het aantal toetsgelegenheden (zie artikel 7.3).
3. Voor het nominale voltijds- en deeltijds programma van de tweedegraads lerarenopleidingen zoals genoemd in artikel 1.4 geldt dat de vakinhoudelijke en vakdidactische kennis waarover de startbekwame docent moet beschikken is vastgelegd in de kennisbasis die landelijk is overeengekomen.

Paragraaf 5 Studieadvies propedeutische fase.

Artikel 5.1 Studieadvies propedeutische fase.

1. Uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving in de propedeutische fase ontvangt iedere student – door of namens de instituutdirecteur - een schriftelijk studieadvies over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de opleiding.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 kan aan de student een studieadvies uitgebracht worden zolang hij het propedeutisch examen nog niet met goed gevolg heeft afgelegd.
3. Het studieadvies als bedoeld in lid 1 en 2 is positief of negatief.

Artikel 5.2 (Voorlopig) Negatief studieadvies in het eerste jaar van inschrijving

Voorlopig negatief studieadvies:

1. Wanneer het propedeutisch examen nog niet met goed gevolg is afgelegd, zo mogelijk direct aan het eind van de vijfde maand van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase of indien nodig volgend op een eerder gegeven voorlopig studieadvies, ontvangt iedere student met op dat moment dusdanig onvoldoende studiepunten dat een succesvolle studievoortgang niet waarschijnlijk is, - door of namens de instituutdirecteur – als waarschuwing schriftelijk een voorlopig negatief studieadvies.
2. Tot het uitbrengen van een voorlopig negatief studieadvies zoals bedoeld in lid 1 wordt overgegaan indien de student aan het eind van het eerste semester (onderwijsperiode 2) niet minstens de helft van het aantal op dat moment volgens het toetsprogramma te behalen studiepunten heeft behaald dan wel aan het einde van het eerste studiejaar niet minstens 45 studiepunten) heeft behaald.

Bindend negatief studieadvies:

3. Tot het uitbrengen van een bindend negatief studieadvies aan het einde van het eerste studiejaar van inschrijving voor de propedeuse wordt overgegaan indien de student niet minstens 45 studiepunten van het aantal op dat moment volgens het toetsprogramma te behalen studiepunten heeft behaald tenzij de student, met inachtneming van diens persoonlijke omstandigheden door de Instituutsdirectie van het Instituut voor leraar en school, niettemin geschikt moet worden geacht voor de opleiding.

Artikel 5.3 (Voorlopig) Positief studieadvies

1. Tot het uitbrengen van een voorlopig positief studieadvies wordt overgegaan indien de student 45 studiepunten of meer uit het toetsprogramma van de propedeutische fase heeft behaald, maar nog niet het propedeutisch examen heeft behaald.
2. Tot het uitbrengen van een positief studieadvies wordt overgegaan indien de student het propedeutisch examen heeft behaald.

Artikel 5.4 Negatief studieadvies na het eerste jaar van inschrijving

Tot het uitbrengen van een negatief studieadvies als bedoeld in artikel 5.1 lid 3 wordt in ieder geval overgegaan als:

1. de student aan het einde van diens tweede jaar van inschrijving in de propedeutische fase het propedeutisch examen nog niet heeft gehaald,
2. de student - aan wie in de loop van diens tweede jaar van inschrijving in de propedeutische fase een negatief studieadvies is uitgebracht dat niet voldoet aan de in artikel 5.5 lid 1 bedoelde voorwaarde - aan het einde van diens derde jaar van inschrijving in de propedeutische fase dit examen niet heeft gehaald,
3. de student aan wie op grond van persoonlijke omstandigheden uitstel is verleend voor het behalen van het propedeutisch examen, op de uitgestelde datum dit examen niet heeft behaald.

Artikel 5.5 Procedure voor het geven van een negatief studieadvies

1. Aan het negatief studieadvies is een bindende afwijzing voor onbepaalde tijd verbonden mits het bepaalde in artikel 5.2 lid 1 daadwerkelijk en minimaal 40 werkdagen aan het negatief studieadvies in of na het eerste jaar van inschrijving is voorafgegaan. Bij het bepalen van de termijn van minimaal 40 werkdagen moet rekening gehouden worden met de onderwijsvrije dagen conform het HAN-jaarrooster (zie bijlage 2 Opleidingsstatuut).
2. Voordat een negatief studieadvies wordt uitgebracht waaraan een bindende afwijzing voor onbepaalde tijd is verbonden als bedoeld in lid 1 van dit artikel, wordt de betreffende student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord.
3. Bij het geven van een studieadvies worden de persoonlijke omstandigheden van de student in acht genomen.

Artikel 5.6 Persoonlijke omstandigheden

1. Bij het uitbrengen van het studieadvies wordt rekening gehouden met persoonlijke omstandigheden zoals genoemd in artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit van de wet.
2. Persoonlijke omstandigheden die o.a. in aanmerking kunnen komen voor erkenning zijn onder andere:
  - a. ziekte van de student;
  - b. lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van de student;
  - c. zwangerschap van de studente;
  - d. bijzondere familieomstandigheden;
  - e. bestuurlijke activiteiten als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 van het uitvoeringsbesluit van de wet.

Paragraaf 6 Postpropedeutische fase

Artikel 6.1 Samenstelling postpropedeutische fase

1. Voor de samenstelling van de post-propedeutische fase van de opleidingen tot leraar in de tweede graad, zie het overzicht van de onderwijseenheden zoals opgenomen in de tabel in de bijlage bij deze regeling.
2. Voor de integrale toetsen (zie artikel 7.1) wordt weergegeven:
  - op welke beroepstaken de toets betrekking heeft.

- de vorm (tentamen of examen).
  - het aantal toetsgelegenheden (zie artikel 7.3).
3. Voor het nominale voltijds- en deeltijds programma van de tweedegraads lerarenopleidingen zoals genoemd in artikel 1.4 geldt dat de vakinhoudelijke en vakdidactische kennis waarover de startbekwame docent moet beschikken is vastgelegd in de kennisbasis die landelijk is overeengekomen.

Paragraaf 7 Tentamens en examens van de opleiding

Artikel 7.1 (Deel)tentamen en integrale (deel)toets .

1. Een tentamen is een onderzoek naar de competenties behorende bij een onderwijseenheid, van de student, zijnde de kennis, het inzicht, de vaardigheden en attitude in samenhang met elkaar, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek. Een tentamen kan bestaan uit deeltentamens.
2. Naast 'reguliere' tentamens worden er in de opleidingen tot leraar in de tweede graad bij de HAN ook integrale toetsen afgenomen. Een integrale toets kan bestaan uit deoltoetsen.
3. De vakinhoudelijke en didactische kennis waarover de startbekwame docent moet beschikken is vastgelegd in de kennisbasis die landelijk is overeengekomen. Vanaf 2013 zullen twee digitale kennistoetsen deel uitmaken van de Opleidingen tot Leraar VO van de 2de graad Aardrijkskunde, Economie, Engels, Geschiedenis, Natuurkunde, Nederlands en Wiskunde: een toets in de propedeutische fase en een toets om het startbekwaamheidsniveau te toetsen. Studenten die instromen in het nominale voltijds- en deeltijdprogramma vanaf studiejaar 2011 moeten aan de eindtoets voldoen. Een voldoende resultaat voor de startbekwaamheidstoets vormt een onderdeel van het bachelorexamen.
4. Bij een integrale toets toont de student aan dat hij de onderlinge samenhang van de beroepstaken (en de daaraan gerelateerde onderwijseenheden) begrijpt en kan hanteren in het praktisch handelen.
5. In de opleidingen tot leraar in de tweede graad vindt drie maal een integrale toets plaats:
  - aan het eind van de propedeutische fase,.
  - in de loop van de postpropedeutische fase (tussentijdse integrale toets),
  - aan het eind van de postpropedeutische fase.
6. Een tentamen of een integrale toets heeft betrekking op (een) onderwijseenhe(i)d(en) of kan betrekking hebben op een onderdeel van een examen zoals bedoeld in artikel 7.10 lid 2 van de WHW.
7. De examinerator drukt de kwalificatie van een tentamen of een integrale toets uit in een cijfer.
8. Indien een tentamen of integrale toets bestaat uit deeltentamens respectievelijk deoltoetsen kunnen de kwalificaties van deeltentamens, respectievelijk deoltoetsen, zowel worden uitgedrukt in een cijfer als in de kwalificatie 'voldaan' of 'niet voldaan'.
9. De kwalificatie van een tentamen - niet zijnde een deeltentamen – of integrale toets – niet zijnde een deoltoets - wordt uitgedrukt in een van de volgende cijfers: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 of 10. Een 6 of hoger betekent dat de kandidaat voor het tentamen of voor de integrale toets is geslaagd; een 5 of lager betekent dat de kandidaat voor het tentamen of integrale toets niet is geslaagd.
10. Cijfers met ..,1; ..2; ..3; ..,4 worden afgerond naar beneden. Cijfers met ..5; ..,6;...7...8;...9 worden afgerond naar boven. Een cijfer voor een deeltentamen of deoltoets wordt niet afgerond.
11. De laatst behaalde kwalificatie voor een (deel)tentamen of een integrale (deel)toets geldt als definitieve kwalificatie.
12. Indien de student een voldoende heeft behaald voor een (deel)tentamen of een integrale (deel)toets, mag hij niet deelnemen aan hetzelfde (deel)tentamen of integrale (deel)toets, tenzij de examencommissie op grond van artikel 7.3 lid 3 aangeeft dat de student een extra gelegenheid heeft tot het afleggen van een (deel) tentamen of integrale (deel)toets.

Artikel 7.2 Volgorde (deel)tentamens en integrale (deel)toetsen.

1. Voor deelname aan tentamens/integrale toetsen van tot de postpropedeutische fase behorende onderwijseenheden geldt als eis het bezit van het propedeutisch getuigschrift van de opleiding of het bezit van een vrijstelling daarvan
2. Voor deelname aan de postpropedeutische integrale toets geldt als minimumeis het bezit van het propedeutisch getuigschrift of het bezit van een vrijstelling daarvan.
3. Op verzoek van de student kan de examencommissie hem toestemming verlenen tot het afleggen van tentamens/integrale toetsen van de postpropedeutische fase nog voordat hij het propedeutisch examen heeft behaald.

4. Het met goed gevolg afgelegd hebben van een of meer tentamens/integrale toetsen kan een voorwaarde zijn voor het mogen afleggen van andere tentamens/integrale toetsen. Indien dit het geval is staat in de HAN-onderwijscatalogus vermeld voor welk(e) tentamen(s)/integrale toets(en) deze voorwaarde ('drempel') geldt.

Artikel 7.3 Frequentie van de (deel)tentamens en integrale (deel)toetsen.

De opleiding stelt de student in de gelegenheid 2 keer per studiejaar een (deel)tentamen in een onderwijseenheid af te leggen.

1. De opleiding stelt de student in de gelegenheid 2 keer per studiejaar een integrale (deel)toets af te leggen.
2. In afwijking van het eerste en tweede lid kan de examencommissie bij hoge uitzondering beslissen dat de student een extra gelegenheid heeft tot het afleggen van een (deel)tentamen of integrale (deel)toets. Daartoe dient de examencommissie tijdig een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek van de student te ontvangen. De examencommissie draagt er zorg voor dat de betreffende examinatoren en student tijdig en schriftelijk geïnformeerd worden over haar besluit.

Artikel 7.4 Vorm van de (deel)tentamens en integrale (deel)toetsen

De tentamens en integrale toetsen kunnen in de volgende vormen worden afgelegd, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen:

- a. schriftelijk
- b. mondeling.

Artikel 7.5 Het afleggen van (deel)tentamens en integrale (deel)toetsen door lichamelijk of zintuiglijk gehandicapte studenten

De examencommissie stelt de student met een of meerdere lichamelijke, psychische en / of zintuiglijke functiebeperkingen op diens verzoek in de gelegenheid (deel)tentamens en integrale (deel)toetsen af te leggen op een wijze die is aangepast aan zijn functiebeperking(en), een en ander conform wat is bepaald in het Studentenstatuut, het instellingsspecifiek deel.

Artikel 7.6 Openbaarheid mondelinge (deel)tentamens en integrale (deel)toetsen

1. Mondelinge (deel)tentamens en integrale (deel)toetsen zijn in beginsel openbaar.
2. Om redenen van praktische en/of logistieke aard dan wel redenen van vertrouwelijke aard kan de examencommissie openbaarheid begrenzen of niet toestaan.

Artikel 7.7 Bekendmaking uitslag tentamen en uitslag integrale toets.

1. De uitslag van een mondeling (deel)tentamen of een mondelinge integrale (deel)toets wordt zo spoedig mogelijk bekend gemaakt aan de student, doch uiterlijk binnen vier werkdagen.
2. De examinerator stelt de uitslag van een (deel)tentamen of de integrale (deel)toets vast en draagt zorg voor de invoering in HAN-SIS binnen 20 werkdagen na de dag waarop het (deel)tentamen of de integrale (deel)toets is afgelegd.
3. Op verzoek van de student deelt de examinerator hem de uitslag van het (deel)tentamen of de uitslag van de integrale (deel)toets schriftelijk mee.

Artikel 7.8 Inzagerecht

De student kan binnen 20 werkdagen na de datum waarop hem de uitslag van het schriftelijke (deel)tentamen, respectievelijk de schriftelijke integrale (deel)toets bekend is gemaakt, inzage krijgen in zijn beoordeelde werk, vragen en opdrachten en de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

Artikel 7.9 Vrijstelling, en leerwegaafhankelijk tentamen

1. De student die op - basis van eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, en/of voor competenties die op andere wijze zijn verkregen - meent te beschikken over de competenties behorende bij een of meer onderwijseenheden, kan de examencommissie verzoeken om in aanmerking te komen voor
  - a. een vrijstelling van het afleggen van het (de) tentamen(s) betrekking hebbend op de onderwijseenheid (onderwijseenheden) waarin deze competenties centraal staan;
  - b. een leerwegaafhankelijk tentamen, bij de start van de opleiding of tijdens de opleiding, d.w.z. om zonder gebruik te hebben gemaakt van de door de opleiding aangeboden onderwijseenheid/-heden waarin deze competenties centraal staan het (de)

leerwegaafhankelijke tentamen(s) af te leggen in de van toepassing zijnde onderwijseenheid/-heden.

2. Na beoordeling van het door de student ingediende verzoek en het bijbehorende bewijsmateriaal neemt de examencommissie daartoe een besluit. Dit besluit deelt zij vervolgens binnen 20 werkdagen mee aan de betreffende student en overige direct bij het besluit betrokken medewerkers.
3. De gronden voor het besluit tot het verlenen van en vrijstelling als bedoeld in lid 1 sub a kunnen zijn gelegen in eerder afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, officiële rapportage Erkenning Verworven Competenties (EVC) en in buiten het onderwijs aantoonbaar opgedane kennis en / of vaardigheden. Bij de beoordeling van het verzoek als bedoeld in lid 1 sub a hanteert de examencommissie de beoordelingscriteria die door de opleiding zijn vastgesteld ten behoeve van de tentamens in de met betrekking tot de aangevraagde vrijstelling van belang zijnde onderwijseenheden.
4. De examencommissie kan onderwijseenheden, of getuigschriften van andere opleidingen aanwijzen als grond voor één of meer vrijstellingen. Bij de beoordeling van deze onderwijseenheden of getuigschriften die kunnen leiden tot een vrijstelling als bedoeld in lid 1 sub a hanteert de examencommissie de beoordelingscriteria die door de betreffende opleiding tot leraar VO in de 2de graad van het Instituut voor leraar en school zijn vastgesteld ten behoeve van de tentamens in de met betrekking tot de hiermee corresponderende vrijstelling(en) van belang zijnde onderwijseenheden.
5. Besluiten genomen door de examencommissie als in lid 4 gelden voor één jaar. Deze besluiten worden jaarlijks herzien.
6. Het toekennen van een vrijstelling impliceert niet het toekennen van een kwalificatie als bedoeld in art. 7.1. lid 9. Er worden geen studiepunten toegekend. De ten behoeve van HAN-SIS te hanteren kwalificatie is "vrijstelling".

Artikel 7.10 Het propedeutisch examen

1. Het propedeutisch examen is gehaald indien de tentamens en de integrale toets(en) m.b.t. de onderwijseenheden uit de propedeutische fase als bedoeld in artikel 4.1 met de kwalificatie 6 of hoger zijn beoordeeld.
2. Het propedeutisch examen is cum laude gehaald indien de tentamens en de integrale toets(en) m.b.t. de onderwijseenheid als bedoeld in artikel 4.1 met de kwalificatie 8 of hoger zijn beoordeeld. Bij de bepaling van het predicaat cum laude worden de additionele tentamens niet meegenomen. Een kwalificatie cum laude kan alleen worden behaald indien de tentamens en het (de) integrale toets(en) uit de propedeutische fase voor niet meer dan 30 studiepunten bestaan uit vrijstellingen.
3. De instituutsdirecteur verleent de student, op zijn verzoek, een vrijstelling voor het hebben van een propedeutisch getuigschrift indien deze in het bezit is van:
  - a. een diploma zoals bedoeld in artikel 7.30 lid 2 WHW,
  - of
  - b. een Erkenning Verworven Competenties rapportage waarbij de student op het moment dat het intake-assessment in het kader van de Erkenning Verworven Competenties werd afgenomen niet stond ingeschreven bij de HAN. Tevens dient naar het oordeel van de examencommissie deze Erkenning Verworven Competenties rapportage minstens gelijkwaardig te zijn aan het propedeuse getuigschrift van de desbetreffende opleiding.

Artikel 7.11 Het afsluitend examen oftewel het bachelorexamen

1. Het afsluitend examen oftewel het bachelorexamen is gehaald indien de tentamens en integrale toetsen behorend bij de onderwijseenheden als bedoeld in artikel 6.1 met de kwalificatie 6 of hoger zijn beoordeeld.
2. Het afsluitend examen oftewel het bachelorexamen is met genoeg gehaald indien de tentamens en integrale toetsen uit de postpropedeutische fase met de kwalificatie 7 of hoger zijn beoordeeld..
3. Het afsluitend examen oftewel het bachelorexamen is cum laude gehaald indien de tentamens en integrale toetsen uit de postpropedeutische fase met de kwalificatie 8 of hoger zijn beoordeeld.
4. Een kwalificatie cum laude kan alleen worden behaald indien de tentamens en integrale toetsen behorende bij de postpropedeutische fase voor niet meer dan 80 studiepunten bestaan uit vrijstellingen

Artikel 7.12 Resultatenoverzicht, bewijsstukken, getuigschriften en verklaringen

1. Binnen 20 werkdagen na een tentamen of integrale toets, kan de student via HAN-SIS een cijferlijst inzien en printen. Deze uitdraai geldt binnen de HAN als officieel bewijsstuk. Indien de student dit wenst, kan hij van de examiner(en) een ondertekende cijferlijst uitgereikt krijgen.
2. Op het bewijsstuk als bedoeld in het vorige lid staan de behaalde kwalificaties met betrekking tot de beroepstaken, de daarbij behorende onderwijseenheden en de daarmee behaalde studiepunten vermeld.
3. Als bewijs dat het examen met goed gevolg is afgelegd wordt door de examencommissie – nadat het instellingsbestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor afgifte is voldaan - een getuigschrift uitgereikt. Per opleiding wordt slechts 1 getuigschrift uitgereikt.
4. De student die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift, kan de examencommissie verzoeken nog niet daartoe over te gaan.
5. Een verzoek zoals bedoeld in lid 4 wordt slechts toegestaan indien de student het verzoek indient gedurende het lopende collegejaar. Verzoeken voor opschorting van het uitreiken van een getuigschrift waarbij de termijn van opschorting betrekking heeft op een nieuw collegejaar.
6. Degene die geslaagd is voor het afsluitend examen krijgt een Engelstalig diplomasupplement uitgereikt.
7. Degene die meer dan een tentamen of integrale toets met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in het derde lid kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens en/of integrale toetsen die door hem met goed gevolg zijn afgelegd, de beoordelingskwalificaties en studiepunten zijn vermeld. Indien de tentamens of integrale toetsen niet zijnde een onderdeel van het examen betreffen, worden eveneens de daarmee corresponderende onderwijseenheden vermeld.

Artikel 7.13 Graad

1. De kandidaat die geslaagd is voor het afsluitend examen van de bacheloropleiding is gerechtigd tot het voeren van de graad Bachelor of Education.
2. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het afsluitend examen vermeld.

Paragraaf 8 Examencommissie en examinatoren

Artikel 8.1 Examencommissie

1. De faculteitsdirectie stelt, op basis van een gedelegeerde bevoegdheid van het instellingsbestuur, voor elke opleiding of groep van opleidingen een examencommissie in.
2. Er is een examencommissie voor de groep van de 13 Bachelor-opleidingen van het Instituut voor Leraar en School (de 12 lerarenopleidingen VO in 2de graad en de opleiding Opleidingskunde)
3. De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die deze regeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.
4. De examencommissie blijft volledig verantwoordelijk voor eventueel door haar gemandateerde taken en/of bevoegdheden.
5. De examencommissie draagt er zorg voor dat door haar genomen mandaatbesluiten schriftelijk worden vastgelegd en worden opgenomen in een uitvoeringsregeling. Een kopie van de mandaatverlening wordt naar de (faculteits)controller verzonden.

Artikel 8.2 Taken en bevoegdheden examencommissie

Naast de taak zoals omschreven in artikel 8.1 lid 2 van dit reglement, heeft de examencommissie de volgende taken en bevoegdheden:

- a. Het borgen van de kwaliteit van tentamens, integrale toetsen en examens en het vaststellen van nadere (uitvoerings)regels ter zake.
- b. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de OER om de uitslag van tentamens, integrale toetsen en examens te beoordelen en het vaststellen van nadere (uitvoerings)regels ter zake.
- c. Het aanwijzen van examinatoren ten behoeve van het afnemen van tentamens en integrale toetsen.
- d. Het beëindigen van de aanwijzing als examiner.
- e. Het vaststellen van nadere regels in verband met mogelijke fraude van een (aankomend) student of extraneus en de in dat verband te nemen maatregelen.
- f. Het doen van voorstellen aan het College van Bestuur om de inschrijving van een student te beëindigen bij ernstige fraude.

- g. Het adviseren van het College van Bestuur in verband met beëindigen van de opleiding van de student als gevolg van zijn gedraging in relatie tot toekomstige beroepsuitoefening.
- h. Het - voor zover dat tot haar bevoegdheden behoort – beslissen op bezwaarschriften ingediend door studenten, conform het Studentenstatuut.
- i. Het beslissen bij verdenking van een door een student gepleegde onregelmatigheid en het zonodig treffen van maatregelen ter zake, een en ander conform de uitvoeringsregeling examens zoals vastgesteld is door de examencommissie.
- j. Het beslissen op vrijstellingsverzoeken van studenten en groepen van studenten en het vaststellen van nadere (uitvoerings)regels ter zake.
- k. Het al dan niet goedkeuren van het verzoek van een student om een vrije minor te volgen.
- l. Het - bij hoge uitzondering - beslissen dat een student een extra gelegenheid krijgt tot het afleggen van een tentamen of integrale toets.
- m. Het, op basis van de conform de OER overgelegde bescheiden, beslissen of de student ontvankelijk is in een leerwegaafhankelijk toets.
- n. Het beslissen dat een student - in afwijking van de hoofdregel - tentamens en integrale toetsen van het afsluitend examen kan afleggen, voordat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.
- o. Het lichamelijke of zintuiglijk gehandicapte studenten in de gelegenheid stellen op een aangepaste wijze tentamens en integrale toetsen af te leggen.
- p. Het beslissen op een verzoek om een mondeling tentamen of een mondelinge integrale toets niet openbaar te laten zijn.
- q. Het uitreiken van bewijsstukken, getuigschriften en verklaringen.
- r. Het mede vorm geven aan het examenbeleid.
- s. Het adviseren en informeren over de OER en eventueel daarbij behorende uitvoeringsregelingen.
- t. Het uitreiken van een getuigschrift ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd, nadat door het instellingbestuur is verklaard dat aan de procedurele eisen voor afgifte is voldaan. Deze eisen zijn:
  - de student dient voor het verlenen van de graad ingeschreven te staan bij de HAN;
  - het collegegeld dient betaald te zijn;
  - er dient voldaan te zijn aan de bij de OER gestelde verplichting betreffende de eindtermen;
  - in het studentinformatiesysteem van de HAN is definitief en formeel vastgelegd dat alle tentamens met goed gevolg zijn afgelegd.
- u. Het beslissen op het verzoek van de student om de uitreiking van het getuigschrift op te schorten.
- v. Het desgevraagd - aan degene die meer dan één tentamen of integrale toets met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in artikel 7.11 lid 2 WHW kan worden uitgereikt - verstrekken van een verklaring waarin in elk geval de tentamens en/of integrale toetsen zijn vermeld die met goed gevolg zijn afgelegd.
- w. Het uitreiken van een getuigschrift bekwaamheidsonderzoek als bewijs dat het bekwaamheidsonderzoek met goed gevolg is afgesloten in het kader van de zij-instroom in het beroep van leraar en docent.

Artikel 8.3 Samenstelling examencommissie

1. De examencommissie bestaat uit minstens drie leden, waaronder een voorzitter en een secretaris. Van deze leden is er
  - tenminste één als docent verbonden aan de opleiding of aan een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort waarvoor de examencommissie is ingesteld;
  - tenminste één belast met toegepast onderzoek bij/voor de opleiding of bij/voor een of meer van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoren waarvoor de examencommissie is ingesteld,
OF
  - tenminste één competent met betrekking tot toegepast onderzoek relevant voor de opleiding of voor een of meer van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoren waarvoor de examencommissie is ingesteld¹.
2. Er dient altijd 'externe betrokkenheid' te zijn bij examens. De faculteitsdirecteur kan er voor kiezen om tenminste één niet bij de HAN werkzame persoon (extern deskundige) te benoemen als lid van de examencommissie. Indien niet wordt gekozen voor een extern lid van de examencommissie wordt geadviseerd te allen tijde minstens één externe examinator bij het bachelor- of masterexamen ingezet te worden. Het is ook mogelijk dat de faculteitsdirectie een of

¹ Personeelslid/-leden met onderzoekservaring, bijvoorbeeld lector, docent onderzoek, gepromoveerde docent, docent / promovendus, docentlid kenniskring.

- meer externe deskundigen benoemt als lid van de examencommissie en de examencommissie daarnaast een of meer externe examinatoren aanwijst.
3. De examencommissie kan in zijn werkzaamheden worden ondersteund door een ambtelijk secretaris.
  4. De examencommissie kan, voor aangelegenheden de dagelijkse gang van zaken betreffende, een dagelijkse commissie (DC) instellen. Deze commissie bestaat uit de voorzitter van de examencommissie en een ander lid en wordt - voor zover die functie wordt ingesteld - ondersteund door de ambtelijk secretaris. De dagelijkse commissie is, op basis van een algemeen mandaat, bevoegd om de lopende zaken te regelen. Ingeval in voorkomende situaties de DC niet tot besluitvorming komt, zal op zo kort mogelijke termijn de situatie aan de examencommissie ter besluitvorming worden voorgelegd.

Artikel 8.4 Benoeming, schorsing, beëindiging en zittingsduur van de leden van de examencommissie

1. De faculteitsdirectie benoemt, op basis van een gedelegeerde bevoegdheid van het instellingsbestuur en op voordracht van de instituutdirectie, de leden van de examencommissie waaronder de voorzitter en de secretaris. Een en ander met inachtneming van artikel 8.3.
2. De faculteitsdirectie draagt er zorg voor dat de examencommissie zodanig is samengesteld dat deskundigheid geborgd is op de volgende terreinen:
  - relevante wettelijke kaders (WHW) en overige relevante regelingen;
  - kennis van het te bereiken eindniveau van de opleiding(en) en het traject dat daarnaar leidt (curriculum);
  - kwaliteitsborging en –beleid met betrekking tot examens en toetsen (gelet op rol examencommissie bij accreditatie);
  - methodologisch-technische aspecten van toetsen (zoals toetsconstructie, validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en efficiëntie)
  - toegepast onderzoek bij betreffende opleiding(en).
3. Ten behoeve van de voordracht en de benoeming van de leden van de examencommissie wordt een profielschets gehanteerd. In deze profielschets zijn eisen/criteria m.b.t. de vereiste competenties geformuleerd.
4. Ter bevordering van de onafhankelijkheid van de examencommissie kunnen faculteitsdirecteuren, instituutdirecteuren, onderwijsmanagers, coördinatoren en docenten belast met de taak van curriculumvoorzitter of opleidingscoördinator geen deel uitmaken van de examencommissie(s) van de opleiding(en) waar(in) ze werkzaam zijn.
5. Indien het gelet op de schaalgrootte van de opleiding of groep van opleidingen niet goed mogelijk is om in voldoende mate competente leden van de examencommissie te benoemen kan de faculteitsdirectie – op verzoek van de instituutdirectie - toestaan dat een docent belast met de taak van curriculumvoorzitter of opleidingscoördinator toch deel kan uitmaken van de examencommissie(s) van de opleiding(en) waar(in) deze werkzaam is, echter nooit in de functie van (plaatsvervangend) voorzitter. De faculteitsdirecteur bespreekt met betrokkene expliciet het belang van de onafhankelijkheid van zijn rol van als lid van de examencommissie.
6. De faculteitsdirectie kan een ambtelijk secretaris, en eventueel een plaatsvervangend ambtelijk secretaris, aan de examencommissie toevoegen.
7. De benoeming van de leden van de examencommissie geschiedt voor een periode van één jaar.
8. Leden zijn opnieuw benoembaar.
9. Alvorens tot (her)benoeming van een lid over te gaan, hoort de faculteitsdirectie de leden van de desbetreffende examencommissie. Hierbij worden de in lid 2 en 3 van dit artikel bedoelde deskundigheidseisen/-criteria expliciet betrokken.
10. Het niet naar behoren vervullen van de taken van de examencommissie kan niet leiden tot het ontslag door de faculteitsdirectie van de leden van de examencommissie. De faculteitsdirectie kan in dat geval wel ingrijpen door een of meer leden van de examencommissie te schorsen of de benoeming als lid van de examencommissie te beëindigen.
11. Beëindiging van de benoeming van de leden van de examencommissie door de faculteitsdirectie vindt plaats:
  - A. Na het verstrijken van de benoemingsperiode, tenzij er sprake is van herbenoeming zoals bedoeld in lid 8.
  - B. Tussentijds op eigen verzoek, waarbij in overleg met de faculteitsdirectie een redelijke termijn wordt gehanteerd.
  - C. Tussentijds bij besluit van de faculteitsdirectie. Dit besluit wordt schriftelijk meegedeeld. Daarbij geeft de faculteitsdirectie aan wat de reden van het besluit is en per welke datum de beëindiging van de benoeming ingaat.

Artikel 8.5 Gezamenlijk overleg faculteitsdirectie, examencommissies en instituutsdirecties

1. De faculteitsdirectie overlegt minstens twee keer per studiejaar (gezamenlijk) met alle voorzitters van de examencommissies van de betreffende faculteit en de betrokken instituutsdirecties.
2. Desgewenst nodigt de faculteitsdirectie externe toezichthouders uit voor het gezamenlijk overleg.
3. De agenda van het gezamenlijk overleg wordt – in overleg met de voorzitters van de examencommissies en de instituutsdirecties - bepaald door de faculteitsdirectie. Met dien verstande dat in ieder geval de jaarlijkse rapportage van de examencommissie geagendeerd wordt.
4. De faculteitsdirectie draagt er zorg voor dat een vastgesteld verslag van het gezamenlijk overleg ter informatie wordt gestuurd naar de betreffende examencommissies en instituutsdirecties en ter beschikking wordt gesteld aan overige belangstellenden.

Artikel 8.6 Jaarlijkse rapportage examencommissie en faculteitsdirectie

1. De examencommissie legt jaarlijks - door middel van een schriftelijke rapportage in de maand november - verantwoording af aan de faculteitsdirectie over haar beleidsvoering.
2. Uitgaande van de wettelijke taken van de examencommissie komen in ieder geval de volgende onderwerpen in aanmerking voor opname in de rapportage:
  - Vaststellen of studenten aan het eindniveau van de opleiding voldoen (uitreiking getuigschriften)
  - Aanwijzing examinatoren (deskundigheid van de examinatoren vaststellen en borgen).
  - Het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens (toetsbeleid)
  - Het vaststellen van richtlijnen om de uitslag van tentamens te beoordelen en vast te stellen (beoordelingsnorm)
  - Klachtenbehandeling
  - Behandeling bezwaren (aantal beslissingen op bezwaar)
  - Uitspraken college van beroep voor de examens (voor zover betrekking hebbend op de examencommissie)
  - Vrijstellingen en EVC's
  - Beoordeling van programma's op maat van individuele studenten
  - Fraude bij tentamens (aantal gevallen, genomen maatregelen)
  - Betrokkenheid bij accreditaties
  - Samenstelling van de examencommissie (nieuwe benoemingen en beëindigingen van lidmaatschap)
  - Hantering profielschetsen
  - Gevolgde deskundigheidsbevordering door leden
  - De vastlegging van de besluiten van de examencommissie
  - Hantering Handreiking examencommissies.
3. De betrokken instituutsdirectie(s) ontvangt (ontvangen) de rapportage van de examencommissie in afschrift.
4. De faculteitsdirectie rapporteert jaarlijks in de maand december schriftelijk aan het College van Bestuur over de gang van zaken met betrekking tot de examencommissie. Daarbij wordt de rapportage zoals bedoeld in lid 1 voorzien van het commentaar van de faculteitsdirectie, zijn rol bij het benoemingsbeleid (o.a. borging van deskundigheid, onafhankelijkheid en profiel) en de wijze waarop hij invulling heeft gegeven aan het beleid betreffende de inzet van externe deskundigen.
5. De instituutsdirectie ziet toe op een goed functioneren van de examencommissie en rapporteert hierover aan de faculteitsdirectie. De instituutsdirectie houdt de R&O-gesprekken met de leden van de examencommissie en de examinatoren. De faculteitsdirectie kan op basis van de hierboven bij lid 1 bedoelde rapportage bepalen dat zij de instituutsdirectie aanwijzingen geeft voor het R&O-gesprek of het R&O gesprek zelf houdt.
6. De bij lid 4 en 5 van dit artikel bedoelde rapportages maken (ook) deel uit van de management-rapportages en –gesprekken.

Artikel 8.7 Faciliteiten

1. Faculteits- en instituutsdirectie stellen de examencommissie voldoende faciliteiten ter beschikking.
2. In concreto impliceren deze faciliteiten het volgende:
  - A. Jaarlijks stelt het HAN-MT een normering vast voor het aantal uren dat op (studie)jaarbasis beschikbaar is voor de leden van een examencommissie en een ambtelijk secretaris.

- B. Voor de externe deskundigen die zijn benoemd tot lid van de examencommissie of aangewezen zijn als examiner wordt een richtlijn t.b.v. een HAN-brede financiële vergoeding afgesproken.
- C. Met inachtneming van artikel 8.1 lid 3 en 4 kan de examencommissie in overleg met de faculteitsdirectie een of meer deskundigen op een of meer van de in artikel 8.4 lid 2 genoemde terreinen inschakelen.
- D. De examencommissie kan in overleg met de instituutsdirectie beschikken over vergaderruimte, mogelijkheden tot reproductie/distributie van vergaderstukken en restauratieve voorzieningen.
- E. Er is een HAN-breed aanbod van deskundigheidsbevordering in de vorm van onder meer workshops. Het aanbod wordt jaarlijks vastgesteld in het HAN-MT - na schriftelijk advies van het "Netwerk Examencommissies HAN" -.
- F. Er is een jaarlijks te actualiseren "Handboek examencommissies HAN" met relevante informatie: formats, voorbeeldbrieven e.d.
- G. Er is een "Vraagpunt Examencommissies HAN" met een eigen e-mailadres. Dit vraagpunt draagt er zorg voor dat - door een voorzitter en/of (ambtelijk) secretaris van een examencommissie - voorgelegde vragen zo spoedig mogelijk (integraal) beantwoord worden door ter zake deskundigen.
- H. Er is een (HAN-breed) "Netwerk Examencommissies HAN" waarvan voorzitters en/of (ambtelijk) secretarissen van examencommissies - op vrijwillige basis - deel uit maken. In onderling overleg bepalen de deelnemers de doestelling(en), organisatie en werkwijze van het netwerk. Op verzoek van de voorzitter van het netwerk dragen de betrokken faculteitsdirecteuren zorg voor een passende facilitering van het netwerk.

Artikel 8.8 Bescherming

Het College van Bestuur, de faculteitsdirectie en de instituutsdirectie dragen er zorg voor dat de leden van de examencommissie, de leden van de dagelijkse commissie en de ambtelijk secretaris - uit hoofde van hun lidmaatschap van, c.q. werkzaamheden voor, de examencommissie – niet worden benadeeld in hun positie met betrekking tot de hogeschool.

Paragraaf 9 Studieloopbaanbegeleiding

Artikel 9.1 Doel van de studieloopbaanbegeleiding

Studieloopbaanbegeleiding is een intensieve begeleidingsvorm die in elke studiefase plaatsvindt en erop gericht is de student te begeleiden bij een resultaatgerichte loopbaan.

Vragen over leerdoelen, studietempo, en mogelijkheden voor studiebegeleiding staan voor de student bij de studieloopbaanbegeleiding centraal.

Artikel 9.2 Structuur en opzet studieloopbaanbegeleiding

1. Studieloopbaanbegeleiding vindt zowel plaats in groepen van studenten als met de student individueel.
2. en groep studenten als bedoeld in lid 1 wordt begeleid door een team van docenten.
3. Elke student wordt individueel begeleid door een van de in lid 2 bedoelde docenten.
4. Het programma van de studieloopbaanbegeleiding is nader uitgewerkt in de handleiding studieloopbaanbegeleiding.
5. De student dient zelf verantwoording te nemen voor zijn leerproces en zich begeleidbaar op te stellen.

Paragraaf 10 Judicium Abeundi

Artikel 10.1 Blijk van ongeschiktheid

1. Onverkort het bepaalde in paragraaf 5 kan een student in bijzondere gevallen in elke fase van de opleiding na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen bindend worden afgewezen voor onbepaalde tijd en zijn inschrijving beëindigd als die student door zijn gedragingen of uitlatingen heeft blijk gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de opleiding opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening.
2. Indien de student bedoeld in lid 1 is ingeschreven voor een andere opleiding en daarbinnen het onderwijs volgt van een afstudeerrichting die overeenkomt met, of gelet op de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening verwant is aan, de opleiding waarvoor hij is afgewezen,

kan de student het recht op het volgen van onderwijs en het afleggen van tentamens in die afstudeerrichting of andere onderdelen van die opleiding worden ontzegd.

Artikel 10.2 Procedure voor de afwijzing en beëindiging van inschrijving wegens blij van ongeschiktheid

1. Aan de afwijzing als bedoeld in artikel 10.1 lid 1 gaat een beargumenteerd advies van de examencommissie vooraf.
2. Voordat tot afwijzing wordt besloten wordt de betreffende student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord.
3. De afwijzing is met redenen omkleed.
4. Na afwijzing wordt de inschrijving voor de opleiding met onmiddellijke ingang beëindigd.
5. De betreffende (ex-)student kan niet opnieuw voor de betreffende opleiding worden ingeschreven, tenzij door hem ten genoegen van de faculteitsdirectie is aangetoond niet langer ongeschikt te zijn.

Artikel 10.3 Procedure voor de ontzegging van recht op onderwijs dat verwant is aan de opleiding waarvan de inschrijving wegens blij van ongeschiktheid is beëindigd

1. Aan de ontzegging als bedoeld in artikel 10.1 lid 2 gaat een beargumenteerd advies van de examencommissie vooraf.
2. De ontzegging betreft aan de hand van de OER aangewezen onderdelen van de opleiding en is met redenen omkleed.

Paragraaf 11 Slotbepalingen

Artikel 11.1 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin deze regeling niet voorziet beslist de instituutsdirecteur of, zo het geval tot de bevoegdheden van de examencommissie moet worden gerekend, de voorzitter van de examencommissie. De beslissing wordt zo spoedig mogelijk meegedeeld aan de belanghebbenden bij de beslissing.

Artikel 11.2

Deze regeling is vastgesteld door de Faculteitsdirecteur van de Faculteit Educatie op 7 juli 2011, na verkregen instemming van de Faculteitsraad Educatie van 7 juli 2011.

Bijlagen.

Lerarenopleiding

AARDRIJKSKUNDE
tweedegraad

PROPEDEUTISCHE FASE

Voltijd

Studiejaar
2011-2012

Tentamenbeschrijvingen

Propedeuse (2011-2012) met tentamens en integrale toetsing

Inleiding

De propedeuse aardrijkskunde betreft onderdelen van vier van de in totaal vijf beroepstaken. Alleen de vierde beroepstaak, Bijdragen aan de onderwijsorganisatie, komt in de propedeuse nog niet aan bod. De vier beroepstaken zijn:

1. Lesgeven en trainen in het vak aardrijkskunde
2. Begeleiden van lerenden
3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak aardrijkskunde
- (4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie)
5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid

De vereiste kennis en vaardigheden in een beroepstaak wordt getoetst in zgn. tentamens (vaak bestaande uit meerdere deeltentamens) en een integrale toets (tentamen in de vorm van een assessment). Elk tentamen heeft een omvang van en wordt verrekend met 7.5 studiepunten. De begeleiding en het onderwijs voor de tentamens wordt georganiseerd in één of meerdere zgn. onderwijseenheden. In deze onderwijseenheden worden ook leertaken begeleid en de feedback op de uitwerkingen kun je als bewijzen voor je competenties in de beroepstaken en/of als bewijzen voor de deeltentamens gebruiken.

In de tentamenbeschrijvingen is vermeld welke deeltentamens voldoende moeten zijn. Als bewijs voor een deeltentamen is meestal vereist een voldoende (C) cijfer voor de kennistoetsing en een voldoende (V) feedback/beoordeling van de gemaakte leer(werk)taak. Het betreft meestal een beoordeling door een docent als deskundige. Daarnaast is het mogelijk ook andere bewijzen van competenties aan te leveren. Deze moeten dan wel door een desbetreffende docent of deskundig persoon of instantie als authentiek aangemerkt zijn. Bij twijfel is het raadzaam hierover met je studieloopbaanbegeleider te overleggen.

Ten aanzien van de competentiebewijzen binnen *beroepstaak 5 Ontwikkelen van vakdeskundigheid in aardrijkskunde* geldt nog het volgende. Uiteindelijk moet je aan het eind van de opleiding bewijzen dat je alle kennis van je vak en de vakdidactiek voldoende kent en paraat hebt om te kunnen gebruiken in onderwijssituaties. Maar het is tegenwoordig niet meer gewenst om 4 jaar te studeren voor een toetsing plaatsvindt waarbij je punten kunt halen. Daarom is de totale leerstof van beroepstaak 5 verdeeld in drie delen:

- de vakkennis en vakdidactiek aan de orde in het propedeusedeel
- de vakkennis en vakdidactiek in de hoofdfase, en
- de vakkennis en vakdidactiek in de LIO-fase of afstudeerfase.

Tentamineringsoverzicht propedeuse aardrijkskunde

Beroepstaak		Tentamen	Deeltentamens	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Lesgeven en trainen (15 studiepunten)	ILS-Ak601	Vakdidactiek 1: Cartografische vaardigheden en Directe instructie (7,5 studiepunten)	Kennistoets vakdidactiek 1a: Cartografie	Min. 5.5	Vakdidactiek 1a: Cartografie
			Leer(werk)taak Cartografie	Voldaan	Vakdidactiek 1a: Cartografie
			Leer(werk)taak directe instructie	Voldaan	Vakdidactiek 1b: Directe instructie
	ILS-Ak602	GKB: Oriëntatie op lesgeven (7,5 studiepunten)	Dossier leer(werk)taken (inclusief beroepshouding en tussenbeoordeling SPD/AB-team)	Min. 5.5	GKB: Oriëntatie op lesgeven
			ILS-taaltoets	Min. 5.5	GKB: Oriëntatie op lesgeven
			Kennistoets Oriëntatie op Lesgeven	Min. 5.5	GKB: Oriëntatie op lesgeven
Ontwikkelen van vakdeskundigheid (30 studiepunten)	ILS-Ak603	Ontwikkelen van vakdeskundigheid in aardrijkskunde 1: inleiding schoolvak AK en fysische geografie (7,5 studiepunten)	Kennistoets Geologie en Geomorfologie	Min. 5.5	Geologie en Geomorfologie
			Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie	Voldaan	Geologie en Geomorfologie
			Kennistoets onderwijsgeografie	Min. 5.5	Onderwijsgeografie
			Leer(werk)taak onderwijsgeografie	Voldaan	Onderwijsgeografie
	ILS-Ak604	Ontwikkelen van vakdeskundigheid in aardrijkskunde 2: stad en platteland en CLK Rijk-Rijker-Rijkst (7,5 studiepunten)	Kennistoets Stad en Platteland	Min. 5.5	Stad en Platteland
			Leer(werk)taak Stad en Platteland	Voldaan	Stad en Platteland
			Kennistoets CLK Rijk-Rijker-Rijkst	Min. 5.5	CLK Rijk-Rijker-Rijkst
			Leer(werk)taak Rijk-Rijker-Rijkst	Voldaan	CLK Rijk-Rijker-Rijkst
	ILS-Ak605	Ontwikkelen van vakdeskundigheid in aardrijkskunde 3: Weer en klimaat & economische geografie (7,5 studiepunten)	Kennistoets Weer en klimaat	Min. 5.5	Weer en klimaat
			Leer(werk)taak Weer en klimaat	Voldaan	Weer en klimaat
			Kennistoets Economische Geografie	Min. 5.5	Economische Geografie
			Leer(werk)taak Economische Geografie	Voldaan	Economische Geografie

	ILS-Ak606	Ontwikkelen van vakdeskundigheid in aardrijkskunde 4: Regionale geografie en CLK Europa (7,5 studiepunten)	Kennistoets Regionale Geografie	Min. 5.5	Regionale geografie
			Leer(werk)taak Regionale Geografie, incl. veldwerk	Voldaan	Regionale geografie
			Kennistoets CLK Europa	Min. 5.5	CLK Europa
			Leer(werk)taak CLK Europa	Voldaan	CLK Europa
Begeleiden van lerenden (7,5 studiepunten)	ILS-Ak6072	Integrale toets hoofdfase-bekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets hoofdfase-bekwaam</i>		
Ontwerpen van leerarrangementen (7,5 studiepunten)	ILS-Ak6073	Integrale toets hoofdfase-bekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets hoofdfase-bekwaam</i>		

Deeltoetsen bij integrale toets hoofdfasebekwaam

Deeltoetsen	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Mondelinge toets hoofdfasebekwaam	Min. 5.5	N.v.t.
Dossier leer(werk)taken (inclusief eindbeoordeling SPD/AB-team)	Min. 5.5	GKB Oriëntatie op begeleiden
Kennistoets Oriëntatie op Begeleiden	Min. 5.5	GKB Oriëntatie op begeleiden
Eindbeoordeling Drama 1	Min. 5.5	GKB Oriëntatie op begeleiden
Leer(werk)taak vakdidactiek 2a Ontwerpen van werkbladen	Min. 5.5	Vakdidactiek 2: oriëntatie op ontwerpen
Leer(werk)taak vakdidactiek 2b Digitaal multimediaal dossier en lesmateriaal	Min. 5.5	Vakdidactiek 2: oriëntatie op ontwerpen

Tentamen	Vakdidactiek 1: Cartografie en Directe instructie
Code	ILS-Ak601
Beroepstaak	Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5
Niveau	1
Competenties	<ul style="list-style-type: none"> 1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	<p>Deeltentamens OWE Vakdidactiek 1a: Cartografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Vakdidactiek 1a: Cartografie (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Vakdidactiek 1a: Cartografie (af te sluiten met V=voldaan) <p>Deeltentamens OWE Vakdidactiek 1b: Directe Instructie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leer(werk)taak Vakdidactiek 1b: Directe Instructie (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	GKB: Oriëntatie op Lesgeven
Code	ILS-Ak602
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5
Niveau	1
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE Oriëntatie op lesgeven <ul style="list-style-type: none"> • Dossier leer(werk)taken BT1.1 (inclusief beroepshouding), met als verplicht bewijsstuk de tussenbeoordeling SPD/AB-team (cijfer >= 5,5) • Kennistoets Oriëntatie op Lesgeven (cijfer >= 5,5) • ILS-taaltoets (cijfer >= 5,5)

NB: Bij de integrale toets moet de eindbeoordeling van WPL1 door SPD/AB-team als verplicht bewijsstuk in het DPF worden opgenomen!

Tentamen	Ontwikkelen van vakdeskundigheid in Aardrijkskunde 1: Onderwijsgeografie & Geologie en Geomorfologie
Code	ILS-Ak603
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Het tentamen bevat standaard een combinatie van de deeltentamens per periode m.b.t. de vakinhoudelijke en vakdidactische kennisbasis. Deeltentamens OWE Onderwijsgeografie - Kennistoets Onderwijsgeografie (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Onderwijsgeografie (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE Geologie en Geomorfologie - Kennistoets Geologie en Geomorfologie (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Ontwikkelen van vakdeskundigheid in Aardrijkskunde 2: Stad en Platteland & CLK Rijk-Rijker-Rijkst
Code	ILS-Ak604
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE Stad en Platteland: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Stad en Platteland (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Stad en Platteland (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE OWE CLK Rijk-Rijker-Rijkst: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets CLK Rijk-Rijker-Rijkst (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak CLK Rijk-Rijker-Rijkst (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Ontwikkelen van vakdeskundigheid in Aardrijkskunde 3: Weer en Klimaat & Economische Geografie
Code	ILS-Ak605
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE Weer en Klimaat <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Weer en Klimaat (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Weer en Klimaat (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE Economische Geografie <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Economische Geografie (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Economische Geografie (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Ontwikkelen van vakdeskundigheid in Aardrijkskunde 4: Regionale Geografie & CLK Europa
Code	ILS-Ak606
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE Regionale Geografie: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Regionale Geografie (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Regionale Geografie (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE CLK Europa: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets CLK Europa (cijfer >= 5,5) - Leerwerktaak CLK Europa (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Integrale Toets hoofdfase-bekwaam
Code	ILS-Ak607
Beroepstaken	2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	15 studiepunten
Niveau	1
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltoetsen	1. Deeltoetsen OWE oriëntatie op begeleiden - Mondelinge toets hoofdfase-bekwaam (cijfer $\geq$ 5,5) - Beoordeling dossier leer(werk)taken BT2.1 (inclusief beroepshouding) met als verplicht bewijsstuk de eindbeoordeling SPD/AB-team (cijfer $\geq$ 5,5) - Kennistoets "Oriëntatie op Begeleiden" (cijfer $\geq$ 5,5) - Eindbeoordeling "Drama 1" (cijfer $\geq$ 5,5) 2. Deeltoetsen OWE Vakdidactiek 2: oriëntatie op ontwerpen - Mondelinge toets hoofdfase-bekwaam (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Vakdidactiek 2a: 'Ontwerpen van werkbladen' (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taken Vakdidactiek 2b: 'Digitaal multimediaal dossier en lesmateriaal' (cijfer $\geq$ 5,5)
Vorm	Vooraf aan de mondelinge toets wordt een digitaal portfolio (dpf) rondom het integraal handelen op orde gemaakt. D.w.z. relaties kunnen leggen tussen de beroepstaken en de competenties daarbij genoemd. Het dpf bevat: a. Eén zelfevaluatie over het competent handelen binnen beroepstaken. b. Eén reflectieverslag naar aanleiding van de vraag: <i>Wil en kan ik docent worden?</i> In dit reflectieverslag laat de student zien integraal te kunnen denken en handelen en onderbouwt zijn antwoord. c. Eindbeoordelingsrapportage van de schoolpracticumdocent over het integraal competent handelen van de student n.a.v. WPL1. d. Bewijs van deelname aan logopedische screening Onder de noemer 'beweren is bewijzen' vult de student zijn digitaal portfolio aan met extra bewijsmateriaal. Het gesprek heeft als doel te onderzoeken of een student integraal kan handelen. 1. De assessoren/examinatoren vragen door op het portfolio en de presentatie (verdiepingsgesprek). 2. De student krijgt een criteriumgericht interview.
Voorwaarde voor deelname	Het portfolio is compleet en examinatoren hebben toegang tot het dpf.
Eindcijfer	Rekenkundig gemiddelde van de cijfers voor de genoemde deeltentamens. <i>Nb: Alle deeltentamens moeten hiervoor met een voldoende resultaat zijn afgesloten.</i>
Planning	De mondelinge toets kan gepland worden in de loop van periode 4 in het semester 2.

OWE-beschrijvingen

Onderwijseenheid	Onderwijsgeografie (Onderw. Geo)*
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Je leert over de ontwikkeling, het nut en de noodzaak, de inhouden, perspectieven en werkwijzen van het schoolvak aardrijkskunde. Je ontwikkelt een eerste visie op het vak en het beroep.
Werkwijze	Hoor- en werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Onderwijsgeografie (C) • Leerwerktaak Onderwijsgeografie (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskundeonderwijs 2. Geografisch denken 3. Het schoolvak aardrijkskunde <p>Vakinhoud</p> <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Het geografische denken 6.2 De regio in de geografie 6.3 Thema's en regio's
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Bij afwezigheid vooraf afmelding per e-mail verplicht.

* Dit is de naam die op het rooster verschijnt.

Onderwijseenheid	Geologie en Geomorfologie (Fysisch 1)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Je werkt aan het vergroten van je vakinhoudelijke kennis en vaardigheden op het gebied van geologie en geomorfologie. Aan de orde komen de natuurlijke systemen in, op en rond de aarde: de gesteentecyclus, processen aan het aardoppervlak en de waterkringloop. Je volgt een gesteentepracticum, waarbij je de verschillende soorten gesteenten leert determineren. Je gaat twee keer op veldwerk in Nederland. Je gaat een week op veldwerk in Zwitserland, waar je de opgedane kennis toepast.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Geologie en Geomorfologie (C) • Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie, incl. veldwerk (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskunde onderwijs 2 Geografisch denken 3 Het schoolvak aardrijkskunde <p>Vakinhoud</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Natuurlijke systemen op en rond de aarde 2 Milieugeografie 3 Landschappen 7 Het geografisch instrumentarium
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Stad en Platteland (SenP)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Binnen het vak Stad en Platteland wordt er aandacht besteed aan demografie en aan de geografie van stad en platteland. Binnen het vak is China een speciale aandachtsregio.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met excursies en veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Stad en Platteland (C) • Leerwerktaak Stad en Platteland (V)
Vakkennisbasis	Vakinhoud 4. Ruimtelijke effecten van Sociaal-economische systemen 4.1 Demografie en bevolkingsgeografie 4.3 Geografie van Stad en Platteland
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	CLK Rijk, Rijker, Rijkst (CLK RRR)	
Beroepstaak	5 Ontwikkelen van vakdeskundigheid	
Fase	Propedeuse	
SBU's	Contacttijd:	32 SBU
	Zelfstudietijd:	73 SBU
Instapeisen	Geen	
Inhoud	De student verwerft basale kennis ten aanzien van het leergebied Mens en Maatschappij en ontwikkelt een eerste visie op vakintegratief onderwijs. In deze onderwijseenheid staat voor de eerste keer De Nieuwe Onderbouw (DNO) centraal. In DNO wordt in verschillende scenario's (1-4) gewerkt aan vakoverstijgend onderwijs. Je leert over de beginselen hiervan aan de hand van het thema 'welvaart en ontwikkeling'. Dit thema wordt belicht vanuit drie vakperspectieven (geografisch, economisch en historisch) en de bijbehorende (vak)vaardigheden. Inhoudelijk leer je de basis over ongelijke ontwikkeling, interdependentie, mondialisering en toekomst in samenhang. De tien tijdvakken volgend, komen de fysieke en economische ontwikkeling van volken en landen/regio's ter sprake, waarbij overeenkomsten en verschillen in welvaart en welvaartsontwikkeling van en tussen landen/regio's leidend zijn. Middels literatuur en film komen zowel de feitelijke als de beleving van welvaart en welvaartsverschillen naar voren en de bijdrage die diverse vormen van ontwikkelingshulp daarbij kunnen hebben voor huidige en toekomstige ontwikkelingen.	
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, afgewisseld met werkcolleges gericht op de koppeling met de vakinhoud. In de werkcolleges zullen praktische clustervaardigheden worden geoefend, die uitmonden in een eindproduct dat tegemoet komt aan de uitgangspunten van leergebiedonderwijs. Ook geven studenten feedback aan elkaar.	
Evaluatievorm bij deeltentamen	<ul style="list-style-type: none"> - deeltentamen Kennistoets Rijk, Rijker, Rijkst (>=5,5) - leerwerktaak CLK Rijk, Rijker Rijkst (V) 	
Vakkennisbasis	<p><u>Vakinhoud economie:</u> A2 Internationale ontwikkelingen A2.1 Internationale handel: opstelling Nederlandse betalingsbalans en samenhang onderdelen, open en gesloten economieën, in- en uitvoerquote, motieven en maatregelen voor vrijhandel en protectie, de internationale concurrentiepositie, ruilvoet, productiestructuur, OESO, WTO, absolute en relatieve kostenverschillen, invoersubstitutie. A2.3 Ontwikkelingseconomie: kenmerken, oorzaken, en maatregelen tegen onderontwikkeling, internationale en lokale economische afhankelijkheidsrelaties, internationale arbeids-, inkomens- en welvaartverdeling, Internationale armoede-, schuld- en milieuproblematiek, soorten en effecten van ontwikkelingssamenwerking, IMF, Wereldbank, UNCTAD, ontwikkelingstheorieën A9: Leergebied A9.3 Kerndoel M&M 46: verdeling welvaart en armoede</p> <p><u>Vakinhoud aardrijkskunde:</u> 5.3 Ontwikkelingsgeografie</p> <p><u>Vakinhoud (geschiedenis)</u> Domein 1 Conceptuele principes van het vak. Domein 4 Tijdvak 5 aspect a; Tijdvak 6 aspect a, d; Tijdvak 7 aspect c; Tijdvak 8 aspect d; Tijdvak 9 aspect h; Tijdvak 10 aspect a.</p>	
Generieke kennisbasis	N.v.t.	
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer	
Uitvoeringsperiode	Semester 1, periode 2	
Bijzonderheden	Geen	

Onderwijseenheid	Weer en Klimaat (WenK)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Binnen de OWE Weer en klimaat wordt er aandacht besteed aan de weer- en klimaatsystemen van de aarde en het daaraan verbonden klimaatonderzoek in relatie tot klimaatverandering.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met excursies en veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Weer en klimaat (C) • Leerwerktaak Weer en klimaat (V)
Vakkennisbasis	Vakinhoud 1. Natuurlijke Systemen op en rond de aarde 1.3 Weer- en klimaatsystemen 2. Milieugeografie 2.3 Klimaatonderzoek
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Economische Geografie (Econ. Geo)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Je ontwikkelt kennis en inzicht over de ontwikkeling van de economische structuur, economisch geografische theorieën, het economisch regionaal beleid en de ontwikkeling van infrastructuur, transport en mobiliteit. Je past je kennis toe in Nederland. Ook ga je een dag op excursie naar de haven van Rotterdam. In samenhang met economische geografie is er aandacht voor de inzet van tekst en beeld bij concretisering van lesstof, en het maken van lesmateriaal. Hierbij komen technieken als <i>Mindmapping</i> , simulaties en <i>gaming</i> aan de orde.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Economische Geografie (C) • Leerwerktaak Economische geografie (V)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	Vakdidactiek 2 Geografisch denken 4 Aardrijkskunde leren Vakinhoud 4 Sociaal-ruimtelijke systemen: sociaal-economische systemen 4.2 Economische Geografie
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Regionale Geografie (Reg. Geo)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 (exclusief veldwerk Zuid-Limburg) Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Binnen het vak Regionale Geografie wordt er aandacht besteed hoe aan de rol van de regio binnen geografisch onderzoek vanuit van uit verschillende geografische perspectieven, waarbij de toepassing van de geografische thema's uit de kennisbasis een belangrijk aandachtspunt is. Er wordt extra aandacht aan regionale beeldvorming besteed.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met excursies en veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Regionale Geografie (C) • Leerwerktaak Regionale Geografie, incl. veldwerk (V)
Vakkennisbasis	6. Geografische concepten 6.2 De regio in de geografie 6.3 Thema's en regio's
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 4)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	CLK Europa (CLK Europa)	
Beroepstaak	5 Ontwikkelen van vakdeskundigheid	
Fase	Propedeuse	
SBU's	Contacttijd:	32 SBU
	Zelfstudietijd:	73 SBU
Instapeisen	Geen.	
Inhoud	<p>De student verwerft basale kennis ten aanzien van het leergebied Mens en Maatschappij en ontwikkelt een eerste visie op multidisciplinair en interdisciplinair vak integratief onderwijs.</p> <p>In deze onderwijseenheid wordt voortgebouwd op de kennis en inzichten die reeds zijn opgedaan ten aanzien van DNO, ditmaal aan de hand van het thema 'Europa'. Dit thema wordt belicht vanuit drie vakperspectieven (geografisch, economisch en historisch) en de bijbehorende (vak)vaardigheden. Inhoudelijk leer je de basis over het concept 'interdependentie' en onderscheid te maken tussen nationaal en Europees schaalniveau ten aanzien van economie, geografie, staatsinrichting, rechtspraak en toekomst van de Unie. Om betekenisvolle leerarrangementen voor het leergebied te kunnen ontwikkelen, heb je deze inhoudelijke kennis nodig maar ook vaardigheden om je kennis over te brengen, zoals het concretiseren van begrippen en samenhangen (generalisaties en theorieën en visualisatie van begripsrelaties). Kritisch internetgebruik maakt als belangrijke vaardigheid deel uit van het op verantwoorde wijze verzamelen van bronnenmaterialen.</p>	
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, afgewisseld met werkcolleges gericht op de beroepsinhouden en de koppeling met de vakinhoud. In de werkcolleges zullen praktische clustervaardigheden worden geoefend. Ook geven studenten feedback aan elkaar.	
Evaluatievorm bij deeltentamen	<ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Europa (>=5,5) - Leerwerktaak Europa (V) 	
Vakkennisbasis	<p><u>Vakinhoud economie:</u> A2.1 Internationale handel: vormen van economische integratie (vrijhandelszone, douane-unie, gemeenschappelijke markt, economische unie, monetaire unie). A2.4 Europese integratie: ontstaan van EU en haar instellingen, contributie lidstaten, doelstellingen, instrumenten en gevolgen van: landbouwbeleid, structuurbeleid, sociaaleconomisch beleid, mededingingsbeleid, monetair beleid, ontwikkelingsbeleid; interne markt.+ subsidiariteit, supranationaal of federaal Europa. A9: Leergebied A9.3 Kerndoel M&M 45: Europese samenwerking, EU.</p> <p><u>Vakinhoud geschiedenis</u> Domein 4 Tijdvak 10 Aspect c.</p> <p><u>Vakinhoud aardrijkskunde</u> 6.3 Thema's en regio's</p>	
Generieke kennisbasis	N.v.t.	
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer	
Uitvoeringsperiode	Semester 2, periode 4	
Bijzonderheden	Geen	

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 1a: Cartografie (Cartografie)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Binnen het vak Cartografische vaardigheden wordt aandacht besteed aan de vertaling van de driedimensionale wereld naar het platte vlak en wordt er uitgebreid stilgestaan bij de kaartvaardigheden. Geografische informatie systemen worden onder de aandacht gebracht als hulpmiddel voor ruimtelijke analyses.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Vakdidactiek 1a: Cartografie (C) • Leerwerktaak Vakdidactiek 1a: Cartografie (V)
Vakkennisbasis	7 Het geografische instrumentarium 7.1 Globes, kaarten en atlassen 7.2 Digitale informatie verwerking
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 1b: Directe Instructie (Directe In.)
Fase	Propedeuse
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Als docent ben je verantwoordelijk voor het verzorgen van gestructureerde lessen over jouw vak. Daarvoor bestaan verschillende methoden en modellen. In deze OWE leer je hoe je een gestructureerde lesvoorbereiding maakt volgens het Directe Instructiemodel (DI-model). Dit doe je op basis van SMART geformuleerde doelen en voorkennis. Je verantwoordt je keuzes per fase van het model aan de hand van de sleutelbegrippen. De inhoud van de les betreft een onderwerp binnen de aardrijkskunde.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen.
Deeltentamen(s)	• Leerwerktaak Vakdidactiek 1b: Directe Instructie (V)
Vakkennisbasis	Vakdidactiek: 4. Aardrijkskunde leren 4.1 Doelen
Generieke kennisbasis	2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	GKB: Oriëntatie op Lesgeven (Or. Lesgeven)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Propedeuse
SBU	210 Dit is inclusief het werkplekleren in periode 2 op de vrijdag (8 weken van 1 dag = 64 uren) en 4 lessen per week contacttijd op de donderdag. Een nadere specificatie van deze 210 SBU is te vinden in de studiewijzer van deze onderwijseenheid.
Instapeisen	Een goedgekeurd leerwerkplan is voorwaarde om te kunnen starten met werkplekleren 1 (WPL1).
Inhoud	De inhoud van deze leerlijn omvat twee subdomeinen uit domein 3 van de landelijke generieke kennisbasis (Communicatie, interactie en groepsdynamica) en domein 6 (De professionele docent), namelijk: 1. Basisaspecten van communiceren en presenteren. 2. Klassenmanagement I: orde houden Naast deze twee hoofdthema's vindt de voorbereiding van het werkplekleren (WPL1) plaats en de uitvoering van het eerste deel van WPL1. Ook het onderdeel "schrijven" van de beroepscomponent vindt in dit semester plaats. In het kader van domein 6 van de landelijke generieke kennisbasis is er aandacht voor de onderzoeksleerlijn.
Werkwijze	De beide hoofdthema's bestaan uit een aantal subthema's die tijdens (werk)colleges systematisch aan de orde worden gesteld. Relevante theoretische noties worden afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. De voorbereiding van het werkplekleren (WPL1) bestaat uit het systematisch werken aan het (individuele) leerwerkplan WPL1. Een goedgekeurd leerwerkplan is voorwaarde om te kunnen starten met het werkplekleren. Tijdens het werkplekleren werkt de student d.m.v. het uitvoeren van leerwerktaken aan zijn competentieontwikkeling.
Deeltoets(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Dossier leer(werk)taken BT1.1 (inclusief beroepshouding), met als verplicht bewijsstuk de tussenbeoordeling SPD/AB-team (C) • Kennistoets Oriëntatie op Lesgeven (C) • Beoordeling ILS-taaltoets (C)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	Twee hoofdthema's uit de landelijke generieke kennisbasis: 1. Uit domein 3: basisaspecten van communiceren en presenteren. 2. Uit domein 3 en 6: klassenmanagement I: orde houden In het kader van domein 6 is er aandacht voor de onderzoeksleerlijn.
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer.
Uitvoeringsperiode	Semester 1 In periode 2 van het eerste semester vindt het eerste deel van WPL1 plaats
Bijzonderheden	Het werkplekleren (WPL1) vindt plaats op een opleidingsschool, een samenwerkingsschool of een stageschool. In periode 2 van het eerste semester kunnen op opleidingsscholen de onderwijsactiviteiten op de werkplek worden uitgevoerd.

Onderwijseenheid	GKB: Oriëntatie op Begeleiden (Or. Lesgeven)
Beroepstaak	2. Begeleiden van lerend(n)
Fase	Propedeuse
SBU	210 Dit is inclusief het werkplekleren in periode 3 (8 weken van 1 dag = 64 uren) en 4 lessen per week contacttijd op de donderdag. Een nadere specificatie van deze 210 SBU is te vinden in de studiewijzer van deze onderwijseenheid.
Instapeisen	-
Inhoud	De inhoud van deze leerlijn omvat twee subdomeinen uit respectievelijk domein 1 van de landelijke generieke kennisbasis (Leren in diverse contexten) en domein 4 (Ontwikkeling van de adolescent), namelijk: 1. Leren leren en leerprocessen 2. Oriëntatie op de leeftijdsfase van adolescenten Naast deze twee hoofdthema's vindt de uitvoering van het tweede deel van WPL1 plaats en het onderdeel "Drama1" van de beroepscomponent. In het kader van domein 6 van de landelijke generieke kennisbasis is er aandacht voor de onderzoeksleerlijn.
Werkwijze	De beide hoofdthema's bestaan uit een aantal subthema's die tijdens (werk)colleges systematisch aan de orde worden gesteld. Relevante theoretische noties worden afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. Tijdens het werkplekleren werkt de student d.m.v. het uitvoeren van leerwerktaken aan zijn competentieontwikkeling.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende beoordeling dossier leer(werk)taken BT2.1 (inclusief beroepshouding) met als verplicht bewijsstuk de eindbeoordeling SPD/AB-team (C) • Kennistoets Oriëntatie op Begeleiden (C) • Beoordeling Drama 1 (C)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	Twee hoofdthema's uit de landelijke generieke kennisbasis: 1. Uit domein 1: leren leren en leerprocessen 2. Uit domein 4: oriëntatie op de leeftijdsfase van adolescenten In het kader van domein 6 is er aandacht voor de onderzoeksleerlijn.
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer.
Uitvoeringsperiode	Semester 2, maar het onderdeel "Drama 1" vindt om organisatorische redenen voor een aantal studenten eventueel al in semester 1 plaats. In periode 3 van het tweede semester vindt het tweede deel van WPL1 plaats.
Bijzonderheden	Het werkplekleren (WPL1) vindt plaats op een opleidingsschool, een samenwerkingsschool of een stageschool. In periode 3 van het tweede semester kunnen op opleidingsscholen de onderwijsactiviteiten op de werkplek worden uitgevoerd.

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 2: Oriëntatie op Ontwerpen (Or. Ontwerpen)
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Propedeuse
SBU	105 (in periode 3) +105 (in periode 4) = 210 Een nadere specificatie van deze 210 SBU is te vinden in de studiewijzer van deze onderwijseenheid.
Instapeisen	-
Inhoud	De twee hoofdthema's van de onderwijsactiviteiten zijn: 1. Ontwerpen van werkbladen 2. Ontwerpen van digitale bronnenboeken Naast deze twee hoofdthema's vindt de uitvoering van het tweede deel van WPL1 plaats.
Werkwijze	De beide hoofdthema's bestaan uit een aantal subthema's die tijdens (werk)colleges systematisch aan de orde worden gesteld. Relevante theoretische noties worden afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. Tijdens het werkplekleren werkt de student d.m.v. het uitvoeren van leerwerktaken aan zijn competentieontwikkeling.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Beoordeling leer(werk)taken Vakdidactiek 2a : 'Ontwerpen van werkbladen' (C) • Beoordeling leer(werk)taken Vakdidactiek 2b: 'Digitaal multimediaal dossier en lesmateriaal' (C)
Vakkennisbasis	Vakdidactiek 4. Aardrijkskunde leren 4.1 Doelen
Generieke kennisbasis	2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2, maar het onderdeel "Drama 1" vindt om organisatorische redenen voor een aantal studenten eventueel al in semester 1 plaats. In periode 3 van het tweede semester vindt het tweede deel van WPL1 plaats. In periode 4 van het tweede semester vindt "logopedie" plaats.
Bijzonderheden	Het werkplekleren (WPL1) vindt plaats op een opleidingsschool of een samenwerkingsschool. In periode 3 van het tweede semester kunnen op opleidingsscholen de onderwijsactiviteiten op de werkplek worden uitgevoerd.

Lerarenopleiding

AARDRIJKSKUNDE
tweedegraad

POSTPROPEDEUTISCHE
FASE

Voltijd

Studiejaar
2011-2012

Tentamenbeschrijvingen hoofdfase

Tentamineringsoverzicht hoofdfase aardrijkskunde

Beroepstaak	Tentamencode	Tentamen	Deeltentamens	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Lesgeven en trainen in het vak aardrijkskunde 15 studiepunten	ILS-Ak618	GKB Leren lesgeven (7,5 studiepunten)	Kennistoets GKB 2A	Min 5.5	GKB: Leren lesgeven
			Dossier opdrachten GKB (inclusief het Leerwerkplan voor WPL2A)	Min. 5.5	GKB: Leren lesgeven
			Beoordeling Drama 2	Min. 5.5	GKB: Leren lesgeven
			ILS-taaltoets	Min. 5.5	GKB: Leren lesgeven
	ILS-Ak612	Vakdidactiek 3: Klassenklimaat en samenwerkend leren (7,5 studiepunten)	Leer(werk)taak vakdidactiek 3a: klassenklimaat	Min. 5.5	Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat
			Leer(werk)taak vakdidactiek 3b: samenwerkend leren	Min. 5.5	Vakdidactiek 3b: Samenwerkend leren
Begeleiden van lerenden 15 studiepunten	ILS-Ak619	GKB Leren begeleiden (7,5 studiepunten)	Kennistoets GKB 2B	Min 5.5	GKB: Leren begeleiden
			Dossieropdrachten GKB (inclusief beroepshouding en de eindbeoordeling WPL2A door SPD/AB-team)	Min. 5.5	GKB: Leren begeleiden
			Spreken voor de klas	Min. 5.5	GKB: Leren begeleiden
	ILS-Ak6162	Integrale toets Liobekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets liobekwaam</i>		
Ontwerpen van leerarrangementen 15 studiepunten	ILS-Ak614	Vakdidactiek 4: Activerende werkvormen en toetsing (7,5 studiepunten)	Leer(werk)taal vakdidactiek 4a: activerende werkvormen	Min. 5.5	Vakdidactiek 4a: Activerende werkvormen ontwikkelen
			Leer(werk)taak vakdidactiek 4b: toetsing	Min. 5.5	Vakdidactiek 4b: Toetsing
	ILS-Ak6163	Integrale toets Liobekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets liobekwaam</i>		

Beroepstaak	Tentamencode	Tentamen	Deeltentamens	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Ontwikkelen van vakdeskundigheid 37,5 studiepunten	ILS-Ak608	Vakdeskundigheid 5: ontwikkelingsproblematiek en de stad (7,5 studiepunten)	Kennistoets ontwikkelingsproblematiek	Min. 5.5	Ontwikkelingsproblematiek
			Leertaak ontwikkelingsproblematiek	Voldaan	Ontwikkelingsproblematiek
			Kennistoets CLK De Stad	Min. 5.5	CLK De Stad
			Leer(werk)taak CLK De Stad	Voldaan	CLK De Stad
	ILS-Ak609	Vakdeskundigheid 6: geografie en geomorfologie in Nederland en ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs (7,5 studiepunten)	Kennistoets geologie en geomorfologie	Min. 5.5	Geologie en geomorfologie van Nederland
			Leer(werk)taak geologie en geomorfologie	Voldaan	Geologie en geomorfologie van Nederland
			Kennistoets Ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs (RO en OO)	Min. 5.5	Ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs
			Leer(werk)taak Ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs (RO en OO)	Voldaan	Ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs
	ILS-Ak610	Vakdeskundigheid 7: mondialisering en CLK: een ander Nederland (7,5 studiepunten)	Kennistoets mondialisering	Min. 5.5	mondialisering
			Leer(werk)taak mondialisering	Voldaan	mondialisering
			Kennistoets CLK een ander Nederland	Min. 5.5	CLK een ander Nederland
			Leer(werk)taak CLK een ander Nederland	Voldaan	CLK een ander Nederland
	ILS-Ak611	Vakdeskundigheid 8: culturele geografie en politieke geografie (7,5 studiepunten)	Kennistoets culturele geografie	Min. 5.5	Culturele geografie (Rusland)
			Leertaak culturele geografie	Voldaan	Culturele geografie (Rusland)
			Kennistoets politieke geografie	Min. 5.5	Politieke geografie
			Leer(werk)taak politieke geografie	Voldaan	Politieke geografie
ILS-Ak6165	Integrale toets Liobekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets liobekwaam</i>			

Beroepstaak	Tentamencode	Tentamen	Deeltentamens	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Bijdragen aan de organisatie 7,5 studiepunten	ILS-Ak6164	Integrale toets Liobekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets liobekwaam</i>		

Deeltoetsen bij integrale toets liobekwaam

Deeltoetsen	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Mondelinge toets liobekwaam	Min. 5.5	N.v.t.
Leer(werk)taal WPL2B (deel A)	Min. 5.5	WPL 2B (deel A)
Leer(werk)taal WPL2B (deel B)	Min. 5.5	WPL 2B (deel B)
Leer(werk)taak vakdidactiek 5a	Min. 5.5	Vakdidactiek 5a: digitale probleemgestuurde leerarrangementen
Leer(werk)taak Leer(werk)taak Vakdidactiek 5b	Min. 5.5	Vakdidactiek 5b: complexe vormen van samenwerkend leren
Kennistoets cultuurlandschappen	Min. 5.5	Cultuurlandschappen
Leer(werk)taak cultuurlandschappen	Voldaan	Cultuurlandschappen
Kennistoets toerisme	Min. 5.5	Toerisme
Leer(werk)taak toerisme	Voldaan	Toerisme
Eindbeoordeling WPL 2B	Min. 5.5	N.v.t.

Tentamen	Vakdeskundigheid in Aardrijkskunde 5: Ontwikkelingsproblematiek & CLK De stad
Code	ILS-Ak608
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 Studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens uit de OWE Ontwikkelingsproblematiek: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Ontwikkelingsproblematiek (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Ontwikkelingsproblematiek (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE CLK De Stad: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets CLK De Stad (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak CLK De Stad (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid in Aardrijkskunde 6: Geologie en Geomorfologie in Nederland & Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs
Code	ILS-Ak609
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 Studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens uit de OWE Geologie en Geomorfologie van Nederland: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Geologie en Geomorfologie van Nederland (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie van Nederland (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens uit de OWE Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets RO en OO (cijfer >= 5,5) - Leertaak RO en OO (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid in Aardrijkskunde 7: Mondialisering & CLK Een Ander Nederland
Code	ILS-Ak610
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 Studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens uit de OWE Mondialisering: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Mondialisering (cijfer $\geq$ 5,5) - Leerwerktaak Mondialisering (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens uit de OWE CLK Een Ander Nederland: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets CLK Een Ander Nederland (cijfer $\geq$ 5,5) - Leerwerktaak CLK Een Ander Nederland (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid in Aardrijkskunde 8: Culturele Geografie & Politieke Geografie
Code	ILS-Ak611
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 Studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens uit de OWE Culturele Geografie: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Culturele Geografie (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Culturele Geografie (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens uit de OWE Politieke Geografie: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Politieke Geografie (cijfer >= 5,5) - Leertaak Politieke Geografie (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdidactiek 3: Klassenklimaat & Samenwerkend Leren
Code	ILS-Ak612
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5 Studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 4. Organisatorisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamen(s) uit de OWE Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat - Leer(werk)taak Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat (cijfer >= 5,5) Deeltentamen(s) uit de OWE Vakdidactiek 3b : Samenwerkend Leren - Leer(werk)taak Vakdidactiek 3b: Samenwerkend Leren (cijfer >= 5,5)

Tentamen	GKB Leren lesgeven
Code	ILS-Ak618
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5 Studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	- Kennistoets GKB 2A (cijfer $\geq$ 5,5) (weging: 2) - Dossier opdrachten GKB, inclusief het Leerwerkplan voor WPL2A (cijfer $\geq$ 5,5) (weging: 2) - Drama 2 (weging: 1) - ILS-taaltoets (cijfer $\geq$ 5,5) (weging: 1)
Generieke Kennisbasis	1. Uit domein 3 (Communicatie, interactie en groepsdynamica): klassenmanagement 2A 2. Uit domein 1 (Leren in diverse contexten) 2 (Didactiek en Leren), 4 (Ontwikkeling van de adolescent): thema's uit de (leer)Psychologie, Pedagogiek en Sociologie 2A 3. Uit domein 7 (Nederlands Onderwijssysteem): het VO in Nederland 4. De beroepscomponent m.b.t. Drama en ILS taaltoets

Tentamen	Vakdidactiek 4: Activerende werkvormen & Toetsing
Code	ILS-Ak614
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5 Studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamen(s) uit de OWE Vakdidactiek 4a: Activerende Werkvormen - Leer(werk)taak Vakdidactiek 4a: Activerende Werkvormen (cijfer >= 5,5) Deeltentamen(s) uit de OWE Vakdidactiek 4b: Toetsing - Leer(werk)taak Vakdidactiek 4b: Toetsing (cijfer >= 5,5)

Tentamen	GKB: Leren Begeleiden
Code	ILS-Ak619
Beroepstaak	2. Begeleiden van lerende(n)
Studiepunten	7,5 Studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets GKB 2B (cijfer $\geq$ 5,5) (weging: 2) - Dossier opdrachten GKB (inclusief beroepshouding) met als verplicht bewijsstuk de eindbeoordeling WPL2A door SPD/AB-team (cijfer $\geq$ 5,5) (weging: 2) - "Spreken voor de klas" (cijfer $\geq$ 5,5) (weging: 1)

Tentamen	Integrale Toets Liobekwaam
Code	ILS-Ak616
Beroepstaken	<ol style="list-style-type: none"> 1. (Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde) 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	30 Studiepunten
Niveau	2
Competenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltoetsen	<p>Deeltoets(en) uit OWE WPL 2B (deel A) - Leer(werk)taak WPL 2B (deel A) (cijfer >= 5,5)</p> <p>Deeltoets(en) uit OWE WPL 2B (deel B) - Leer(werk)taak WPL 2B (deel B) (cijfer >= 5,5)</p> <p>Deeltoets(en) uit OWE Vakdidactiek 5a: Digitale Probleemgestuurde Leerarrangementen - Leer(werk)taak Vakdidactiek 5a (cijfer >= 5,5)</p> <p>Deeltoets(en) uit OWE Vakdidactiek 5b: Complexe Vormen van Samenwerkend Leren - Leer(werk)taak Vakdidactiek 5b (cijfer >= 5,5)</p> <p>Deeltoets(en) uit OWE Cultuurlandschappen - Kennistoets Cultuurlandschappen (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Cultuurlandschappen (af te sluiten met V=voldaan)</p> <p>Deeltoets(en) uit OWE Toerisme - Kennistoets Toerisme (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Toerisme (af te sluiten met V=voldaan)</p> <p>- Eindbeoordeling WPL 2B (cijfer >= 5,5) - Mondelinge toets liobekwaam (cijfer >= 5,5)</p>
Vorm	<p>De mondelinge toets bestaat uit twee onderdelen: het digitaal portfolio en een gesprek. Vooraf wordt een digitaal portfolio (dpf) rondom het integraal handelen op orde gemaakt. D.w.z. relaties kunnen leggen tussen de beroepstaken en de competenties daarbij genoemd.</p> <p>Het dpf bevat:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Eén zelfevaluatie over het competent handelen binnen beroepstaken. b. Eén reflectieverslag naar aanleiding van de vraag: <i>Hoe wil ik mijn docentschap invullen?</i> In dit reflectieverslag laat de student zien integraal te kunnen denken en handelen en onderbouwt zijn antwoord. c. Eindbeoordelingsrapportage van de schoolpracticumdocent over het integraal competent handelen van de student n.a.v. WPL2B. <p>Onder de noemer 'beweren is bewijzen' vult de student zijn digitaal portfolio aan met extra bewijsmateriaal.</p> <p>Het integraal gesprek heeft als doel te onderzoeken of een student integraal kan handelen. De werkwijze is als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De student presenteert zijn portfolio. 2. De assessoren/examinatoren vragen door op het portfolio en de presentatie (verdiepingsgesprek). 3. Er wordt een mondelinge casustoets afgenomen. 4. De student krijgt een criteriumgericht interview.
Voorwaarde voor	Het portfolio is compleet en examinatoren hebben toegang tot het dpf.

deelname	
Eindcijfer	Rekenkundig gemiddelde van de cijfers voor de genoemde deeltentamens.
Planning	Om de lio-stage te kunnen starten in september van het vierde jaar moet er op 1 mei van het collegejaar daaraan voorafgaande een 'groen licht' of een 'oranje licht' zijn gegeven na positieve afronding van het onderdeel 'mondeling gesprek' bij deze integrale toets (zie daarvoor ook de regeling 'toelating lio-stage'). De mondelinge toets wordt in april en in november gepland. Het bijbehorende tijdspad wordt via de Studieloopbaanbegeleider met de studenten gecommuniceerd.

OWE-beschrijvingen

Hoofdfase

Onderwijseenheid	Ontwikkelingsproblematiek (Ontw.prob.)*
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofd fase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofd fase
Inhoud	In het vak Rijk, rijker, rijkst heb je geleerd op welke manier internationale verhoudingen bijdragen aan mondiale ongelijkheid. In dit vak leer je over interne factoren als verklaring voor armoede in het zuiden, met name Sub-Sahara Afrika. Je leert over hoe natuurlijke factoren een verklaring kunnen geven voor ontwikkelingsproblemen. Je verdiept je kennis over onder andere milieuproblemen, landbouw, slecht bestuur, <i>gender</i> -en <i>healthissues</i> . Je leert over <i>storytelling</i> als dramatische werkvorm.
Werkwijze	Hoor-/werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Ontwikkelingsproblematiek (C) • Leer(werk)taak Ontwikkelingsproblematiek (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <p>2.1 Multiperspectivisch kijken</p> <p>2.2 Perspectieven</p> <p>2.3 Geografische werkwijzen</p> <p>4.3 Structureren van de leerstof</p> <p>4.4 Werkvormen</p> <p>4.5 Leermiddelen</p> <p>Vakinhoud</p> <p>5.3 ontwikkelingsgeografie</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Bij afwezigheid vooraf afmelding per e-mail verplicht.

* De naam van de onderwijseenheid zoals deze op het rooster verschijnt.

Onderwijseenheid	CLK De Stad (CLK De Stad)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	<p>Vakinhoud:</p> <p>Binnen de onderwijseenheid CLK: De Stad wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van Europese steden vanuit een</p> <ul style="list-style-type: none"> - historisch perspectief tot aan de hedendaagse ontwikkeling, waarbij onder andere "identiteit", "citymarketing" en "branding" een rol speelt; en vanuit een - geografisch perspectief, waarbij de stadgeleding, de identiteitsontwikkeling van steden en ruimtelijke kwaliteit in steden aan de orde komt. <p>Je verdiept je in overzichtskennis, domeinkennis, procedurele kennis en methodische kennis m.b.t. verstedelijkte gebieden.</p> <p>Je past deze vakkennis onderdelen toe op Nederlandse steden en vergelijkenderwijs op het Ruhrgebied (én historisch én geografisch).</p> <p>Je leert voorbeelden te gebruiken bij je uitleg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe de stedelijke ontwikkeling in West-Europa is verbonden met maatschappelijke ontwikkelingen (tijdvakken); en - hoe deze ontwikkelingen zich manifesteren in ruimtelijke inrichting. (ruimtelijke geledingen en patronen). <p>Je doet onderzoek naar de manier waarop stedelijke gebieden in Nederland zich hebben ontwikkeld, en vergelijkt dit met de manier waarop de inrichting in het Ruhrgebied onder invloed van historische en huidige processen is veranderd en verandert.</p> <p>Je weet deze historische lijn (tijdvakken) en de ruimtelijke inrichtingen (ruimtelijke geldingen en ruimtelijke patronen) in dossiers vast te leggen.</p> <p>Vakdidactiek: Het uiteindelijke doel van de onderwijseenheid is tweeledig: Je moet een gefundeerd antwoord kunnen geven op de volgende vragen: hoe denkt een geograaf, en: hoe denkt een historicus?</p> <p>Je ontwerpt samen met collega's (leden van de werkgroep) een beargumenteerd dossier, waarin een analyse van een Nederlandse stad, resp. Ruhrgebied waaruit zowel o.b.v. een geografische als een historische analyse samenhang tussen ruimte en tijd blijkt.</p>
Werkwijze	De onderwijseenheid omvat werkcolleges, workshops en excursies
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets CLK De Stad (C) • Leer(werk)taak CLK De Stad (V)
Vakkennisbasis	<p>Aardrijkskunde: Vakinhouden</p> <p>4. Ruimtelijke effecten van sociaal-economische systemen</p> <p>4.3 Geografie van Stad en Platteland</p> <p>6. Geografische concepten</p> <p>6.1 Het geografisch denken</p> <p>Geschiedenis: Domein 4 Tijdvakken</p> <p>Tijdvak 4 De tijd van steden en staten. Aspect a, b</p> <p>Tijdvak 5 De tijd van ontdekkers en hervormers. Aspect a</p> <p>Tijdvak 6 De tijd van regenten en vorsten. Aspect a,b</p> <p>Tijdvak 8 De tijd van burgers en stoommachines. Aspect e</p> <p>Tijdvak 9 De tijd van de wereldoorlogen. Aspect c</p> <p>Tijdvak 10 De tijd van televisie en computer. Aspect d, e</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	<p>1. Halbertsma M. en Van Ulzen P. Steden van vroeger en nu. Een inleiding in de cultuurgeschiedenis van de Europese stad. Bussum 2008.</p> <p>Reader (uitgereikt tijdens college)</p>
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)

Bijzonderheden	Er vinden twee excursies plaats gedurende de collegeweken: beide excursies duren één dag (Nederlandse stad, Ruhrgebied)
----------------	---

Onderwijseenheid	Geologie en Geomorfologie van Nederland (Fysisch 3)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je bestudeert de geologische en geomorfologische geschiedenis van Nederland, met name van de laatste 3 miljoen jaar. Je bestudeert de invloed van de geogenetische en geohydrologische processen op het huidige landschap van Nederland. Je bestudeert invloeden van endogene en exogene krachten op het landschap van Nederland. Je analyseert de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse landschap. - Daarbij gebruik je topografische, geologische en geomorfologische kaarten en remote sensing beelden. Je verdiept je kennis over het thema 'aardrijkskunde leren'. Je gaat aan de slag met het structureren van de leeractiviteiten. Ook ga je aan de slag met de didactiek van omgevingsonderwijs, in het bijzonder 'aardrijkskunde beleven'.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Geologie en Geomorfologie van Nederland (C) • Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie van Nederland (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskunde onderwijs 2 Geografisch denken 3 Het schoolvak aardrijkskunde 4 Aardrijkskunde leren <p>Vakinhouden</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Natuurlijke systemen op en rond de aarde 2 Milieugeografie, nr. 1 en 7, toegepast op Nederland 6 Geografische concepten 7 Het geografisch instrumentarium
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs (RenO)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	<p>Je ontwikkelt je kennis over ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs. Je kunt op hoofdlijnen de ontwikkeling schetsen van de ruimtelijke ordening in Nederland. Hierbij kun je uitleggen hoe de ruimtelijke ontwikkeling op lokaal, regionaal en nationaal niveau verschilt en overeenkomt en hoe ze samenhangen.</p> <p>Je kunt de plaats van de ruimtelijke ordening en het omgevingsonderwijs binnen het VO beschrijven. Je leert op hoofdlijnen de ontwikkeling van het omgevingsonderwijs in Nederland. Je onderzoekt de ontwikkeling van de ruimtelijke ordening in historisch en maatschappelijk perspectief, de wetten op de ruimtelijke ordening, aspecten van staatsinrichting (inspraak en verhouding overheid en burger), de Nota's ruimtelijke ordening, met name vierde nota extra en de vijfde nota Ruimte en de grote infrastructurele werken.</p> <p>Je verdiept je kennis over de didactiek van het toepassen van omgevingsonderwijs binnen aardrijkskunde. Daarnaast staat het thema 'aardrijkskunde leren' centraal, en dan met name het omgaan met leermiddelen, zoals de internetsite De nieuwe kaart van Nederland, en Je verdiept je de vakdidactische aspecten van "Aardrijkskunde problematiseren", w.o. de uitwerking met een GeoQuests.</p>
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs (C) • Leer(werk)taak Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <p>1 Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskunde onderwijs</p> <p>2 Geografisch denken, nr. 2 en 3</p> <p>3 Het schoolvak aardrijkskunde</p> <p>4 Aardrijkskunde leren:</p> <p>Vakinhoud</p> <p>3 Landschappen</p> <p>4 Sociaal-ruimtelijke systemen: sociaal-economische systemen</p> <p>6 Geografische concepten</p> <p>7 Het geografisch instrumentarium</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Mondialisering (Mondiaal)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je leert verschillende perspectieven op en verschillende dimensies van mondialisering kennen, je leert theorieën over mondialisering. Je ziet aan de hand van concrete voorbeelden hoe regio's onder invloed staan van mondialisering.
Werkwijze	Hoor /werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Mondialisering (C) • Leer(werk)taak Mondialisering (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskundeonderwijs 2. Geografisch denken <p>Vakinhoud</p> <p>5 Ruimtelijke effecten van politieke en culturele systemen</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Bij afwezigheid vooraf afmelding per e-mail verplicht.

Onderwijseenheid	CLK Een Ander Nederland (CLK EAN)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Toelating tot hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Propedeuse
Inhoud	<p>Vakinhoud: Er vindt een verbreding en verdieping plaats van de voorwaarden die nodig zijn voor het maken van goed vakoverstijgend leerlingenmateriaal, waarin de verantwoordelijkheid van de leerlingen voor hun eigen leerresultaat een grote(re) rol speelt. Er wordt immers ontworpen voor een scenario drie school, waarbij de leerstofinhoud en verwerking meer geordend worden naar de leefomgeving van de leerling, maar met voldoende garantie dat de noodzakelijke doorlopende leerlijnen in de leerstof gehandhaafd blijven.</p> <p>Als leidend inhoudelijk thema of toepassingskader staat expliciet de veranderingen in Nederland v.a. 1800 centraal (relevante tijdvakken en relevante veranderingen in ruimtelijke inrichtingen) en de onderlinge samenhangen.</p> <p>Hierbij gaat het om enerzijds historische ontwikkelingen die afgelopen eeuw manifest werden en anderzijds om nu nog aantoonbare / relevante landschappelijke inrichtingen en herinrichtingproblematiek in Nederland.</p> <p>Vakdidactiek: Je gaat aan de slag met het maken van adaptief lesmateriaal op vmbo 2 /havo 2 niveau. Je gaat gebruik maken van methodieken om vakken te integreren, en daarbij de gemaakte keuzen te verantwoorden naar doelen van onderwijs en de vakleerlijnen voor de doelgroep (vmbo-leerweg).</p>
Werkwijze	Hoor /werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Een Ander Nederland (C) • Leer(werk)taak Een Ander Nederland (V)
Vakkennisbasis	<p>Kennisbasis aardrijkskunde: Vakdidactieken 2 Geografisch denken 4 Aardrijkskunde leren Vakinhouden 4 Ruimtelijke effecten van sociaal-economische systemen 5 Ruimtelijke effecten van politieke en culturele systemen a. Thema's en regio's</p> <p>Kennisbasis Geschiedenis: Tijdvakken: Tijdvak 8 Tijd van burgers en Stoommachines Tijdvak 8 De tijd van burgers en stoommachines. Tijdvak 9 De tijd van de wereldoorlogen. Tijdvak 10 De tijd van televisie en computer. Domein 1 Conceptuele principes van het vak: Aspect a – e</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Politieke Geografie (Pol. Geo.)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je leert over geopolitiek, hegemonialiteit, oude en nieuwe wereldorde, grenzen en territorialiteit, staatsvorming en natievorming (en identiteitsvorming op verschillende ruimtelijke schaalniveaus). Je leert over terrorisme als bijzondere vorm van conflict. Je leert over berichtgeving over conflicten. Je besteedt aandacht aan het conflict in het Midden-Oosten.
Werkwijze	Hoor-/werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Politieke Geografie (C) • Leer(werk)taak Politieke Geografie (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <p>2.3 Geografische werkwijzen</p> <p>Vakinhoud</p> <p>5.1 Politieke geografie</p> <p>5.2 Culturele geografie</p> <p>6.2 De regio in de geografie</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 4)
Bijzonderheden	Bij afwezigheid vooraf afmelding per e-mail verplicht.

Onderwijseenheid	Culturele Geografie (Rusland) (Cult. Geo.)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je gaat aan de slag met beelden van de wereld; de verdeling in mondiale cultuurgebieden en wisselwerking tussen cultuur en inrichting van landschappen, en de invloeden van mondialisering/globalisering op aspecten van acculturalisatie, identiteit en etniciteit. Je leert vormen van ethnocentrisme en occicentrisme te herkennen. De veranderende geografie, de economische en sociale structuur voor en na de omwenteling (communisme en planeconomie) in de jaren 90-tig (20-ste eeuw) en de huidige impact op inrichting en internationale relaties. Aan de hand van het leven van alledag en in gesprekken met buitenlandse medestudenten ontdek je de politieke situatie, de culturele dimensies bij de inrichting en de oriëntatie op het buitenland, i.h.c. het eigene (de eigen cultuurregio). De positie van Rusland in de wereld en in haar regio? Je ontdekt de beeldvorming over Rusland als cultuurgebied en de beeldvorming van andere cultuurgebieden. Ook ga je aan de slag met de veranderende geografie van Rusland als voorbeeld van een ontwikkeling vanuit een communistische historie. Je gaat bezig met het bewust organiseren van beeldvorming bij jezelf alsook bij buitenlandse medestudenten (leerlingen).
Werkwijze	Hoor-/werkcollege aangevuld met veldwerk
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Culturele Geografie (C) • Leer(werk)taak Culturele Geografie (V)
Vakkennisbasis	Vakdidactiek 4. Aardrijkskunde leren Vakinhoud 5 Sociaalruimtelijke systemen: politieke en culturele systemen 6 Geografische concepten
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 4)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat (Klas. klimaat)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	<i>(Vanwege mogelijke veranderingen in het curriculum van het onderwijs over de generieke kennisbasis (GKB) is de onderstaande beschrijving van de vakinhoud onder voorbehoud)</i> Tijdens de bijeenkomsten rondom de beroepscomponent worden thema's besproken die te maken hebben met het creëren van een ideaal klassenklimaat. Voorbeelden van thema's zijn motivatie, regels in de klas, orde houden en basisomgangsvormen. Je observeert het klassenklimaat in een klas en schrijft een actieplan voor het bevorderen van een goed klassenklimaat.
Werkwijze	Werkcolleges.
Deeltentamen(s)	• Leerwerktaak Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat (C)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.9 Gebruik van leermiddelen 4.1.4 Basiscommunicatie
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 3b : Samenwerkend Leren (Samw. leren)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdphase
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase
Inhoud	Je bestudeert de voorwaarden onder welke eenvoudige vormen van Samenwerkend Leren ingezet kunnen worden. Je leert een keuze te maken om enkele van deze vormen in te zetten. Je kunt deze vormen uiteindelijk ontwerpen, faseren en inbouwen in een (bestaand) voorbereidingsformulier. Hierbij heb je aandacht voor de fysieke ruimte en de basis van de omgangsregels voor Samenwerkend Leren.
Werkwijze	Werkcolleges.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leerwerktaak Vakdidactiek 3b: Samenwerkend Leren (V)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.8 klassenmanagement 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 3.1.1 groepsdynamica en groepsprocessen 3.1.2 leiding geven aan groepen (groepsmanagement) 3.1.5 sociale competenties 3.2.1 manieren om groepsprocessen te sturen 3.2.2 manieren om op groepsniveau te communiceren 3.3.1 aspecten van werken in groepen
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	GKB: Leren Lesgeven (Leren Lesgeven)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofd fase jaar 2
SBU	210 Een nadere specificatie van deze 210 SBU is te vinden in de studiewijzer van deze onderwijseenheid.
Instapeisen	Toelating tot hoofd fase
Inhoud	1. Thema's uit de (landelijke) generieke kennisbasis 2. "Drama2" en "Schrijven" 3. Voorbereiding WPL2A (in samenwerking met vakdidactiek)
Werkwijze	De thema's uit de (landelijke) generieke kennisbasis bestaan uit een aantal subthema's die tijdens (werk)colleges systematisch aan de orde worden gesteld. Relevante theoretische noties worden afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. De onderdelen "drama2" en "schrijven" van de beroepscomponent omvatten praktijkoefeningen tijdens werkcolleges en ondersteunende zelfstudieopdrachten. De voorbereiding van het werkplekleren (WPL2A) gebeurt in samenwerking met de vakdidacticus (zie leerlijn vakdidactiek semester 1) en bestaat o.a. uit het systematisch werken aan het (individuele) leerwerkplan WPL2A. Een goedgekeurd leerwerkplan is voorwaarde om te kunnen starten met het werkplekleren
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets GKB 2A (C) • Dossier opdrachten GKB, inclusief het Leerwerkplan voor WPL2A (C) • Drama2 (C) • ILS-taaltoets (C)
Vakkennisbasis	Vakdidactische thema's ihkv WPL2A
Generieke kennisbasis	5. Uit domein 3 (Communicatie, interactie en groepsdynamica): klassenmanagement 2A 6. Uit domein 1 (Leren in diverse contexten) 2 (Didactiek en Leren), 4 (Ontwikkeling van de adolescent): thema's uit de (leer)Psychologie, Pedagogiek en Sociologie 2A 7. Uit domein 7 (Nederlands Onderwijssysteem): het VO in Nederland 8. De beroepscomponent m.b.t. Drama en ILS-taaltoets
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1 en 2)
Bijzonderheden	De voorbereiding van het werkplekleren (WPL2A) wordt zowel vanuit de beroepscomponent als vanuit de vakdidactiek begeleid en beoordeeld. Er wordt op dit punt dus nauw samengewerkt met de vakdidacticus (zie de leerlijn vakdidactiek van semester 1 jaar 2).

Onderwijseenheid	GKB : Leren Begeleiden (Leren Lesgeven)
Beroepstaak	2. Begeleiden van Lerende(n)
Fase	Hoofdfase
SBU	210, waarvan 128 SBU worden besteed aan de uitvoering van WPL2A deel 1
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase en WPL1
Inhoud	<p>1. Werkplekieren 2A deel 1 (deel 2 zie leerlijn vakdidactiek)</p> <p>2. Ondersteunende onderwijsactiviteiten ihkv WPL2A ("institutsdag"):</p> <p style="margin-left: 20px;">a. Reflectieoefeningen</p> <p style="margin-left: 20px;">b. Thema's uit de (landelijke) generieke kennisbasis</p> <p>Het onderdeel "Spreken voor de klas" (logopedie) van de beroepscomponent</p>
Werkwijze	<p>De student loopt op maandag en dinsdag stage in week 1 t/m 8 van periode 3 en van periode 4. WPL2A omvat in totaal 32 stagedagen (32x8= 256 SBU).</p> <p>Tijdens WPL2A werkt de student d.m.v. het uitvoeren van leerwerktaken en (verplichte) opdrachten aan zijn competentieontwikkeling.</p> <p>De institutsdag ihkv WPL2A (woensdag) wordt vorm gegeven vanuit de leerlijn beroepscomponent en vanuit de leerlijn vakdidactiek en bestaat uit ondersteunende onderwijsactiviteiten: reflectieoefeningen, werkcolleges rondom thema's en zelfstudieopdrachten.</p> <p>Het onderdeel "Spreken voor de klas" (logopedie) van de beroepscomponent bestaat uit werkcolleges en opdrachten.</p>
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets GKB 2 (C) • Dossier opdrachten GKB (inclusief beroepshouding) met als verplicht bewijsstuk de eindbeoordeling WPL2A door SPD/AB-team (C) • Spreken voor de klas (C)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	Thema's uit de (landelijke) Generieke Kennisbasis ihkv WPL2A
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3 en 4)
Bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> - Het werkplekieren (WPL2A) vindt plaats op een opleidingsschool, een samenwerkingschool of een stageschool. - Op opleidingsscholen kunnen de ondersteunende onderwijsactiviteiten ihkv WPL2A in samenwerking met schoolopleiders worden begeleid en mede- beoordeeld - De ondersteunende onderwijsactiviteiten ihkv WPL2A (institutsdag op de woensdag) worden zowel vanuit de beroepscomponent als vanuit de vakdidactiek begeleid en beoordeeld. Er wordt dus nauw samengewerkt met de vakdidacticus (zie de leerlijn vakdidactiek van semester 2 jaar 2). - Om organisatorische redenen vindt voor sommige studenten de cursus "Spreken voor de klas" (logopedie) plaats in semester 1.

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 4a: Activerende Werkvormen (Act. Werkvorm)
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Op het gebied van ontwerpen leer je over Activerende Didactiek (AD), i.r.t. de theorieën van Marzano (vooral dimensie 2, 3 en 4) en het toepassen daarvan door inzet en ontwerp van eenvoudige en complexe werkvormen voor AD (denkvaardigheden en argumentatieprocessen). Wordt uitgevoerd binnen het kader van de OWE Een Ander Nederland.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leer(werk)taak vakdidactiek 4a: Activerende Werkvormen (V) (is onderdeel van de leer(werk)taak Een ander Nederland, ILSAk610 (b))
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.2 actuele leertheorieën, w.o. intelligenties 2.1.6 leerstrategieën 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.2 methode van ontw van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 4b: Toetsing (Toetsing)
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdphase
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase
Inhoud	Je leert betrouwbare en valide toetsen te construeren, nakijken en een cijfer te geven. Daarbij gebruik je digitale toetsprogramma's. Je leert werkstukken na te kijken en cijfers te geven voor inzet en sociale vaardigheden. Hierbij pas je Marzano dimensie 5 toe (reflectieve vaardigheden bij leerlingen aanleren).
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges.
Deeltentamen(s)	• Leer(werk)taak Vakdidactiek 4b: Toetsing (V)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.1 toetsen evalueren en beoordelen 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.1 methode van evaluatie en toetsontwerp 2.2.2 methode van ontw. van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT 6.2.3 methodes voor het bijhouden van leerresultaat-administratie
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 4)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 5a: Digitale Probleemgestuurde Leerarrangementen (Vakd. 5a)
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdphase
SBU's	Contacttijd: 54 Zelfstudietijd: 51 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase
Inhoud	Op het gebied van ontwerpen leer je over het digitaal ontwerpen van een digitale probleemgestuurde lessenreeks en een docentenhandleiding met o.a. alle randvoorwaarden.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges. De uitvoering van de deeltoets vindt (deels) plaats tijdens het werkplekleren.
Deeltoets(en)*	• Leer(werk)taak Vakdidactiek 5a (C)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 2.1.10 leeromgevingen 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.2 methode van ontw van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT 3.1.3 media en ICT
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1, periode 1
Bijzonderheden	Geen.

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 5b: Complexe vormen van Samenwerkend Leren
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdphase
SBU's	Contacttijd: 54 Zelfstudietijd: 51 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase
Inhoud	Op het gebied van lesgeven leer je over complexe vormen van Samenwerkend Leren (SL) (Klassengesprek (KG), Onderwijsleergesprek (OLG), stam-expertgroepen) én over het beoordelen/evalueren van SL (resultaat en proces). Van belang blijven uiteraard onder welke voorwaarden deze vormen van SL kunnen worden ingezet. Studenten kunnen deze complexe vormen van SL faseren en inbouwen in bestaande voorbereidingsformulieren. Zij kunnen de juiste vragen stellen aan leerlingen om deze processen te sturen en te begeleiden, inclusief het opstellen en handhaven van basis omgangsregels voor SL.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges. De uitvoering van de deeltentamens vindt (deels) plaats tijdens het werkplekleren.
Deeltoets(en)*	- Leer(werk)taak Vakdidactiek 5b (C)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	2.1.8 klassenmanagement 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 3.1.1 groepsdynamica en groepsprocessen 3.1.2 leiding geven aan groepen (groepsmanagement) 3.1.5 sociale competenties 3.2.1 manieren om groepsprocessen te sturen 3.2.2 manieren om op groepsniveau te communiceren 3.3.1 aspecten van werken in groepen
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1, periode 1
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	WPL 2B (deel A)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n)
Fase	Hoofdphase
SBU	Contacttijd: 36 Zelfstudie en werkplekleren: 174 Totaal: 210
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase
Inhoud	De stage in het derde jaar vormt een geheel, maar is om administratieve redenen over twee onderwijseenheden verdeeld. De inhoudelijke begeleiding van beide onderwijsheden vindt plaats op de vaste wekelijkse terugkomstdag. In dit deel van het werkplekleren staan de verschillende vormen van activerende didactiek centraal. Op het gebied van ontwerpen leer je verdiepend over Activerende Didactiek (AD), i.r.t. de theorieën van Marzano (vooral dimensie 2, 3 en 4) en het toepassen daarvan door inzet en ontwerp van complexe werkvormen voor AD (denkvaardigheden en argumentatieprocessen). Daarnaast wordt aandacht besteed aan het aanleren van denkvaardigheden middels de methode "leren denken met Aardrijkskunde" en expliciet aandacht besteed aan het aanleren van evaluatie en reflectie bij leerlingen (dimensie 5 van Marzano).
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges. De uitvoering van de deeltentamen vindt (deels) plaats tijdens het werkplekleren.
Deeltoets(en)*	- Leer(werk)taak WPL 2B (deel A) (C)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.2 actuele leertheorieën, w.o. intelligenties 2.1.6 leerstrategieën 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.2 methode van ontw van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	WPL 2B (deel B)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie
Fase	Hoofdfase
SBU's	Contacttijd: 36 Zelfstudietijd en Werkplekieren: 174 Totaal: 210
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	De stage in het derde jaar vormt een geheel, maar is om administratieve redenen over twee onderwijseenheden verdeeld. De inhoudelijke begeleiding van beide onderwijsheden vindt plaats op de vaste wekelijkse terugkomstdag. In dit deel van het werkplekieren staat het onderwijskundige krachtenveld centraal waarbinnen een docent functioneert. Je leert over de opbouw en structuur van het Nederlands onderwijssysteem, scholingsconcepten, recente ontwikkelingen binnen scholen en schoolorganisaties, visie en missie van de werkplek en het maken van de transfer tussen 'wat wil de school' en 'wat kan mijn rol als docent daarbinnen zijn'.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges. De uitvoering van de deeltentamens vindt (deels) plaats tijdens het werkplekieren.
Deeltoets(en)*	- Leer(werk)taak WPL 2B (deel B) (C)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	1.1.10 samenwerking met instellingen 1.1.1 NL onderwijssysteem (macro) 1.1.2 NL onderwijssysteem micro/meso 1.1.3 scholingsconcepten 1.1.8 kennis van organisatie- en bestuursvormen 1.2.2 methode voor verzamelen actuele info over organisatie en onderwijsvernieuwingen 1.3.1 aspecten vh NL onderwijssysteem, o.a. kennismaken in school met personen en werkgroepen 4.1.2 NL religies 6.1.2 uitvoering van wet- en regelgeving
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1, periode 2
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	Cultuurlandschappen (Cultuuris)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Binnen het vak Cultuurlandschappen wordt er aandacht besteed aan het ontstaan van cultuurlandschappen en wordt er uitgebreid ingegaan op de Nederlandse Cultuurlandschappen.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltoets(en)*	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Cultuurlandschappen (C) • Leer(werk)taak Cultuurlandschappen (V)
Vakkennisbasis	Vakinhoud 3. Landschappen 3.1 Natuur- en cultuurlandschappen 3.2 Nederlandse cultuurlandschappen
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	Toerisme (Toerisme)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	<p>De openluchtrecreatie en het toerisme hebben de afgelopen decennia een enorme groei doorgemaakt. De hedendaagse consument trekt er vaker, verder, korter en op verschillende manieren op uit. Deze ontwikkeling uit zich in stromingen van mensen en goederen en de opkomst en ondergang van toeristische bestemmingen. Over deze onderwerpen gaat deze OWE.</p> <p>Je leert over stromingen van recreanten en toeristen in Nederland en van de Nederlandse toeristen op de wereld. De sociaaleconomische, ruimtelijke en ecologische gevolgen van recreatie en toerisme in Nederland en van Nederlandse toeristen op de wereld komen aan de orde. Je doet onderzoek naar beleid en maatregelen met betrekking tot recreatie en toerisme in Nederland en naar het keuzegedrag van consumenten t.a.v. mogelijke vakantiebestemming. Je werkt een casus als voorbeeld uit van een compleet toeristisch product (zowel cliëntbrochure, begeleidershandleiding, als winkelinformatiepakket). Je maakt kennis met de doelgroep BVE, de didactiek van de BVE sector. Je past alle vakdidactiek toe bij de casus. Bij de uitwerking van de casus maak je gebruik van internet, eventueel GPS, en GIS en andere kaartpresentaties.</p>
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges
Deeltoets (en)*	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Toerisme (C) • Leer(werk)taak Toerisme (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <p>2 Geografisch denken</p> <p>4 Aardrijkskunde leren</p> <p>Vakinhoud</p> <p>1.3 Weer- en klimaatsystemen, nr. 4</p> <p>3 Landschappen</p> <p>5.2 Culturele geografie</p> <p>6 Geografische concepten</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

TENTAMENS EN INTEGRALE TOETSING

Eindfase

Tentamen	Integrale toets Startbekwaam
Code	ILS-AkD617
Beroepstaken	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	60
Niveau	3
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 6. Competent in het samenwerken met de omgeving 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht Toepassen van kennis en inzicht Oordeelsvorming Communicatie Leervaardigheden
Vakkennisbasis	Heeft de student zelf bepaald op grond van zijn ontwikkeling binnen de vak- en vakdidactische leerlijnen, c.q. de vak- en vakdidactische competentie.
Generieke kennisbasis	Thema's: - Het professioneel voorbereiden, uitvoeren, evalueren en bijstellen van (innovatieve) lessenreeksen, c.q. reeks van onderwijsactiviteiten/project, inclusief explicitering van vakdid.visie en onderwijsvisie. - Professioneel omgaan met zorgleerlingen, inclusief explicitering van pedagogische opvattingen; omgaan met leerproblemen en gedragsstoornissen. - Het professioneel ontwerpen van innovatief les- of onderwijsmateriaal met behulp van ICT als bijdrage aan de ontwikkeling van de vakgroep. - Zicht krijgen op en een bijdrage leveren aan de identiteit van de school binnen het onderwijs en het onderwijskundige krachtenveld.
Deeltentamens	- Uit de OWE VAD ontwerpen van leerarrangementen: vakdidactische differentiatie en actieonderzoek: o Casusuitwerking differentiatieonderzoek - Uit de OWE Internationalisering (evt. met casus Turkije) o Leertaak internationalisering - Uit de OWE GKB en VAD: afstudeerproject o Afstudeeronderzoek - Mondelinge toets startbekwaam
Vorm	Ad 1-2 Resultaten tentamens van beroepstaak 5 Resultaat van het afstudeeronderzoek Ad 3 De mondelinge toets bestaat uit twee onderdelen: het digitaal portfolio en een gesprek. Vooraf wordt een digitaal portfolio (dpf) rondom het integraal handelen op orde gemaakt. D.w.z. relaties kunnen leggen tussen de beroepstaken en de competenties daarbij genoemd. Het dpf bevat: a. Eén zelfevaluatie over het competent handelen binnen de beroepstaken. b. Eén reflectieverslag naar aanleiding van de vraag: <i>Wie ben ik als leraar?</i> In dit reflectieverslag laat de student zien integraal te kunnen denken en handelen en onderbouwt zijn antwoord. c. Eindbeoordelingsrapportage van de schoolpracticumdocent over het integraal competent handelen van de student n.a.v. WPL3.

	<p>Onder de noemer 'beweren is bewijzen' vult de student zijn digitaal portfolio aan met extra bewijsmateriaal.</p> <p>Het integraal gesprek heeft als doel te onderzoeken of een student integraal kan handelen. De werkwijze is als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De student presenteert zijn portfolio en houdt een referaat over het afstudeeronderzoek. 2. De assessoren/examinatoren vragen door op het portfolio en de presentatie (verdiepingsgesprek). 3. Er wordt een mondelinge casustoets afgenomen. 4. De student krijgt een criteriumgericht interview.
Voorwaarde voor deelname	Het portfolio is compleet en examinatoren hebben toegang tot het dpf.
Eindcijfer	<p>Rekenkundig gemiddelde van de cijfers voor de genoemde deeltentamens.</p> <p>Nb: Alle deeltentamens moeten hiervoor met een voldoende resultaat zijn afgesloten.</p>
Planning	<p>De mondelinge toets kan gepland worden in de loop van de gehele studiejaar in overleg met de studieloopbaanbegeleider.</p> <p>Voor de procedure zie 'Informatiedossier Start bekwaam ILS-HAN'</p>

OWE-beschrijvingen

Eindfase

Onderwijseenheid	GKB en VAD: Werkpleklers 3
Beroepstaken	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Eindfase
SBU	Contacttijd: 80 u Zelfstudietijd: 120 u Werkpleklers: 640 u (4 dagen vijf maanden of 2 dagen tien maanden)
Instapeisen	150 studiepunten verzilverd (met uitzicht op 180 studiepunten)
Inhoud	WP3 (liostage) en de Instituutsdag. Thema's instituutsdag: Klassenmanagement IV: de rollen vd leraar en vd leerling; de sociale leefwereld: jeugdkunde; onderwijsbiografie en beroepsidentiteit; onderwijsvisies; actueel onderwijs; omgaan met vakdidactische vraagstukken; een professionele (innovatieve) lessenreeks; zorg voor leerlingen; omgaan met lct; leerling-besprekingen; onderzoek in de school; (rapport)vergaderingen; samenwerken in multidisciplinaire teams; gesprekken met ouders; professionele intervisie; doorgroeibekwaamheid; thema's verzorgd/aangevraagd door studenten.
Werkwijze	De instituutsdagen staan in het teken van de ondersteuning en begeleiding van de lio-stage. Deze dagen hebben de structuur van CTM: Collega ondersteund leren, Thema's en Mentoring. Elke instituutsdag begint met Collega Ondersteund Leren ("collen") volgens methoden van intervisie. Na het collen komen twee thema's aan de orde, waarbij steeds wordt aangesloten bij de praktijkervaringen tijdens de lio-stage (VESIt-model). Deze thema's worden enerzijds door de verschillende kerndocenten van de opleidingsdagen vastgesteld (curriculumgestuurde thema's) en anderzijds door de studenten zelf bepaald (concerngestuurde thema's). De thema's hebben inhoudelijk een trapsgewijze opbouw, namelijk volgens de fasen die de lio's tijdens hun ontwikkeling als beginnend leraar doorlopen. Deze opbouw is van "overleven als beginnend leraar" naar "stabilisatie", naar "verbreding", naar "verdieping". Aan het eind van elke instituutsdag is tijd ingeruimd voor mentoring: het voeren van een individueel gesprek tussen jou en (een van jouw) begeleiders van het instituut.
Deeltentamen(s)	Mondelinge toets (als onderdeel van de Integrale toets Startbekwaam).
Vakkennisbasis	Bepaal je zelf op grond van jouw ontwikkeling binnen de vak- en vakdidactische leerlijnen, c.q. de vak- en vakdidactische competentie.
Thema's uit de Generieke kennisbasis	<ul style="list-style-type: none"> • Het professioneel voorbereiden, uitvoeren, evalueren en bijstellen van (innovatieve) lessenreeksen, c.q. reeks van onderwijsactiviteiten /projecten, inclusief explicitering van vakdidactische visie en onderwijsvisie. • Professioneel omgaan met zorgleerlingen, inclusief explicitering van pedagogische opvattingen; omgaan met leerproblemen en gedragsstoornissen. • Het professioneel ontwerpen van innovatief les- of onderwijsmateriaal met behulp van ICT als bijdrage aan de ontwikkeling van de vakgroep. • Zicht krijgen op en een bijdrage leveren aan de identiteit van de school binnen het onderwijs en het onderwijskundige krachtenveld
Literatuur	<i>De vijf rollen van de leraar</i> , Martie Slooter, 2009 <i>Pedagogische adviezen voor speciale kinderen</i> , Trix van Lieshout, 2009. <i>Het puberende Brein</i> , Eveline Crone, 2008. Alle verplichte literatuur van de propedeusefase en de hoofdfase
Uitvoeringsperiode	Semester 1+2
Bijzonderheden	Voor meer informatie zie 'Informatiedossier Startbekwaam ILS-HAN'

Onderwijseenheid	GKB en VAD: Afstudeerproject
Beroepstaken	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Eindfase
SBU	Contacttijd: in overleg met de student Zelfstudietijd: 420 uur (inclusief begeleidingsgesprekken)
Instapeisen	150 studiepunten verzilverd (met uitzicht op 180 studiepunten)
Inhoud	Afstudeerproject /-onderzoek
Werkwijze	<p>Tijdens de eindfase werk je in het kader van de SBL-competenties ook aan je onderzoekscompetenties. Dit doe je onder meer door het werken aan het afstudeeronderzoek. Dit onderzoek zal veelal op de werkplek plaats vinden. Opleidingsscholen hebben op de site van Bureau Extern zo veel mogelijk hun profielen voor het doen van onderzoek geplaatst. Tijdens de inschrijving voor een werkplek op de school kun je op basis hiervan, net als dat geldt voor de werkplek zelf, een voorkeur opgeven. Tijdens de voorbereiding op de eindfase (de VEF) bereid je het werken aan de afstudeeropdracht voor. Indien mogelijk breng je mogelijke thema's, die zowel relevant zijn voor jou als voor de school, in kaart. Je maakt een plan van aanpak en stemt deze af met je begeleider op school en op het instituut.</p> <p>Tijdens de instituutsbijeenkomsten op het ILS vinden (groeps)bijeenkomsten en enkele individuele gesprekken plaats die je verder kunnen ondersteunen in het werken aan het onderzoek. Aangezien het onderzoek zo veel mogelijk op de school plaats vindt, vindt ook daar overleg en begeleiding op het onderzoek plaats. Het is jouw verantwoordelijkheid om de planning van de werkzaamheden, de benodigde begeleiding en de kritieke momenten van tussentijdse rapportage en goedkeuring met begeleiders en beoordelaars bespreekbaar te maken.</p> <p>Er is een heldere beoordelingsprocedure, die tijdens de VEF bestudeerd wordt en waarop je je baseert om te weten wat nodig is om tijdens het assessment startbekwaam je onderzoekscompetenties te kunnen waarmaken. De onderzoekscompetenties op niveau startbekwaam vind je ook bij de beoordelingsprocedure afstudeeronderzoek ILS-HAN. De school biedt een breed palet aan afstudeermogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vakinhoudelijk onderzoek - vakdidactisch onderzoek - onderwijskundig onderzoek - onderzoek op meso-niveau van de schoolorganisatie
Deeltentamen(s)	De beoordeling van het afstudeeronderzoek. Dit biedt je tevens de mogelijkheid om je onderzoekscompetenties tijdens de Integrale toets Startbekwaam aan te tonen.
Vakkennisbasis	Je bepaalt dit zelf op grond van jouw ontwikkeling binnen de vak- en vakdidactische leerlijnen, c.q. de vak- en vakdidactische competentie.
Generieke kennisbasis	Dit kies je zelf in het kader van het afstudeerproject.
Literatuur	<i>Praktijkonderzoek in de school</i> , Cyrilla van der Donk en Bas van Lanen, 2009
Uitvoeringsperiode	Semester 1+2+3
Bijzonderheden	Voor meer informatie zie 'Informatiedossier Startbekwaam ILS-HAN'

Onderwijseenheid	Bt3 + VAD: Ontwerpen van leerarrangementen: Vakdidactische differentiatie en actie onderzoek
Beroepstaken	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Eindfase
SBU	Contacttijd: in overleg met de student Zelfstudietijd: 305 uur (inclusief begeleidingsgesprekken)
Instapeisen	150 studiepunten verzilverd (met uitzicht op 180 studiepunten)
Inhoud	Proeve van het kunnen ontwerpen en hanteren van vakdidactische differentiatie in de klas.
Werkwijze	<p>Tijdens de eindfase werk je in het kader van de SBL-competenties verder aan je HBO-competenties, en met name waarin de onderzoekende houding en de ook de Dublin descriptoren aan bod komen. Dit doe je onder meer door het werken aan een zelf te geven lesonderwerp waarbij je differentiatie ontwerpt en het effect ervan via actieonderzoek uitzoekt. Dit ontwerpen en onderzoeken zal veelal op de werkplek plaats moeten vinden. Het is daarmee heel goed te combineren met de LIO-stage activiteiten.</p> <p>Het is daarbij van belang dat je een of meer lessituaties uitkiest, waarvan je constateert dat die niet het beoogde rendement opleveren voor de leerlingen. Aan de hand van (zelf)reflectie beschrijf je het probleem en vervolgens onderzoek je de alternatieve mogelijkheden; vanuit je visie op leren en de leerling selecteer je een van de differentiatievarianten en pas deze toe op een nieuwe leseenheid.</p> <p>Via protocollen zoals actieonderzoek onderzoek je de effecten van de aangepaste les(sen) en kom je tot aanbevelingen (voor jezelf en voor je collega's) Het geheel werk je uit tot een casus waarmee collega's inzicht krijgen in het ervaren probleem, de gekozen oplossingen en de effectiviteit van de gekozen oplossing, evenals de randvoorwaarden. In de casusbeschrijving worden ook de verantwoordingen van de gemaakte keuzen vermeld.</p> <p>Op scholar staat deze leerwerktaak uitgewerkt als zelfstudiepakket.</p> <p>Tijdens de instituutsbijeenkomsten op het ILS vinden (groeps)bijeenkomsten en enkele individuele gesprekken plaats die je verder kunnen ondersteunen in het werken aan dit differentiatieonderzoek.</p> <p>Tijdens deze instituutsbijeenkomsten kun je ervaren problemen aan de orde stellen en begeleiding vragen.</p> <p>De uitgewerkte casus (zie ook voorbeelden in scholar) leg je ter advisering eerst voor aan je collega's in de school en medestudenten (peer review) voordat je deze ter beoordeling inlevert bij de docent. De instituutsdocent geeft feedback (beoordeling) op het gebruik van de literatuurbronnen, de uitwerking van de differentiatie, de uitwerking van de protocollen van het actieonderzoek en de getrokken conclusies.</p>
Deeltentamen(s)	De beoordeling van de casusuitwerking differentiatieonderzoek. Dit biedt je tevens de mogelijkheid om je onderzoeks- of ontwerp- of bijdragen aan de schoolcompetenties tijdens de Integrale toets Startbekwaam aan te tonen.
Vakkennisbasis	Je bepaalt dit zelf op grond van jouw ontwikkeling binnen de vak- en vakdidactische leerlijnen, c.q. de vak- en vakdidactische competentie.
Generieke kennisbasis	Dit kies je zelf in het kader van het afstudeerproject.
Literatuur	<p><i>Scholar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Onderzoek naar vormen van differentiatie, door P. Koper en Vankan</i> - <i>Studiewijzer en uitwerking leerwerktaak</i> - <i>Onderwijs van eigen makelij, Petra Ponte, Uitgeverij Nelissen, 2007</i> - <i>Praktijkonderzoek in de school, Cyrilla van der Donk en Bas van Lanen, 2009</i>

Uitvoeringsperiode	Semester 1+2+3
Bijzonderheden	Studiewijzer en leerwerktaak uitgewerkt (o.b.v. 4c/id-model)

Onderwijseenheid	Internationalisering (met als casus Turkije)
Fase	Eindfase
Beroepstaken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
SBU	Contacttijd: 32 (exclusief veldwerk Turkije) Zelfstudie: 73
Instapeisen	150 studiepunten verzilverd (met uitzicht op 180 studiepunten)
Inhoud	<p>M.b.t. aardrijkskunde:</p> <p>Je analyseert de eigen en de beschikbare schoolmethoden (Nederlands en buitenlandse) m.b.t. beeldvorming en geografie.</p> <p>Je kunt van de betreffende schoolmethoden een eindtermenanalyse maken en een analyse m.b.t. geschiktheid of mate van bijdragen aan de internationale ontwikkeling van leerlingen.</p> <p>Je kunt aanvullende lesmateriaal ontwerpen, gebruikmakend van de literatuur m.b.t. projectonderwijs en excursies, en daarbij de eventuele inzet van gastsprekers, inclusief aspecten als toetsing, roostering, inrichting van fysieke ruimtes, et cetera.</p> <p>Je inventariseert via zelfstandig onderzoek de kenmerken van een gebied ter voorbereiding op je lessen m.b.t. internationalisering en het studiebezoek van leerlingen (veldwerk en/of leerlingenuitwisseling) aan buitenlandse gebieden (evt. i.s.m. uitwisselingsscholen). (Je kunt hierbij aansluiten bij heet door de opleiding aangewezen onderzoeksgebied: Turkije.)</p> <p>Je werkt aan het vergroten van je onderzoeksvaardigheden en je vakdidactische kennis en vaardigheden op het gebied van het structureren van leerstof.</p> <p>Je werkt samen met collega's van het belendende vakgebied en met instellingen gericht op internationalisering; en je ziet analyseert wat de effecten zijn van het opdoen van internationale ervaringen door leerlingen. Je leert hoe je een school zinvol met een inhoudelijk programma kunt ondersteunen bij eventuele leerlingenuitwisselingen.</p> <p>Je leert leerlingen een genuanceerd wereldbeeld te ontwikkelen aan de hand van eigen concrete ervaringen en leert hen daarbij bewust te worden van de culturele bepaaldheid m.b.t. 'het eigene' en 'het andere' van andere landen en groepen in Europa en andere gebieden op de wereld. Daarbij spelen aspecten van vooroordelen en stereotypering een rol. Je leert leerscenario's te implementeren met multimedia (w.o. mind tools). Je bestudeert databanken met 'good practices' op bruikbaarheid van ideeën en uitwerkingen voor veldwerkactiviteiten in een buitenlandse gebied voor de leerlingen.</p> <p>M.b.t. Geschiedenis:</p> <p>In deze OWE staan internationalisering, Intercultureel onderwijs en Internationale Betrekkingen centraal.</p> <p>Internationalisering: dit betekent dat je kennis neemt van en een vergelijking kunt maken tussen het Nederlandse onderwijs en onderwijssysteem en dat in het buitenland. Tevens vorm je een idee over projecten voor scholen in het buitenland, o.m. door te kijken naar uitwisselingsmogelijkheden en naar excursiemogelijkheden.</p> <p>Intercultureel onderwijs: dit betekent dat je in staat bent een invulling te geven van multiculturaliteit in de school en in de samenleving en daarbij jouw rol daarin manifest maakt.</p> <p>Internationale betrekkingen: dit betekent dat je kennis neemt en gevolgtrekkingen kunt maken over de complexiteit van internationale betrekkingen, vooral in de periode na 1945.</p>
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leertaak, waarin opgenomen <ul style="list-style-type: none"> ○ Geografische en voor leerlingen relevante achtergrond

	<p>informatie van het doelgebied</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ontwerp van leerling-activiteiten tijdens veldwerk in het buitenland of tijdens leerlingenuitwisselingen; belangrijk daarbij zijn de wijze waarop leerlingen lokale situaties en bronnen gebruiken en eventuele alternatieven zijn uitgewerkt ○ Verslag van het onderzoekproces naar informatie over het betrokken buitenlandse gebied waarin veldwerk door de leerlingen gepland is. ○ Risicoanalyses van het geplande veldwerk in het buitenland of leerlingenuitwisselingen met scholen in het buitenland ○ Peer-reviews over de ontworpen veldwerkactiviteiten en de mate van correctheid en volledigheid van de daarbij aangereikte informatie.
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek: 1 Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskunde onderwijs 2 Geografisch denken 4 Aardrijkskunde leren</p> <p>Vakinhoud: 1 t/m 5</p>
Generieke kennisbasis	1.1.10 samenwerking met instellingen 1.1.9 samenwerking met bedrijven 1.2.1 methodes voor het aangaan van (structurele) samenwerking 2.1.10 leeromgevingen 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.2 methode van ontwerpen van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT 6.2.2 methodes voor het leveren van een bijdrage aan onderwijsinnovatie
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1, en 2) en semester 2 (periode 3 en 4)
Bijzonderheden	Geen

Lerarenopleiding

AARDRIJKSKUNDE
tweedegraad

Deeltijd

2011-2012

Tentamineringsoverzicht propedeuse aardrijkskunde

Beroepstaak		Tentamen	Deeltentamens	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Lesgeven en trainen (15 studiepunten)	ILSAkD601	Vakdidactiek 1: Cartografie vaardigheden en Directe instructie (7,5 studiepunten)	Kennistoets vakdidactiek 1a: Cartografie	Min. 5.5	Vakdidactiek 1a: Cartografie
			Leer(werk)taak Cartografie	Voldaan	Vakdidactiek 1a: Cartografie
			Leer(werk)taak directe instructie	Voldaan	Vakdidactiek 1b: Directe instructie
	ILSAkD602	GKB: Oriëntatie op lesgeven (7,5 studiepunten)	Dossier leer(werk)taken (inclusief beroepshouding en tussenbeoordeling SPD/AB-team)	Min. 5.5	GKB: Oriëntatie op lesgeven
			Kennistoets Oriëntatie op Lesgeven	Min. 5.5	GKB: Oriëntatie op lesgeven
	Ontwikkelen van vakdeskundigheid (30 studiepunten)	ILSAkD603	Vakdeskundigheid 1: Onderwijsgeografie & Geologie en Geomorfologie (7,5 studiepunten)	Kennistoets Geologie en Geomorfologie	Min. 5.5
Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie				Voldaan	Geologie en Geomorfologie
Kennistoets onderwijsgeografie				Min. 5.5	Onderwijsgeografie
Leer(werk)taak onderwijsgeografie				Voldaan	Onderwijsgeografie
ILSAkD604		Vakdeskundigheid 2: Stad en Platteland & CLK Rijk-Rijker-Rijkst (7,5 studiepunten)	Kennistoets Stad en Platteland	Min. 5.5	Stad en Platteland
			Leer(werk)taak Stad en Platteland	Voldaan	Stad en Platteland
			Kennistoets CLK Rijk-Rijker-Rijkst	Min. 5.5	CLK Rijk-Rijker-Rijkst
			Leer(werk)taak CLK Rijk-Rijker-Rijkst	Voldaan	CLK Rijk-Rijker-Rijkst
ILSAkD605		Vakdeskundigheid 3: Weer en klimaat & Economische geografie (7,5 studiepunten)	Kennistoets Weer en klimaat	Min. 5.5	Weer en klimaat
			Leer(werk)taak Weer en klimaat	Voldaan	Weer en klimaat
			Kennistoets Economische Geografie	Min. 5.5	Economische Geografie
			Leer(werk)taak Economische Geografie	Voldaan	Economische Geografie
ILSAkD606	Vakdeskundigheid 4: Regionale geografie & CLK Europa	Kennistoets Regionale Geografie	Min. 5.5	Regionale geografie	
		Leer(werk)taak Regionale Geografie, incl. veldwerk	Voldaan	Regionale geografie	

		(7,5 studiepunten)	Kennistoets CLK Europa	Min. 5.5	CLK Europa
			Leer(werk)taak CLK Europa	Voldaan	CLK Europa
Begeleiden van lerenden (7,5 studiepunten)	ILSAkD6072	Integrale toets hoofdfase-bekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets hoofdfase-bekwaam</i>		
Ontwerpen van leerarrangementen (7,5 studiepunten)	ILSAkD6073	Integrale toets hoofdfase-bekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets hoofdfase-bekwaam</i>		

Deeltoetsen bij integrale toets hoofdfasebekwaam

Deeltoetsen	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Mondelinge toets hoofdfasebekwaam	Min. 5.5	N.v.t.
Dossier leer(werk)taken (inclusief eindbeoordeling SPD/AB-team)	Min. 5.5	GKB Oriëntatie op begeleiden
Kennistoets Oriëntatie op Begeleiden	Min. 5.5	GKB Oriëntatie op begeleiden
Eindbeoordeling Drama 1	Voldaan	GKB Oriëntatie op begeleiden
Leer(werk)taak vakdidactiek 2a Ontwerpen van werkbladen	Voldaan	Vakdidactiek 2: oriëntatie op ontwerpen
Leer(werk)taak vakdidactiek 2b Digitaal multimediaal dossier en lesmateriaal	Voldaan	Vakdidactiek 2: oriëntatie op ontwerpen

Tentamen	Vakdidactiek 1: Cartografie en Directe instructie
Code	ILSAkD601
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	1
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE vakdidactiek 1a: Cartografie - Kennistoets Vakdidactiek 1a: Cartografie (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Vakdidactiek 1a: Cartografie (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE Vakdidactiek 1b: Directe Instructie - Leer(werk)taak Vakdidactiek 1b: Directe Instructie (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	GKB: Oriëntatie op Lesgeven
Code	ILSAkD602
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	1
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dubbindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE GKB oriëntatie op lesgeven <ul style="list-style-type: none"> • Dossier leer(werk)taken BT1.1 (inclusief beroepshouding), met als verplicht bewijsstuk de tussenbeoordeling SPD/AB-team (cijfer $\geq$ 5,5) • Kennistoets Oriëntatie op Lesgeven (cijfer $\geq$ 5,5)

NB: Bij de integrale toets moet de eindbeoordeling van WPL1 door SPD/AB-team als verplicht bewijsstuk in het DPF worden opgenomen!

Tentamen	Vakdeskundigheid 1: Onderwijsgeografie & Geologie en Geomorfologie
Code	ILSAkD603
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE Onderwijsgeografie - Kennistoets Onderwijsgeografie (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Onderwijsgeografie (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE Geologie en Geomorfologie - Kennistoets Geologie en Geomorfologie (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid 2: Stad en Platteland & CLK Rijk-Rijker-Rijkst
Code	ILSAkD604
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE Stad en Platteland - Kennistoets Stad en Platteland (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Stad en Platteland (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE CLK Rijk-Rijker-Rijkst - Kennistoets CLK Rijk-Rijker-Rijkst (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak CLK Rijk-Rijker-Rijkst (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid 3: Weer en Klimaat & Economische Geografie
Code	ILSAkD605
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE Weer en Klimaat <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Weer en Klimaat (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Weer en Klimaat (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE Economische Geografie <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Economische Geografie (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Economische Geografie (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid 4: Regionale Geografie & CLK Europa
Code	ILSAkD606
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens OWE Regionale Geografie - Kennistoets Regionale Geografie (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Regionale Geografie (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE CLK Europa - Kennistoets CLK Europa (cijfer >= 5,5) - Leertaak CLK Europa (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Integrale Toets hoofdfasebekwaam
Code	ILSAkD607 (2,3)
Beroepstaken	2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	15 studiepunten
Niveau	1
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltoetsen	1. Deeltoetsen OWE GKB Oriëntatie op begeleiden - Mondelinge toets hoofdfase-bekwaam (cijfer $\geq$ 5,5) - Beoordeling dossier leer(werk)taken BT2.1 (inclusief beroepshouding) met als verplicht bewijsstuk de eindbeoordeling SPD/AB-team (cijfer $\geq$ 5,5) - Kennistoets "Oriëntatie op Begeleiden" (cijfer $\geq$ 5,5) - Eindbeoordeling "Drama 1" (v) 2. Deeltoetsen OWE Vakdidactiek 2: Oriëntatie op ontwerpen - Mondelinge toets hoofdfase-bekwaam (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Vakdidactiek 2a: 'Ontwerpen van werkbladen' (af te sluiten met V=voldaan) - Leer(werk)taken Vakdidactiek 2b: 'Digitaal multimediaal dossier en lesmateriaal' (af te sluiten met V=voldaan)
Vorm	Vooraf aan de mondelinge toets wordt een digitaal portfolio (dpf) rondom het integraal handelen op orde gemaakt. D.w.z. relaties kunnen leggen tussen de beroepstaken en de competenties daarbij genoemd. Het dpf bevat: e. Eén zelfevaluatie over het competent handelen binnen beroepstaken. f. Eén reflectieverslag naar aanleiding van de vraag: <i>Wil en kan ik docent worden?</i> In dit reflectieverslag laat de student zien integraal te kunnen denken en handelen en onderbouwt zijn antwoord. g. Eindbeoordelingsrapportage van de schoolpracticumdocent over het integraal competent handelen van de student n.a.v. WPL1. h. Bewijs van deelname logopedische screening Onder de noemer 'beweren is bewijzen' vult de student zijn digitaal portfolio aan met extra bewijsmateriaal. Het gesprek heeft als doel te onderzoeken of een student integraal kan handelen. 3. De assessoren/examinatoren vragen door op het portfolio en de presentatie (verdiepingsgesprek). 4. De student krijgt een criteriumgericht interview.
Voorwaarde voor deelname	Het portfolio is compleet en examinatoren hebben toegang tot het dpf.
Eindcijfer	Rekenkundig gemiddelde van de cijfers voor de genoemde deeltentamens. <i>Nb: Alle deeltentamens moeten hiervoor met een voldoende resultaat zijn afgesloten.</i>
Planning	De mondelinge toets kan gepland worden in de loop van periode 4 in het semester 2.

OWE-beschrijvingen

Propedeuse

Onderwijseenheid	Onderwijsgeografie (Onderw. Geo)*
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Je leert over de ontwikkeling, het nut en de noodzaak, de inhoud, perspectieven en werkwijzen van het schoolvak aardrijkskunde. Je ontwikkelt een eerste visie op het vak en het beroep.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Onderwijsgeografie (C) • Leerwerktaak Onderwijsgeografie (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskundeonderwijs 2. Geografisch denken 3. Het schoolvak aardrijkskunde <p>Vakinhoud</p> <ol style="list-style-type: none"> 6.1 Het geografische denken 6.2 De regio in de geografie 6.3 Thema's en regio's
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Bij afwezigheid vooraf afmelding per e-mail verplicht.

* Dit is de naam die op het rooster verschijnt.

Onderwijseenheid	Geologie en Geomorfologie (Fysisch 1)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Je werkt aan het vergroten van je vakinhoudelijke kennis en vaardigheden op het gebied van geologie en geomorfologie. Aan de orde komen de natuurlijke systemen in, op en rond de aarde: de gesteentecyclus, processen aan het aardoppervlak en de waterkringloop. Je volgt een gesteentepacticum, waarbij je de verschillende soorten gesteenten leert determineren. Je gaat twee keer op veldwerk in Nederland. Aan het einde van het schooljaar is er de mogelijkheid om onderbegeleiding van een docent op veldwerk naar Zwitserland te gaan, waar je de opgedane kennis toepast. Dit veldwerk is op vrijwillige basis en is geen verplicht onderdeel binnen de opleiding
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Geologie en Geomorfologie (C) • Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie, incl. veldwerk (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskunde onderwijs 2 Geografisch denken 3 Het schoolvak aardrijkskunde <p>Vakinhoud</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Natuurlijke systemen op en rond de aarde 2 Milieugeografie 3 Landschappen 7 Het geografisch instrumentarium
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Stad en Platteland (SenP)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Binnen het vak Stad en Platteland wordt er aandacht besteed aan demografie en aan de geografie van stad en platteland. Binnen het vak is China een speciale aandachtsregio.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met excursies en veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Stad en Platteland (C) • Leerwerktaak Stad en Platteland (V)
Vakkennisbasis	Vakinhoud 4. Ruimtelijke effecten van Sociaal-economische systemen 4.1 Demografie en bevolkingsgeografie 4.3 Geografie van Stad en Platteland
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	CLK Rijk-Rijker-Rijkst (CLK RRR)	
Beroepstaak	5 Ontwikkelen van vakdeskundigheid	
Fase	Propedeuse	
SBU's	Contacttijd:	32 SBU
	Zelfstudietijd:	73 SBU
Instapeisen	Geen	
Inhoud	<p>De student verwerft basale kennis ten aanzien van het leergebied Mens en Maatschappij en ontwikkelt een eerste visie op vakintegratief onderwijs. In deze onderwijseenheid staat voor de eerste keer De Nieuwe Onderbouw (DNO) centraal. In DNO wordt in verschillende scenario's (1-4) gewerkt aan vakoverstijgend onderwijs. Je leert over de beginselen hiervan aan de hand van het thema 'welvaart en ontwikkeling'. Dit thema wordt belicht vanuit drie vakperspectieven (geografisch, economisch en historisch) en de bijbehorende (vak)vaardigheden. Inhoudelijk leer je de basis over ongelijke ontwikkeling, interdependentie, mondialisering en toekomst in samenhang. De tien tijdvakken volgend, komen de fysieke en economische ontwikkeling van volken en landen/regio's ter sprake, waarbij overeenkomsten en verschillen in welvaart en welvaartsontwikkeling van en tussen landen/regio's leidend zijn. Middels literatuur en film komen zowel de feitelijke als de beleving van welvaart en welvaartsverschillen naar voren en de bijdrage die diverse vormen van ontwikkelingshulp daarbij kunnen hebben voor huidige en toekomstige ontwikkelingen.</p>	
Werkwijze	<p>Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, afgewisseld met werkcolleges gericht op de koppeling met de vakinhoud. In de werkcolleges zullen praktische clustervaardigheden worden geoefend, die uitmonden in een eindproduct dat tegemoet komt aan de uitgangspunten van leergebiedonderwijs. Ook geven studenten feedback aan elkaar.</p>	
Evaluatievorm bij deeltentamen	<ul style="list-style-type: none"> - deeltentamen Kennistoets Rijk, Rijker, Rijkst (>=5,5) - leerwerktaak CLK Rijk, Rijker Rijkst (V) 	
Vakkennisbasis	<p><u>Vakinhoud economie:</u> A2 Internationale ontwikkelingen A2.1 Internationale handel: opstelling Nederlandse betalingsbalans en samenhang onderdelen, open en gesloten economieën, in- en uitvoerquote, motieven en maatregelen voor vrijhandel en protectie, de internationale concurrentiepositie, ruilvoet, productiestructuur, OESO, WTO, absolute en relatieve kostenverschillen, invoersubstitutie. A2.3 Ontwikkelingseconomie: kenmerken, oorzaken, en maatregelen tegen onderontwikkeling, internationale en lokale economische afhankelijkheidsrelaties, internationale arbeids-, inkomens- en welvaartverdeling, Internationale armoede-, schuld- en milieuproblematiek, soorten en effecten van ontwikkelingssamenwerking, IMF, Wereldbank, UNCTAD, ontwikkelingstheorieën A9: Leergebied A9.3 Kerndoel M&M 46: verdeling welvaart en armoede</p> <p><u>Vakinhoud aardrijkskunde:</u> 5.3 Ontwikkelingsgeografie</p> <p><u>Vakinhoud (geschiedenis)</u> Domein 1 Conceptuele principes van het vak. Domein 4 Tijdvak 5 aspect a; Tijdvak 6 aspect a, d; Tijdvak 7 aspect c; Tijdvak 8 aspect d; Tijdvak 9 aspect h; Tijdvak 10 aspect a.</p>	
Generieke kennisbasis	N.v.t.	
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer	
Uitvoeringsperiode	Semester 1, periode 2	
Bijzonderheden	Geen	

Onderwijseenheid	Weer en Klimaat (WenK)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Binnen de OWE Weer en klimaat wordt er aandacht besteed aan de weer- en klimaatsystemen van de aarde en het daaraan verbonden klimaatonderzoek in relatie tot klimaatverandering.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met excursies en veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Weer en klimaat (C) • Leerwerktaak Weer en klimaat (V)
Vakkennisbasis	Vakinhoud 1. Natuurlijke Systemen op en rond de aarde 1.3 Weer- en klimaatsystemen 2. Milieugeografie 2.3 Klimaatonderzoek
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Economische Geografie (Econ. Geo)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Je ontwikkelt kennis en inzicht over de ontwikkeling van de economische structuur, economisch geografische theorieën, het economisch regionaal beleid en de ontwikkeling van infrastructuur, transport en mobiliteit. Je past je kennis toe in Nederland. Ook ga je een dag op excursie naar de haven van Rotterdam. In samenhang met economische geografie is er aandacht voor de inzet van tekst en beeld bij concretisering van lesstof, en het maken van lesmateriaal. Hierbij komen technieken als <i>Mindmapping</i> , simulaties en <i>gaming</i> aan de orde.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Economische Geografie (C) • Leerwerktaak Economische geografie (V)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	Vakdidactiek 2 Geografisch denken 4 Aardrijkskunde leren Vakinhoud 4 Sociaal-ruimtelijke systemen: sociaal-economische systemen 4.2 Economische Geografie
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Regionale Geografie (Reg. Geo)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 32 (exclusief veldwerk Zuid-Limburg) Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Binnen het vak Regionale Geografie wordt er aandacht besteed hoe aan de rol van de regio binnen geografisch onderzoek vanuit van uit verschillende geografische perspectieven, waarbij de toepassing van de geografische thema's uit de kennisbasis een belangrijk aandachtspunt is. Er wordt extra aandacht aan regionale beeldvorming besteed.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met excursies en veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Regionale Geografie (C) • Leerwerktaak Regionale Geografie, incl. veldwerk (V)
Vakkennisbasis	6. Geografische concepten 6.2 De regio in de geografie 6.3 Thema's en regio's
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 4)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	CLK Europa (CLK Europa)	
Beroepstaak	5 Ontwikkelen van vakdeskundigheid	
Fase	Propedeuse	
SBU's	Contacttijd:	32 SBU
	Zelfstudietijd:	73 SBU
Instapeisen	Geen.	
Inhoud	<p>De student verwerft basale kennis ten aanzien van het leergebied Mens en Maatschappij en ontwikkelt een eerste visie op multidisciplinair en interdisciplinair vak integratief onderwijs.</p> <p>In deze onderwijseenheid wordt voortgebouwd op de kennis en inzichten die reeds zijn opgedaan ten aanzien van DNO, ditmaal aan de hand van het thema 'Europa'. Dit thema wordt belicht vanuit drie vakperspectieven (geografisch, economisch en historisch) en de bijbehorende (vak)vaardigheden. Inhoudelijk leer je de basis over het concept 'interdependentie' en onderscheid te maken tussen nationaal en Europees schaalniveau ten aanzien van economie, geografie, staatsinrichting, rechtspraak en toekomst van de Unie. Om betekenisvolle leerarrangementen voor het leergebied te kunnen ontwikkelen, heb je deze inhoudelijke kennis nodig maar ook vaardigheden om je kennis over te brengen, zoals het concretiseren van begrippen en samenhangen (generalisaties en theorieën en visualisatie van begripsrelaties). Kritisch internetgebruik maakt als belangrijke vaardigheid deel uit van het op verantwoorde wijze verzamelen van bronnenmaterialen.</p>	
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, afgewisseld met werkcolleges gericht op de beroepsinhouden en de koppeling met de vakinhoud. In de werkcolleges zullen praktische clustervaardigheden worden geoefend. Ook geven studenten feedback aan elkaar.	
Evaluatievorm bij deeltentamen	<ul style="list-style-type: none"> - deeltentamen Kennistoets Europa (>=5,5) - leerwerktaak Europa (V) 	
Vakkennisbasis	<p><u>Vakinhoud economie:</u> A2.1 Internationale handel: vormen van economische integratie (vrijhandelszone, douane-unie, gemeenschappelijke markt, economische unie, monetaire unie). A2.4 Europese integratie: ontstaan van EU en haar instellingen, contributie lidstaten, doelstellingen, instrumenten en gevolgen van: landbouwbeleid, structuurbeleid, sociaaleconomisch beleid, mededingingsbeleid, monetair beleid, ontwikkelingsbeleid; interne markt.+ subsidiariteit, supranationaal of federaal Europa. A9: Leergebied A9.3 Kerndoel M&M 45: Europese samenwerking, EU.</p> <p><u>Vakinhoud geschiedenis</u> Domein 4 Tijdvak 10 Aspect c.</p> <p><u>Vakinhoud aardrijkskunde</u> 6.3 Thema's en regio's</p>	
Generieke kennisbasis	N.v.t.	
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer	
Uitvoeringsperiode	Semester 2, periode 4	
Bijzonderheden	Geen	

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 1a: Cartografie (Cartografie)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Propedeuse
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Binnen het vak Cartografische vaardigheden wordt aandacht besteed aan de vertaling van de driedimensionale wereld naar het platte vlak en wordt er uitgebreid stilgestaan bij de kaartvaardigheden. Geografische informatie systemen worden onder de aandacht gebracht als hulpmiddel voor ruimtelijke analyses.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Vakdidactiek 1a: Cartografie (C) • Leerwerktaak Vakdidactiek 1a: Cartografie (V)
Vakkennisbasis	7 Het geografische instrumentarium 7.1 Globes, kaarten en atlassen 7.2 Digitale informatie verwerking
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 1b: Directe Instructie (Directe In.)
Fase	Propedeuse
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Geen
Inhoud	Als docent ben je verantwoordelijk voor het verzorgen van gestructureerde lessen over jouw vak. Daarvoor bestaan verschillende methoden en modellen. In deze OWE leer je hoe je een gestructureerde lesvoorbereiding maakt volgens het Directe Instructiemodel (DI-model). Dit doe je op basis van SMART geformuleerde doelen en voorkennis. Je verantwoordt je keuzes per fase van het model aan de hand van de sleutelbegrippen. De inhoud van de les betreft een onderwerp binnen de aardrijkskunde.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leerwerktaak Vakdidactiek 1b: Directe Instructie (V)
Vakkennisbasis	Vakdidactiek: 4. Aardrijkskunde leren 4.1 Doelen
Generieke kennisbasis	2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	GKB: Oriëntatie op Lesgeven (Or. Lesgeven)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Propedeuse
SBU	210 Dit is inclusief het werkplekleren in periode 2 op de vrijdag (8 weken van 1 dag = 64 uren) en 4 lessen per week contacttijd op de donderdag. Een nadere specificatie van deze 210 SBU is te vinden in de studiewijzer van deze onderwijseenheid.
Instapeisen	Een goedgekeurd leerwerkplan is voorwaarde om te kunnen starten met werkplekleren 1 (WPL1).
Inhoud	De inhoud van deze leerlijn omvat twee subdomeinen uit domein 3 van de landelijke generieke kennisbasis (Communicatie, interactie en groepsdynamica) en domein 6 (De professionele docent), namelijk: 1. Basisaspecten van communiceren en presenteren. 2. Klassenmanagement I: orde houden Naast deze twee hoofdthema's vindt de voorbereiding van het werkplekleren (WPL1) plaats en de uitvoering van het eerste deel van WPL1. In het kader van domein 6 van de landelijke generieke kennisbasis is er aandacht voor de onderzoeksleerlijn.
Werkwijze	De beide hoofdthema's bestaan uit een aantal subthema's die tijdens (werk)colleges systematisch aan de orde worden gesteld. Relevante theoretische noties worden afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. De voorbereiding van het werkplekleren (WPL1) bestaat uit het systematisch werken aan het (individuele) leerwerkplan WPL1. Een goedgekeurd leerwerkplan is voorwaarde om te kunnen starten met het werkplekleren. Tijdens het werkplekleren werkt de student d.m.v. het uitvoeren van leerwerktaken aan zijn competentieontwikkeling.
Deeltoets(en)	<ul style="list-style-type: none"> Dossier leer(werk)taken BT1.1 (inclusief beroepshouding), met als verplicht bewijsstuk de tussenbeoordeling SPD/AB-team (C) Kennistoets Oriëntatie op Lesgeven (C)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	Twee hoofdthema's uit de landelijke generieke kennisbasis: 1. Uit domein 3: basisaspecten van communiceren en presenteren. 2. Uit domein 3 en 6: klassenmanagement I: orde houden In het kader van domein 6 is er aandacht voor de onderzoeksleerlijn.
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> Donk, C. van der, Lanen, B. van (2009). <i>Praktijkonderzoek in de school</i>. Bussum: Coutinho. ISBN: 978-90-469-0162-5 Ebbens, S. & Ettekoven, S. (2005). <i>Effectief leren</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 13: 9789001307523 Wal, J. van de, Wilde, J. de & Mooij, I. de (2006). <i>Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding</i>. Bussum: Coutinho. ISBN 13: 9789046900161 Wijsman, E. (2008). <i>Psychologie en Sociologie, basis cursus</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 978-90-01-76375- Readers vanuit de opleiding
Uitvoeringsperiode	Semester 1 In periode 2 van het eerste semester vindt het eerste deel van WPL1 plaats
Bijzonderheden	Het werkplekleren (WPL1) vindt plaats op een opleidingsschool, een samenwerkingschool of een stageschool. In periode 2 van het eerste semester kunnen op opleidingsscholen de onderwijsactiviteiten op de werkplek worden uitgevoerd.

Onderwijseenheid	GKB: Oriëntatie op Begeleiden (Or. Begeleiden)
Beroepstaak	2. Begeleiden van lerende(n)
Fase	Propedeuse
SBU	210 Dit is inclusief het werkplekleren in periode 3 (8 weken van 1 dag = 64 uren) en 4 lessen per week contacttijd op de donderdag. Een nadere specificatie van deze 210 SBU is te vinden in de studiewijzer van deze onderwijseenheid.
Instapeisen	-
Inhoud	De inhoud van deze leerlijn omvat twee subdomeinen uit respectievelijk domein 1 van de landelijke generieke kennisbasis (Leren in diverse contexten) en domein 4 (Ontwikkeling van de adolescent), namelijk: 3. Leren leren en leerprocessen 4. Oriëntatie op de leeftijdsfase van adolescenten Naast deze twee hoofdthema's vindt de uitvoering van het tweede deel van WPL1 plaats en het onderdeel "Drama1" van de beroepscomponent. In het kader van domein 6 van de landelijke generieke kennisbasis is er aandacht voor de onderzoeksleerlijn.
Werkwijze	De beide hoofdthema's bestaan uit een aantal subthema's die tijdens (werk)colleges systematisch aan de orde worden gesteld. Relevante theoretische noties worden afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. Tijdens het werkplekleren werkt de student d.m.v. het uitvoeren van leerwerktaken aan zijn competentieontwikkeling.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende beoordeling dossier leer(werk)taken BT2.1 (inclusief beroepshouding) met als verplicht bewijsstuk de eindbeoordeling SPD/AB-team (C) • Kennistoets Oriëntatie op Begeleiden (C) • Beoordeling Drama 1 (V)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	Twee hoofdthema's uit de landelijke generieke kennisbasis: 1. Uit domein 1: leren leren en leerprocessen 2. Uit domein 4: oriëntatie op de leeftijdsfase van adolescenten In het kader van domein 6 is er aandacht voor de onderzoeksleerlijn.
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Donk, C. van der, Lanen, B. van (2009). <i>Praktijkonderzoek in de school</i>. Bussum: Coutinho. ISBN: 978-90-469-0162-5 - Ebbens, S. & Ettekoen, S. (2005). <i>Effectief leren</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 13: 9789001307523 - Wal, J. van de, Wilde, J. de & Mooij, I. de (2006). <i>Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding</i>. Bussum: Coutinho. ISBN 13: 9789046900161 - Wijsman, E. (2008). <i>Psychologie en Sociologie, basiscurcus</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 978-90-01-76375-6 - Readers vanuit de opleiding
Uitvoeringsperiode	Semester 2, maar het onderdeel "Drama 1" vindt om organisatorische redenen voor een aantal studenten eventueel al in semester 1 plaats. In periode 3 van het tweede semester vindt het tweede deel van WPL1 plaats.
Bijzonderheden	Het werkplekleren (WPL1) vindt plaats op een opleidingsschool, een samenwerkingsschool of een stageschool. In periode 3 van het tweede semester kunnen op opleidingsscholen de onderwijsactiviteiten op de werkplek worden uitgevoerd.

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 2: Oriëntatie op Ontwerpen (Or. Ontwerpen)
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Propedeuse
SBU	105 (in periode 3) +105 (in periode 4) = 210 Een nadere specificatie van deze 210 SBU is te vinden in de studiewijzer van deze onderwijseenheid.
Instapeisen	-
Inhoud	De twee hoofdthema's van de onderwijsactiviteiten zijn: 3. Ontwerpen van werkbladen 4. Ontwerpen van digitale bronnenboeken Naast deze twee hoofdthema's vindt de uitvoering van het tweede deel van WPL1 plaats.
Werkwijze	De beide hoofdthema's bestaan uit een aantal subthema's die tijdens (werk)colleges systematisch aan de orde worden gesteld. Relevante theoretische noties worden afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. Tijdens het werkplekleren werkt de student d.m.v. het uitvoeren van leerwerktafen aan zijn competentieontwikkeling.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Beoordeling leer(werk)tafen Vakdidactiek 2a: 'Ontwerpen van werkbladen' (V) • Beoordeling leer(werk)tafen Vakdidactiek 2b: 'Digitaal multimediaal dossier en lesmateriaal' (V)
Vakkennisbasis	Vakdidactiek 4. Aardrijkskunde leren 4.1 Doelen
Generieke kennisbasis	2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2, maar het onderdeel "Drama 1" vindt om organisatorische redenen voor een aantal studenten eventueel al in semester 1 plaats. In periode 3 van het tweede semester vindt het tweede deel van WPL1 plaats. In periode 4 van het tweede semester vindt "logopedie" plaats.
Bijzonderheden	Het werkplekleren (WPL1) vindt plaats op een opleidingsschool of een samenwerkingsschool. In periode 3 van het tweede semester kunnen op opleidingsscholen de onderwijsactiviteiten op de werkplek worden uitgevoerd.

TENTAMENS EN INTEGRALE TOETSING

Hoofdfase

Tentamineringsoverzicht hoofdfase aardrijkskunde

Beroepstaak	Tentamencode	Tentamen	Deeltentamens	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Lesgeven en trainen in het vak aardrijkskunde 15 studiepunten	ILSAKD618	GKB Leren lesgeven (7,5 studiepunten)	Kennistoets GKB 2A	Min 5.5	GKB: Leren lesgeven
			Dossier opdrachten GKB (inclusief het Leerwerkplan voor WPL2)	Min. 5.5	GKB: Leren lesgeven
			Beoordeling Drama 2	Voldaan	GKB: Leren lesgeven
	ILSAKD612	Vakdidactiek 3: Klassenklimaat en samenwerkend leren (7,5 studiepunten)	Leer(werk)taak vakdidactiek 3a: klassenklimaat	Min. 5.5	Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat
			Leer(werk)taak 'vakdidactiek 3b: samenwerkend leren	Voldaan	Vakdidactiek 3b: Samenwerkend leren
Begeleiden van lerenden 15 studiepunten	ILSAKD620	GKB Leren begeleiden (7,5 studiepunten)	Kennistoets GKB 2B	Min 5.5	GKB: Leren begeleiden
			Dossieropdrachten GKB	Min. 5.5	GKB: Leren begeleiden
	ILSAKD6162	Integrale toets Liobekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets liobekwaam</i>		
Ontwerpen van leerarrangementen 15 studiepunten	ILSAKD614	Vakdidactiek 4: Activerende werkvormen en toetsing (7,5 studiepunten)	Leer(werk)taak vakdidactiek 4a: activerende werkvormen	Min. 5.5	Vakdidactiek 4a: Activerende werkvormen ontwikkelen
			Leer(werk)taak vakdidactiek 4b: toetsing	Voldaan	Vakdidactiek 4b: Toetsing
	ILSAKD6163	Integrale toets Liobekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets liobekwaam</i>		

Beroepstaak	Tentamencode	Tentamen	Deeltentamens	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Ontwikkelen van vakdeskundigheid 37,5 studiepunten	ILSAkD608	Vakdeskundigheid 5: ontwikkelingsproblematiek en de stad (7,5 studiepunten)	Kennistoets ontwikkelingsproblematiek	Min. 5.5	Ontwikkelingsproblematiek
			Leer(werk)taak ontwikkelingsproblematiek	Voldaan	Ontwikkelingsproblematiek
			Kennistoets CLK De Stad	Min. 5.5	CLK De Stad
			Leer(werk)taak CLK De Stad	Voldaan	CLK De Stad
	ILSAkD609	Vakdeskundigheid 6: geografie en geomorfologie in Nederland en ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs (7,5 studiepunten)	Kennistoets geologie en geomorfologie	Min. 5.5	Geologie en geomorfologie van Nederland
			Leer(werk)taak geologie en geomorfologie	Voldaan	Geologie en geomorfologie van Nederland
			Kennistoets Ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs (RO en OO)	Min. 5.5	Ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs
			Leer(werk)taak Ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs (RO en OO)	Voldaan	Ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs
	ILSAkD610	Vakdeskundigheid 7: mondialisering en CLK: een ander Nederland (7,5 studiepunten)	Kennistoets mondialisering	Min. 5.5	mondialisering
			Leer(werk)taak mondialisering	Voldaan	mondialisering
			Kennistoets CLK een ander Nederland	Min. 5.5	CLK een ander Nederland
			Leer(werk)taak CLK een ander Nederland	Voldaan	CLK een ander Nederland
	ILSAkD611	Vakdeskundigheid 8: culturele geografie en politieke geografie (7,5 studiepunten)	Kennistoets culturele geografie	Min. 5.5	Culturele geografie (Rusland)
			Leer(werk)taak culturele geografie	Voldaan	Culturele geografie (Rusland)
			Kennistoets politieke geografie	Min. 5.5	Politieke geografie
			Leer(werk)taak politieke geografie	Voldaan	Politieke geografie

Beroepstaak	Tentamencode	Tentamen	Deeltentamens	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
	ILSAkD6165	Integrale toets Liobekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets liobekwaam</i>		
Bijdragen aan de organisatie 7,5 studiepunten	ILSAkD6164	Integrale toets Liobekwaam (7,5 studiepunten)	<i>Zie overzicht deeltentamens bij integrale toets liobekwaam</i>		

Deeltoetsen bij integrale toets lio-bekwaam

Deeltoetsen	Eisen	Onderwijseenheid (OWE)
Leer(werk)taak WPL2 (deel A)	Min. 5.5	WPL 2 (deel A)
Leer(werk)taak WPL2 (deel B)	Min. 5.5	WPL 2 (deel B)
Leer(werk)taak vakdidactiek 5a	Min. 5.5	Vakdidactiek 5a: digitale probleemgestuurde leerarrangementen
Leer(werk)taak complexe vormen van samenwerkend leren	Min. 5.5	GKB: complexe vormen van samenwerkend leren
Kennistoets cultuurlandschappen	Min. 5.5	Cultuurlandschappen
Leer(werk)taak cultuurlandschappen	Voldaan	Cultuurlandschappen
Kennistoets toerisme	Min. 5.5	Toerisme
Leer(werk)taak toerisme	Voldaan	Toerisme
Eindbeoordeling WPL 2	Min. 5.5	N.v.t.
Mondelinge toets lio-bekwaam	Min. 5.5	N.v.t.

Tentamen	Vakdeskundigheid 5: Ontwikkelingsproblematiek & CLK De stad
Code	ILSAkD608
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens uit de OWE Ontwikkelingsproblematiek: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Ontwikkelingsproblematiek (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak Ontwikkelingsproblematiek (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens OWE CLK De Stad: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets CLK De Stad (cijfer >= 5,5) - Leer(werk)taak CLK De Stad (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid 6: Geologie en Geomorfologie in Nederland & Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs
Code	ILSAkD609
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens uit de OWE Geologie en Geomorfologie van Nederland: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Geologie en Geomorfologie van Nederland (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie van Nederland (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens uit de OWE Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets RO en OO (cijfer $\geq$ 5,5) - Leertaak RO en OO (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid 7: Mondialisering & CLK Een Ander Nederland
Code	ILSAkD610
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens uit de OWE Mondialisering: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Mondialisering (cijfer >= 5,5) - Leerwerktaak Mondialisering (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens uit de OWE CLK Een Ander Nederland: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets CLK Een Ander Nederland (cijfer >= 5,5) - Leerwerktaak CLK Een Ander Nederland (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdeskundigheid 8: Culturele Geografie & Politieke Geografie
Code	ILSAkD611
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	3
Competenties	3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamens uit de OWE Culturele Geografie (Rusland): <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Culturele Geografie (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Culturele Geografie (af te sluiten met V=voldaan) Deeltentamens uit de OWE Politieke Geografie: <ul style="list-style-type: none"> - Kennistoets Politieke Geografie (cijfer $\geq$ 5,5) - Leertaak Politieke Geografie (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	Vakdidactiek 3: Klassenklimaat & Samenwerkend Leren
Code	ILSAkD612
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 4. Organisatorisch competent 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublinescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamen(s) uit de OWE Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat - Leer(werk)taak Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat (cijfer $\geq$ 5,5) Deeltentamen(s) uit de OWE Vakdidactiek 3b: Samenwerkend Leren - Leer(werk)taak Vakdidactiek 3b: Samenwerkend Leren (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	GKB: Leren Lesgeven
Code	ILSAkD618
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublinescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	- Kennistoets GKB 2A (cijfer $\geq$ 5,5) (weging: 2) - Dossier opdrachten GKB, inclusief het Leerwerkplan voor WPL2 (cijfer $\geq$ 5,5) (weging: 2) - Drama2 (V) (weging: 1)

Tentamen	Vakdidactiek 4: Activerende werkvormen & Toetsing
Code	ILSAkD614
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublinescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	Deeltentamen(s) uit de OWE Vakdidactiek 4a: Activerende Werkvormen ontwikkelen - Leer(werk)taak Vakdidactiek 4a: Activerende Werkvormen (cijfer $\geq$ 5,5) Deeltentamen(s) uit de OWE Vakdidactiek 4b: Toetsing - Leer(werk)taak Vakdidactiek 4b: Toetsing (af te sluiten met V=voldaan)

Tentamen	GKB: Leren Begeleiden
Code	ILSAkD620
Beroepstaak	2. Begeleiden van lerende(n)
Studiepunten	7,5 studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltentamens	- Kennistoets GKB 2B (cijfer >= 5,5) (weging: 2) - Dossier opdrachten GKB

Tentamen	Integrale Toets Liobekwaam
Code	ILSAkD616 (2,3,4,5)
Beroepstaken	(1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde) 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid in het vak Aardrijkskunde
Studiepunten	30 studiepunten
Niveau	2
Competenties	1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	Kennis en inzicht, Toepassen van kennis en inzicht, Oordeelsvorming, Communicatie, Leervaardigheden
Deeltoetsen	Deeltoets(en) uit OWE WPL 2 (deel A) - Leer(werk)taak WPL 2B (deel A) (cijfer $\geq$ 5,5) Deeltoets(en) uit OWE WPL 2 (deel B) - Leer(werk)taak WPL 2 (deel B) (cijfer $\geq$ 5,5) Deeltoets(en) uit OWE Vakdidactiek 5a: digitale Probleemgestuurde Leerarrangementen - Leer(werk)taak Vakdidactiek 5a (cijfer $\geq$ 5,5) Deeltoets(en) uit OWE GKB: Complexe Vormen van Samenwerkend Leren - Leer(werk)taak Complexe vormen van samenwerkend Leren (cijfer $\geq$ 5,5) Deeltoets(en) uit OWE Cultuurlandschappen - Kennistoets Cultuurlandschappen (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Cultuurlandschappen (af te sluiten met V=voldaan) Deeltoets(en) uit OWE Toerisme - Kennistoets Toerisme (cijfer $\geq$ 5,5) - Leer(werk)taak Toerisme (af te sluiten met V=voldaan) - Eindbeoordeling WPL 2 (cijfer $\geq$ 5,5) - Mondelinge toets liobekwaam (cijfer $\geq$ 5,5)
Vorm	De mondelinge toets bestaat uit twee onderdelen: het digitaal portfolio en een gesprek. Vooraf wordt een digitaal portfolio (dpf) rondom het integraal handelen op orde gemaakt. D.w.z. relaties kunnen leggen tussen de beroepstaken en de competenties daarbij genoemd. Het dpf bevat: d. Eén zelfevaluatie over het competent handelen binnen beroepstaken. e. Eén reflectieverslag naar aanleiding van de vraag: <i>Hoe wil ik mijn docentschap invullen?</i> In dit reflectieverslag laat de student zien integraal te kunnen denken en handelen en onderbouwt zijn antwoord. f. Eindbeoordelingsrapportage van de schoolpracticumdocent over het integraal competent handelen van de student n.a.v. WPL2B. Onder de noemer 'beweren is bewijzen' vult de student zijn digitaal portfolio aan met extra bewijsmateriaal. Het integraal gesprek heeft als doel te onderzoeken of een student integraal kan handelen. De werkwijze is als volgt: 5. De student presenteert zijn portfolio. 6. De assessoren/examinatoren vragen door op het portfolio en de

	<p>presentatie (verdiepingsgesprek).</p> <p>7. Er wordt een mondelinge casustoets afgenomen.</p> <p>8. De student krijgt een criteriumgericht interview.</p>
Voorwaarde voor deelname	Het portfolio is compleet en examinatoren hebben toegang tot het dpf.
Eindcijfer	Rekenkundig gemiddelde van de cijfers voor de genoemde deeltentamens.
Planning	Om de lio-stage te kunnen starten in september van het vierde jaar moet er op 1 mei van het collegejaar daaraan voorafgaande een 'groen licht' of een 'oranje licht' zijn gegeven na positieve afronding van het onderdeel 'mondeling gesprek' bij deze integrale toets (zie daarvoor ook de regeling 'toelating lio-stage'). De mondelinge toets wordt in april en in november gepland. Het bijbehorende tijdsplan wordt via de Studieloopbaanbegeleider met de studenten gecommuniceerd.

OWE-beschrijvingen

Hoofdfase

Onderwijseenheid	Ontwikkelingsproblematiek (Ontw.prob.)*
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdphase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase
Inhoud	In het vak Rijk, rijker, rijkst heb je geleerd op welke manier internationale verhoudingen bijdragen aan mondiale ongelijkheid. In dit vak leer je over interne factoren als verklaring voor armoede in het zuiden, met name Sub-Sahara Afrika. Je leert over hoe natuurlijke factoren een verklaring kunnen geven voor ontwikkelingsproblemen. Je verdiept je kennis over onder andere milieuproblemen, landbouw, slecht bestuur, <i>gender</i> -en <i>healthissues</i> . Je leert over <i>storytelling</i> als dramatische werkvorm.
Werkwijze	Hoor-/werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Ontwikkelingsproblematiek (C) • Leer(werk)taak Ontwikkelingsproblematiek (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <p>2.1 Multiperspectivisch kijken</p> <p>2.2 Perspectieven</p> <p>2.3 Geografische werkwijzen</p> <p>4.3 Structureren van de leerstof</p> <p>4.4 Werkvormen</p> <p>4.5 Leermiddelen</p> <p>Vakinhoud</p> <p>5.3 ontwikkelingsgeografie</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Bij afwezigheid vooraf afmelding per e-mail verplicht.

* De naam van de onderwijseenheid zoals deze op het rooster verschijnt.

Onderwijseenheid	CLK De Stad (CLK De Stad)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	<p>Vakinhoud:</p> <p>Binnen de onderwijseenheid CLK: De Stad wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van Europese steden vanuit een</p> <ul style="list-style-type: none"> - historisch perspectief tot aan de hedendaagse ontwikkeling, waarbij onder andere "identiteit", "citymarketing" en "branding" een rol speelt; - geografisch perspectief, waarbij de stadgeleding, de identiteitsontwikkeling van steden en ruimtelijke kwaliteit in steden aan de orde komt. <p>Je verdiept je in overzichts kennis, domeinkennis, procedurele kennis en methodische kennis m.b.t. verstedelijkte gebieden.</p> <p>Je past deze vakkennis onderdelen toe op Nederlandse steden en vergelijkenderwijs op het Ruhrgebied (én historisch én geografisch).</p> <p>Je leert voorbeelden te gebruiken bij je uitleg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe de stedelijke ontwikkeling in West-Europa is verbonden met maatschappelijke ontwikkelingen (tijdvakken); en - hoe deze ontwikkelingen zich manifesteren in ruimtelijke inrichting. (ruimtelijke geledingen en patronen). <p>Je doet onderzoek naar de manier waarop stedelijke gebieden in Nederland zich hebben ontwikkeld, en vergelijkt dit met de manier waarop de inrichting in het Ruhrgebied onder invloed van historische en huidige processen is veranderd en verandert.</p> <p>Je weet deze historische lijn (tijdvakken) en de ruimtelijke inrichtingen (ruimtelijke geldingen en ruimtelijke patronen) in dossiers vast te leggen.</p> <p>Vakdidactiek: Het uiteindelijke doel van de onderwijseenheid is tweeledig: Je moet een gefundeerd antwoord kunnen geven op de volgende vragen: hoe denkt een geograaf, en: hoe denkt een historicus?</p> <p>Je ontwerpt samen met collega's (leden van de werkgroep) een beargumenteerd dossier, waarin een analyse van een Nederlandse stad, resp. Ruhrgebied waaruit zowel o.b.v. een geografische als een historische analyse samenhang tussen ruimte en tijd blijkt.</p>
Werkwijze	De onderwijseenheid omvat werkcolleges, workshops en excursies
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets CLK De Stad (C) • Leer(werk)taak CLK De Stad (V)
Vakkennisbasis	<p>Aardrijkskunde: Vakinhouden</p> <p>4. Ruimtelijke effecten van sociaal-economische systemen</p> <p>4.3 Geografie van Stad en Platteland</p> <p>6. Geografische concepten</p> <p>6.1 Het geografisch denken</p> <p>Geschiedenis: Domein 4 Tijdvakken</p> <p>Tijdvak 4 De tijd van steden en staten. Aspect a, b</p> <p>Tijdvak 5 De tijd van ontdekkers en hervormers. Aspect a</p> <p>Tijdvak 6 De tijd van regenten en vorsten. Aspect a,b</p> <p>Tijdvak 8 De tijd van burgers en stoommachines. Aspect e</p> <p>Tijdvak 9 De tijd van de wereldoorlogen. Aspect c</p> <p>Tijdvak 10 De tijd van televisie en computer. Aspect d, e</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	2. Halbertsma, M. en Van Ulzen P. Steden van vroeger en nu. Een in-

	leiding in de cultuurgeschiedenis van de Europese stad. Bussum 2008. 3. Reader (uitgereikt tijdens college)
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Er vinden twee excursies plaats gedurende de collegeweken: beide excursies duren één dag (Nederlandse stad, Ruhrgebied)
Onderwijseenheid	Geologie en Geomorfologie van Nederland (Fysisch 3)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je bestudeert de geologische en geomorfologische geschiedenis van Nederland, met name van de laatste 3 miljoen jaar. Je bestudeert de invloed van de geogenetische en geohydrologische processen op het huidige landschap van Nederland. Je bestudeert invloeden van endogene en exogene krachten op het landschap van Nederland. Je analyseert de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse landschap. - Daarbij gebruik je topografische, geologische en geomorfologische kaarten en remote sensing beelden. Je verdiept je kennis over het thema 'aardrijkskunde leren'. Je gaat aan de slag met het structureren van de leeractiviteiten. Ook ga je aan de slag met de didactiek van omgevingsonderwijs, in het bijzonder 'aardrijkskunde beleven'.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Geologie en Geomorfologie van Nederland (C) • Leer(werk)taak Geologie en Geomorfologie van Nederland (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <p>1 Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskunde onderwijs</p> <p>2 Geografisch denken</p> <p>3 Het schoolvak aardrijkskunde</p> <p>4 Aardrijkskunde leren</p> <p>Vakinhouden</p> <p>1 Natuurlijke systemen op en rond de aarde</p> <p>2 Milieugeografie, nr. 1 en 7, toegepast op Nederland</p> <p>6 Geografische concepten</p> <p>7 Het geografisch instrumentarium</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs (RenO)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	<p>Je ontwikkelt je kennis over ruimtelijke ordening en omgevingsonderwijs. Je kunt op hoofdlijnen de ontwikkeling schetsen van de ruimtelijke ordening in Nederland. Hierbij kun je uitleggen hoe de ruimtelijke ontwikkeling op lokaal, regionaal en nationaal niveau verschilt en overeenkomt en hoe ze samenhangen.</p> <p>Je kunt de plaats van de ruimtelijke ordening en het omgevingsonderwijs binnen het VO beschrijven. Je leert op hoofdlijnen de ontwikkeling van het omgevingsonderwijs in Nederland. Je onderzoekt de ontwikkeling van de ruimtelijke ordening in historisch en maatschappelijk perspectief, de wetten op de ruimtelijke ordening, aspecten van staatsinrichting (inspraak en verhouding overheid en burger), de Nota's ruimtelijke ordening, met name vierde nota extra en de vijfde nota Ruimte en de grote infrastructurele werken.</p> <p>Je verdiept je kennis over de didactiek van het toepassen van omgevingsonderwijs binnen aardrijkskunde. Daarnaast staat het thema 'aardrijkskunde leren' centraal, en dan met name het omgaan met leermiddelen, zoals de internetsite De nieuwe kaart van Nederland, en Je verdiept je de vakdidactische aspecten van "Aardrijkskunde problematiseren", w.o. de uitwerking met een GeoQuests.</p>
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs (C) • Leer(werk)taak Ruimtelijke Ordening en Omgevingsonderwijs (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <p>1 Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskunde onderwijs</p> <p>2 Geografisch denken, nr. 2 en 3</p> <p>3 Het schoolvak aardrijkskunde</p> <p>4 Aardrijkskunde leren:</p> <p>Vakinhoud</p> <p>3 Landschappen</p> <p>4 Sociaal-ruimtelijke systemen: sociaal-economische systemen</p> <p>6 Geografische concepten</p> <p>7 Het geografisch instrumentarium</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Mondialisering (Mondiaal)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je leert verschillende perspectieven op en verschillende dimensies van mondialisering kennen, je leert theorieën over mondialisering. Je ziet aan de hand van concrete voorbeelden hoe regio's onder invloed staan van mondialisering.
Werkwijze	Hoor /werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Mondialisering (C) • Leer(werk)taak Mondialisering (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskundeonderwijs 2. Geografisch denken <p>Vakinhoud</p> <p>5 Ruimtelijke effecten van politieke en culturele systemen</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Bij afwezigheid vooraf afmelding per e-mail verplicht.

Onderwijseenheid	CLK Een Ander Nederland (CLK EAN)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Toelating tot hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Propedeuse
Inhoud	<p>Vakinhoud:</p> <p>Er vindt een verbreding en verdieping plaats van de voorwaarden die nodig zijn voor het maken van goed vakoverstijgend leerlingenmateriaal, waarin de verantwoordelijkheid van de leerlingen voor hun eigen leerresultaat een grote(re) rol speelt. Er wordt immers ontworpen voor een scenario drie school, waarbij de leerstofinhoud en verwerking meer geordend worden naar de leefomgeving van de leerling, maar met voldoende garantie dat de noodzakelijke doorlopende leerlijnen in de leerstof gehandhaafd blijven.</p> <p>Als leidend inhoudelijk thema of toepassingskader staat expliciet de veranderingen in Nederland v.a. 1800 centraal (relevante tijdvakken en relevante veranderingen in ruimtelijke inrichtingen) en de onderlinge samenhangen.</p> <p>Hierbij gaat het om enerzijds historische ontwikkelingen die afgelopen eeuw manifest werden en anderzijds om nu nog aantoonbare / relevante landschappelijke inrichtingen en herinrichtingproblematiek in Nederland.</p> <p>Vakdidactiek:</p> <p>Je gaat aan de slag met het maken van adaptief lesmateriaal op vmbo 2 /havo 2 niveau.</p> <p>Je gaat gebruik maken van methodieken om vakken te integreren, en daarbij de gemaakte keuzen te verantwoorden naar doelen van onderwijs en de vakleerlijnen voor de doelgroep (vmbo-leerweg).</p>
Werkwijze	Hoor /werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Een Ander Nederland (C) • Leer(werk)taak Een Ander Nederland (V)
Vakkennisbasis	<p>Kennisbasis aardrijkskunde:</p> <p>Vakdidactieken</p> <p>2 Geografisch denken</p> <p>4 Aardrijkskunde leren</p> <p>Vakinhouden</p> <p>4 Ruimtelijke effecten van sociaal-economische systemen</p> <p>5 Ruimtelijke effecten van politieke en culturele systemen</p> <p>b. Thema's en regio's</p> <p>Kennisbasis Geschiedenis:</p> <p>Tijdvakken:</p> <p>Tijdvak 8 Tijd van burgers en Stoommachines</p> <p>Tijdvak 8 De tijd van burgers en stoommachines.</p> <p>Tijdvak 9 De tijd van de wereldoorlogen.</p> <p>Tijdvak 10 De tijd van televisie en computer.</p> <p>Domein 1 Conceptuele principes van het vak: Aspect a – e</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - H. Knippenberg & B. de Pater, De eenwording van Nederland: schaalvergroting en integratie sinds 1800. (Nijmegen 20026) - Marzano, Miedema, Leren in Dimensies. Moderne didactiek voor

	het voortgezet onderwijs (Assen 2007) - Reader Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Geen
Onderwijseenheid	Politieke Geografie (Pol. Geo.)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdphase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase
Inhoud	Je leert over geopolitiek, hegemonialiteit, oude en nieuwe wereldorde, grenzen en territorialiteit, staatsvorming en natievorming (en identiteitsvorming op verschillende ruimtelijke schaalniveaus). Je leert over terrorisme als bijzondere vorm van conflict. Je leert over berichtgeving over conflicten. Je besteedt aandacht aan het conflict in het Midden-Oosten.
Werkwijze	Hoor-/werkcollege
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Politieke Geografie (C) • Leer(werk)taak Politieke Geografie (V)
Vakkennisbasis	Vakdidactiek 2.3 Geografische werkwijzen Vakinhoud 5.1 Politieke geografie 5.2 Culturele geografie 6.2 De regio in de geografie
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 4)
Bijzonderheden	Bij afwezigheid vooraf afmelding per e-mail verplicht.

Onderwijseenheid	Culturele Geografie (Rusland) (Cult. Geo.)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudietijd: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je gaat aan de slag met beelden van de wereld; de verdeling in mondiale cultuurgebieden en wisselwerking tussen cultuur en inrichting van landschappen, en de invloeden van mondialisering/globalisering op aspecten van acculturalisatie, identiteit en etniciteit. Je leert vormen van ethocentrisme en occicentrisme te herkennen. De veranderende geografie, de economische en sociale structuur voor en na de omwenteling (communisme en planeconomie) in de jaren 90-tig (20-ste eeuw) en de huidige impact op inrichting en internationale relaties. Aan de hand van het leven van alledag en in gesprekken met buitenlandse medestudenten ontdek je de politieke situatie, de culturele dimensies bij de inrichting en de oriëntatie op het buitenland, i.h.c. het eigene (de eigen cultuurregio). De positie van Rusland in de wereld en in haar regio. Je ontdekt de beeldvorming over Rusland als cultuurgebied en de beeldvorming van andere cultuurgebieden. Ook ga je aan de slag met de veranderende geografie van Rusland als voorbeeld van een ontwikkeling vanuit een communistische historie. Je gaat bezig met het bewust organiseren van beeldvorming bij jezelf alsook bij buitenlandse medestudenten (leerlingen).
Werkwijze	Hoor-/werkcollege aangevuld met veldwerk
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Culturele Geografie (C) • Leer(werk)taak Culturele Geografie (V)
Vakkennisbasis	Vakdidactiek 4. Aardrijkskunde leren Vakinhoud 5 Sociaalruimtelijke systemen: politieke en culturele systemen 6 Geografische concepten
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 4)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat (Klas. klimaat)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Tijdens de bijeenkomsten rondom de beroepscomponent worden thema's besproken die te maken hebben met het creëren van een ideaal klassenklimaat. Voorbeelden van thema's zijn motivatie, regels in de klas, orde houden en basisomgangsvormen. Je observeert het klassenklimaat in een klas en schrijft een actieplan voor het bevorderen van een goed klassenklimaat.
Werkwijze	Werkcolleges.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leerwerktaak Vakdidactiek 3a: Klassenklimaat (C)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.9 Gebruik van leermiddelen 4.1.4 Basiscommunicatie
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 3b : Samenwerkend Leren (Samw. leren)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je bestudeert de voorwaarden onder welke eenvoudige vormen van Samenwerkend Leren ingezet kunnen worden. Je leert een keuze te maken om enkele van deze vormen in te zetten. Je kunt deze vormen uiteindelijk ontwerpen, faseren en inbouwen in een (bestaand) voorbereidingsformulier. Hierbij heb je aandacht voor de fysieke ruimte en de basis van de omgangsregels voor Samenwerkend Leren.
Werkwijze	Werkcolleges.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leerwerktaak Vakdidactiek 3b: Samenwerkend Leren (V)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.8 klassenmanagement 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 3.1.1 groepsdynamica en groepsprocessen 3.1.2 leiding geven aan groepen (groepsmanagement) 3.1.5 sociale competenties 3.2.1 manieren om groepsprocessen te sturen 3.2.2 manieren om op groepsniveau te communiceren 3.3.1 aspecten van werken in groepen
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	GKB: Leren Lesgeven (Leren Lesgeven)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdphase
SBU	210 Een nadere specificatie van deze 210 SBU is te vinden in de studiewijzer van deze onderwijseenheid.
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase en WPL 1
Inhoud	4. Thema's uit de (landelijke) generieke kennisbasis 5. "Drama2" 6. Voorbereiding WPL2 (in samenwerking met vakdidactiek)
Werkwijze	De thema's uit de (landelijke) generieke kennisbasis bestaan uit een aantal subthema's die tijdens (werk)colleges systematisch aan de orde worden gesteld. Relevante theoretische noties worden afgewisseld met praktische oefeningen en verwerkingsopdrachten. De onderdelen "drama2" van de beroepscomponent omvatten praktijkoefeningen tijdens werkcolleges en ondersteunende zelfstudieopdrachten. De voorbereiding van het werkplekleren (WPL2) gebeurt in samenwerking met de vakdidacticus (zie leerlijn vakdidactiek semester 1) en bestaat o.a. uit het systematisch werken aan het (individuele) leerwerkplan WPL2. Een goedgekeurd leerwerkplan is voorwaarde om te kunnen starten met het werkplekleren
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets GKB 2A (C) • Dossier opdrachten GKB, inclusief het Leerwerkplan voor WPL2 (C) • Drama2 (V)
Vakkennisbasis	Vakdidactische thema's ihkv WPL2
Generieke kennisbasis	9. Uit domein 3 (Communicatie, interactie en groepsdynamica): klassenmanagement 2A 10. Uit domein 1 (Leren in diverse contexten) 2 (Didactiek en Leren), 4 (Ontwikkeling van de adolescent): thema's uit de (leer)Psychologie, Pedagogiek en Sociologie 2A 11. Uit domein 7 (Nederlands Onderwijssysteem): het VO in Nederland 12. De beroepscomponent m.b.t. Drama
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Ebbens, S. & Ettekovon, S. (2005). <i>Effectief leren</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 13: 9789001307523 (reeds voor het 1^e jaar aangeschaft) - Ebbens, S. & Ettekovon S. (2005). <i>Samenwerkend leren</i>. Groningen. ISBN 13: 9789001307493 - Fiddelears-Jaspers, R. & Ruigrok, J. (2003). <i>Communicatie in de klas</i>. Houten: EPN. ISBN 13: 9789040200588 - Konig, A. (2001). <i>In gesprek met de leerling</i>. Houten: EPN. ISBN 13: 9789040200328 - Marzano, R. & Miedema, W. (2008). <i>Leren in vijf dimensies</i>. Assen: Van Gorcum. ISBN 13: 9789023241294 - Teitler, P. (2009). <i>Lessen in orde</i>. Bussum: Coutinho. ISBN 9789046901236 - Wal, J. van de, Wilde, J. de & Mooij, I. de (2006). <i>Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding</i>. Bussum: Coutinho. ISBN 13: 9789046900161. (reeds voor het 1^e jaar aangeschaft) - Wijsman, E. (2008). <i>Psychologie en Sociologie, basis cursus</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 978-90-01-76375-6 (reeds voor het 1^e jaar aangeschaft)

	- Readers vanuit de opleiding
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1 en 2)
Bijzonderheden	De voorbereiding van het werkplekleren (WPL2) wordt zowel vanuit de beroepscomponent als vanuit de vakdidactiek begeleid en beoordeeld. Er wordt op dit punt dus nauw samengewerkt met de vakdidacticus (zie de leerlijn vakdidactiek van semester 1 jaar 2).
Onderwijseenheid	GKB : Leren Begeleiden (Leren Lesgeven)
Beroepstaak	2. Begeleiden van Lerende(n)
Fase	Hoofdfase
SBU	210, waarvan 128 SBU worden besteed aan de uitvoering van WPL2 deel 1
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase en WPL1
Inhoud	3. Werkplekleren 2A deel 1 (deel 2 zie leerlijn vakdidactiek) 4. Ondersteunende onderwijsactiviteiten ihkv WPL2 ("instituuetsdag"): c. Reflectieoefeningen d. Thema's uit de (landelijke) generieke kennisbasis
Werkwijze	De student loopt op maandag en dinsdag stage in week 1 t/m 8 van periode 3 en van periode 4. WPL2 omvat in totaal 32 stagedagen (32x8= 256 SBU). Tijdens WPL2 werkt de student d.m.v. het uitvoeren van leerwerktaken en (verplichte) opdrachten aan zijn competentieontwikkeling. De instituetsdag ihkv WPL2 (woensdag) wordt vorm gegeven vanuit de leerlijn beroepscomponent en vanuit de leerlijn vakdidactiek en bestaat uit ondersteunende onderwijsactiviteiten: reflectieoefeningen, werkcolleges rondom thema's en zelfstudieopdrachten.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets GKB 2 (C) • Dossier opdrachten GKB (inclusief beroepshouding) met als verplicht bewijsstuk de eindbeoordeling WPL2 door SPD/AB-team (C)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	Thema's uit de (landelijke) Generieke Kennisbasis ihkv WPL2
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Ebbens, S. & Ettekoven, S. (2005). <i>Effectief leren</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 13: 9789001307523 (reeds voor het 1^e jaar aangeschaft) - Ebbens, S. & Ettekoven S. (2005). <i>Samenwerkend leren</i>. Groningen. ISBN 13: 9789001307493 - Fiddeleers-Jaspers, R. & Ruigrok, J. (2003). <i>Communicatie in de klas</i>. Houten: EPN. ISBN 13: 9789040200588 - Konig, A. (2001). <i>In gesprek met de leerling</i>. Houten: EPN. ISBN 13: 9789040200328 - Marzano, R. & Miedema, W. (2008). <i>Leren in vijf dimensies</i>. Assen: Van Gorcum. ISBN 13: 9789023241294 - Teitler, P. (2009). <i>Lessen in orde</i>. Bussum: Coutinho. ISBN 9789046901236 - Wal, J. van de, Wilde, J. de & Mooij, I. de (2006). <i>Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding</i>. Bussum: Coutinho. ISBN 13: 9789046900161. (reeds voor het 1^e jaar aangeschaft) - Wijsman, E. (2008). <i>Psychologie en Sociologie, basis cursus</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 978-90-01-76375-6 (reeds voor het 1^e jaar aangeschaft) - Readers vanuit de opleiding
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3 en 4)
Bijzonderheden	- Het werkplekleren (WPL2) vindt plaats op een opleidingschool, een samenwerkingschool of een stageschool.

	<ul style="list-style-type: none"> - Op opleidingsscholen kunnen de ondersteunende onderwijsactiviteiten ihkv WPL2 in samenwerking met schoolopleiders worden begeleid en mede- beoordeeld - De ondersteunende onderwijsactiviteiten ihkv WPL2 (instituutsdag op de woensdag) worden zowel vanuit de beroepscomponent als vanuit de vakdidactiek begeleid en beoordeeld. Er wordt dus nauw samengewerkt met de vakdidacticus (zie de leerlijn vakdidactiek van semester 2 jaar 2).
--	---

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 4a: Activerende Werkvormen (Act. Werkvorm)
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Op het gebied van ontwerpen leer je over Activerende Didactiek (AD), i.r.t. de theorieën van Marzano (vooral dimensie 2, 3 en 4) en het toepassen daarvan door inzet en ontwerp van eenvoudige en complexe werkvormen voor AD (denkvaardigheden en argumentatieprocessen). Wordt uitgevoerd binnen het kader van de OWE Een Ander Nederland.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges.
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leer(werk)taak vakdidactiek 4a: Activerende Werkvormen (V) (wordt uitgevoerd binnen CLK Een ander Nederland - ILSAk610 (b))
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.2 actuele leertheorieën, w.o. intelligenties 2.1.6 leerstrategieën 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.2 methode van ontw van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 3)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 4b: Toetsing (Toetsing)
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 21 Zelfstudie: 84 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Je leert betrouwbare en valide toetsen te construeren, nakijken en een cijfer te geven. Daarbij gebruik je digitale toetsprogramma's. Je leert werkstukken na te kijken en cijfers te geven voor inzet en sociale vaardigheden. Hierbij pas je Marzano dimensie 5 toe (reflectieve vaardigheden bij leerlingen aanleren).
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges.
Deeltentamen(s)	• Leer(werk)taak Vakdidactiek 4b: Toetsing (V)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.1 toetsen evalueren en beoordelen 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.1 methode van evaluatie en toetsontwerp 2.2.2 methode van ontw. van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT 6.2.3 methodes voor het bijhouden van leerresultaat-administratie
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 2 (periode 4)
Bijzonderheden	Geen

Onderwijseenheid	Vakdidactiek 5a: Digitale Probleemgestuurde Leerarrangementen (Vakd. 5a)
Beroepstaak	3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdfase
SBU's	Contacttijd: 54 Zelfstudietijd: 51 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Op het gebied van ontwerpen leer je over het digitaal ontwerpen van een digitale probleemgestuurde lessenreeks en een docentenhandleiding met o.a. alle randvoorwaarden.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges. De uitvoering van de deoltoets vindt (deels) plaats tijdens het werkplekleren.
Deoltoets(en)*	• Leer(werk)taak Vakdidactiek 5a (C)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 2.1.10 leeromgevingen 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.2 methode van ontw van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT 3.1.3 media en ICT
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1, periode 1
Bijzonderheden	Geen.

* De deoltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deoltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	GKB: Complexe vormen van Samenwerkend Leren
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde
Fase	Hoofdphase
SBU's	Contacttijd: 54 Zelfstudietijd: 51 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdphase
Inhoud	Op het gebied van lesgeven leer je over complexe vormen van Samenwerkend Leren (SL) (Klassengesprek (KG), Onderwijsleergesprek (OLG), stam-expertgroepen) én over het beoordelen/evalueren van SL (resultaat en proces). Van belang blijft uiteraard onder welke voorwaarden deze vormen van SL kunnen worden ingezet. Studenten kunnen deze complexe vormen van SL faseren en inbouwen in bestaande voorbereidingsformulieren. Zij kunnen de juiste vragen stellen aan leerlingen om deze processen te sturen en te begeleiden, inclusief het opstellen en handhaven van basis omgangsregels voor SL.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges. De uitvoering van de deeltentamen vindt (deels) plaats tijdens het werkplekleren.
Deeltoets(en)*	- Leer(werk)taak Complexe vormen van Samenwerkend Leren (C)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	2.1.8 klassenmanagement 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 3.1.1 groepsdynamica en groepsprocessen 3.1.2 leiding geven aan groepen (groepsmanagement) 3.1.5 sociale competenties 3.2.1 manieren om groepsprocessen te sturen 3.2.2 manieren om op groepsniveau te communiceren 3.3.1 aspecten van werken in groepen
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1, periode 1
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	WPL 2 (deel A)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n)
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 36 Zelfstudie en werkplekleren: 174 Totaal: 210
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	De stage in het derde jaar vormt een geheel, maar is om administratieve redenen over twee onderwijseenheden verdeeld. De inhoudelijke begeleiding van beide onderwijsheden vindt plaats op de vaste wekelijkse terugkomstdag. In dit deel van het werkplekleren staan de verschillende vormen van activerende didactiek centraal. Op het gebied van ontwerpen leer je verdiepend over Activerende Didactiek (AD), i.r.t. de theorieën van Marzano (vooral dimensie 2, 3 en 4) en het toepassen daarvan door inzet en ontwerp van complexe werkvormen voor AD (denkvaardigheden en argumentatieprocessen). Daarnaast wordt aandacht besteed aan het aanleren van denkvaardigheden middels de methode "leren denken met Aardrijkskunde" en expliciet aandacht besteed aan het aanleren van evaluatie en reflectie bij leerlingen (dimensie 5 van Marzano).
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges. De uitvoering van de deeltentamens vindt (deels) plaats tijdens het werkplekleren.
Deeltoets(en)*	- Leer(werk)taak WPL 2 (deel A) (C)
Vakkennisbasis	-
Generieke kennisbasis	2.1.2 actuele leertheorieën, w.o. intelligenties 2.1.6 leerstrategieën 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.2 methode van ontw van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.5 methodes om onderwijs te organiseren 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 2)
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	WPL 2 (deel B)
Beroepstaak	1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie
Fase	Hoofdfase
SBU's	Contacttijd: 36 Zelfstudietijd en Werkplekuren: 174 Totaal: 210
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	De stage in het derde jaar vormt een geheel, maar is om administratieve redenen over twee onderwijseenheden verdeeld. De inhoudelijke begeleiding van beide onderwijsheden vindt plaats op de vaste wekelijkse terugkomstdag. In dit deel van het werkplekuren staat het onderwijskundige krachtenveld centraal waarbinnen een docent functioneert. Je leert over de opbouw en structuur van het Nederlands onderwijssysteem, scholingsconcepten, recente ontwikkelingen binnen scholen en schoolorganisaties, visie en missie van de werkplek en het maken van de transfer tussen 'wat wil de school' en 'wat kan mijn rol als docent daarbinnen zijn'.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges. De uitvoering van de deeltentamens vindt (deels) plaats tijdens het werkplekuren.
Deeltoets(en)*	- Leer(werk)taak WPL 2 (deel B) (C)
Vakkennisbasis	
Generieke kennisbasis	1.1.10 samenwerking met instellingen 1.1.1 NL onderwijssysteem (macro) 1.1.2 NL onderwijssysteem micro/meso 1.1.3 scholingsconcepten 1.1.8 kennis van organisatie- en bestuursvormen 1.2.2 methode voor verzamelen actuele info over organisatie en onderwijsvernieuwingen 1.3.1 aspecten vh NL onderwijssysteem, o.a. kennismaken in school met personen en werkgroepen 4.1.2 NL religies 6.1.2 uitvoering van wet- en regelgeving
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1, periode 2
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	Cultuurlandschappen (Cultuurls)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	Binnen het vak Cultuurlandschappen wordt er aandacht besteed aan het ontstaan van cultuurlandschappen en wordt er uitgebreid ingegaan op de Nederlandse Cultuurlandschappen.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges gericht op de inhoudelijke onderdelen, aangevuld met veldwerk.
Deeltoets(en)*	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Cultuurlandschappen (C) • Leer(werk)taak Cultuurlandschappen (V)
Vakkennisbasis	Vakinhoud 3. Landschappen 3.1 Natuur- en cultuurlandschappen 3.2 Nederlandse cultuurlandschappen
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

Onderwijseenheid	Toerisme (Toerisme)
Beroepstaak	5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Hoofdfase
SBU	Contacttijd: 32 Zelfstudie: 73 Totaal: 105
Instapeisen	Toelating tot hoofdfase
Inhoud	<p>De openluchtrecreatie en het toerisme hebben de afgelopen decennia een enorme groei doorgemaakt. De hedendaagse consument trekt er vaker, verder, korter en op verschillende manieren op uit. Deze ontwikkeling uit zich in stromingen van mensen en goederen en de opkomst en ondergang van toeristische bestemmingen. Over deze onderwerpen gaat deze OWE.</p> <p>Je leert over stromingen van recreanten en toeristen in Nederland en van de Nederlandse toeristen op de wereld. De sociaaleconomische, ruimtelijke en ecologische gevolgen van recreatie en toerisme in Nederland en van Nederlandse toeristen op de wereld komen aan de orde. Je doet onderzoek naar beleid en maatregelen met betrekking tot recreatie en toerisme in Nederland en naar het keuzegedrag van consumenten t.a.v. mogelijke vakantiebestemming. Je werkt een casus als voorbeeld uit van een compleet toeristisch product (zowel cliëntbrochure, begeleidershandleiding, als winkelinformatiepakket). Je maakt kennis met de doelgroep BVE, de didactiek van de BVE sector. Je past alle vakdidactiek toe bij de casus. Bij de uitwerking van de casus maak je gebruik van internet, eventueel GPS, en GIS en andere kaartpresentaties.</p>
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges
Deeltoets (en)*	<ul style="list-style-type: none"> • Kennistoets Toerisme (C) • Leer(werk)taak Toerisme (V)
Vakkennisbasis	<p>Vakdidactiek</p> <p>2 Geografisch denken</p> <p>4 Aardrijkskunde leren</p> <p>Vakinhoud</p> <p>1.3 Weer- en klimaatsystemen, nr. 4</p> <p>3 Landschappen</p> <p>5.2 Culturele geografie</p> <p>6 Geografische concepten</p>
Generieke kennisbasis	-
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1)
Bijzonderheden	Geen

* De deeltoets is vergelijkbaar met een deeltentamen. Het verschil is dat de deeltoets een onderdeel van de integrale toets is.

INTEGRALE TOETSING

Eindfase

Tentamen	Integrale toets Startbekwaam
Code	ILSAkD617 (1,2,3,4,5)
Beroepstaken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde (15 studiepunten) 2. Begeleiden van lerende(n) (15 studiepunten) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde (7,5 studiepunten) 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie (7,5 studiepunten) 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid (15 studiepunten)
Studiepunten	60
Niveau	3
Competenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interpersoonlijk competent 2. Pedagogisch competent 3. Vakinhoudelijk vakdidactisch competent 4. Organisatorisch competent 5. Competent in het samenwerken met collega's 6. Competent in het samenwerken met de omgeving 7. Competent in reflectie en ontwikkeling
Dublindescriptoren	<p>Kennis en inzicht</p> <p>Toepassen van kennis en inzicht</p> <p>Oordeelsvorming</p> <p>Communicatie</p> <p>Leervaardigheden</p>
Vakkennisbasis	Heeft de student zelf bepaald op grond van zijn ontwikkeling binnen de vak- en vakdidactische leerlijnen, c.q. de vak- en vakdidactische competentie.
Generieke kennisbasis	<p>Thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het professioneel voorbereiden, uitvoeren, evalueren en bijstellen van (innovatieve) lessenreeksen, c.q. reeks van onderwijsactiviteiten/project, inclusief explicitering van vakdid. visie en onderwijsvisie. - Professioneel omgaan met zorgleerlingen, inclusief explicitering van pedagogische opvattingen; omgaan met leerproblemen en gedragsstoornissen. - Het professioneel ontwerpen van innovatief les- of onderwijsmateriaal met behulp van ICT als bijdrage aan de ontwikkeling van de vakgroep. - Zicht krijgen op en een bijdrage leveren aan de identiteit van de school binnen het onderwijs en het onderwijskundige krachtenveld.
Deeltentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Mondelinge toets startbekwaam - Uit de OWE BT3 + VAD ontwerpen van leerarrangementen: vakdidactische differentiatie en actieonderzoek: <ul style="list-style-type: none"> o Casusuitwerking differentiatieonderzoek - Uit de OWE Internationalisering met als casus Turkije <ul style="list-style-type: none"> o Leer(werk)taak internationalisering - Uit de OWE GKB en VAD: afstudeerproject <ul style="list-style-type: none"> o Afstudeeronderzoek
Vorm	<p>Ad 1-2</p> <p>Resultaten tentamens van beroepstaak 5</p> <p>Resultaat van het afstudeeronderzoek</p> <p>Ad 3</p> <p>De mondelinge toets bestaat uit twee onderdelen: het digitaal portfolio en een gesprek.</p> <p>Vooraf wordt een digitaal portfolio (dpf) rondom het integraal handelen</p>

	<p>op orde gemaakt. D.w.z. relaties kunnen leggen tussen de beroepstaken en de competenties daarbij genoemd. Het dpf bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> d. Eén zelfevaluatie over het competent handelen binnen de beroepstaken. e. Eén reflectieverslag naar aanleiding van de vraag: <i>Wie ben ik als leraar?</i> In dit reflectieverslag laat de student zien integraal te kunnen denken en handelen en onderbouwt zijn antwoord. f. Eindbeoordelingsrapportage van de schoolpracticumdocent over het integraal competent handelen van de student n.a.v. WPL3. <p>Onder de noemer 'beweren is bewijzen' vult de student zijn digitaal portfolio aan met extra bewijsmateriaal.</p> <p>Het integraal gesprek heeft als doel te onderzoeken of een student integraal kan handelen. De werkwijze is als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5. De student presenteert zijn portfolio en houdt een referaat over het afstudeeronderzoek. 6. De assessoren/examinatoren vragen door op het portfolio en de presentatie (verdiepingsgesprek). 7. Er wordt een mondelinge casustoets afgenomen. 8. De student krijgt een criteriumgericht interview.
Voorwaarde voor deelname	Het portfolio is compleet en examinatoren hebben toegang tot het dpf.
Eindcijfer	<p>Rekenkundig gemiddelde van de cijfers voor de genoemde deeltentamens.</p> <p>Nb: Alle deeltentamens moeten hiervoor met een voldoende resultaat zijn afgesloten.</p>
Planning	<p>De mondelinge toets kan gepland worden in de loop van de gehele studiejaar in overleg met de studieloopbaanbegeleider. Voor de procedure zie 'Informatiedossier Start bekwaam ILS-HAN'.</p>

OWE-beschrijvingen

Eindfase

Onderwijseenheid	GKB en VAD: Werkpleklers 3
Beroepstaken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Eindfase
SBU	Contacttijd: 80 u Zelfstudietijd: 120 u Werkpleklers: 640 u (4 dagen vijf maanden of 2 dagen tien maanden)
Instapeisen	150 studiepunten verzilverd (met uitzicht op 180 studiepunten)
Inhoud	WP3 (liostage) en de Instituutsdag. Thema's instituutsdag: Klassenmanagement IV: de rollen vd leraar en vd leerling; de sociale leefwereld: jeugdkunde; onderwijsbiografie en beroepsidentiteit; onderwijsvisies; actueel onderwijs; omgaan met vakdidactische vraagstukken; een professionele (innovatieve) lessenreeks; zorg voor leerlingen; omgaan met lct; leerling-besprekingen; onderzoek in de school; (rapport)vergaderingen; samenwerken in multidisciplinaire teams; gesprekken met ouders; professionele intervisie; doorgroeibekwaamheid; thema's verzorgd/aangevraagd door studenten.
Werkwijze	<p>De instituutsdagen staan in het teken van de ondersteuning en begeleiding van de lio-stage. Deze dagen hebben de structuur van CTM: Collega ondersteund leren, Thema's en Mentoring. Elke instituutsdag begint met Collega Ondersteund Leren ("collen") volgens methoden van intervisie. Na het collen komen twee thema's aan de orde, waarbij steeds wordt aangesloten bij de praktijkervaringen tijdens de lio-stage (VESIt-model). Deze thema's worden enerzijds door de verschillende kerndocenten van de opleidingsdagen vastgesteld (curriculumgestuurde thema's) en anderzijds door de studenten zelf bepaald (concerngestuurde thema's).</p> <p>De thema's hebben inhoudelijk een trapsgewijze opbouw, namelijk volgens de fasen die de lio's tijdens hun ontwikkeling als beginnend leraar doorlopen. Deze opbouw is van "overleven als beginnend leraar" naar "stabilisatie", naar "verbreding", naar "verdieping". Aan het eind van elke instituutsdag is tijd ingeruimd voor mentoring: het voeren van een individueel gesprek tussen jou en (een van jouw) begeleiders van het instituut.</p>
Deeltentamen(s)	Mondelinge toets (als onderdeel van de Integrale toets Startbekwaam).
Vakkennisbasis	Bepaal je zelf op grond van jouw ontwikkeling binnen de vak- en vakdidactische leerlijnen, c.q. de vak- en vakdidactische competentie.
Thema's uit de Generieke kennisbasis	<ul style="list-style-type: none"> • Het professioneel voorbereiden, uitvoeren, evalueren en bijstellen van (innovatieve) lessenreeksen, c.q. reeks van onderwijsactiviteiten /projecten, inclusief explicitering van vakdidactische visie en onderwijsvisie. • Professioneel omgaan met zorgleerlingen, inclusief explicitering van pedagogische opvattingen; omgaan met leerproblemen en gedragsstoornissen. • Het professioneel ontwerpen van innovatief les- of onderwijsmateriaal met behulp van ICT als bijdrage aan de ontwikkeling van de vakgroep. • Zicht krijgen op en een bijdrage leveren aan de identiteit van de school binnen het onderwijs en het onderwijskundige krachtenveld
Literatuur	<i>De vijf rollen van de leraar</i> , Martie Slooter, 2009

	<p><i>Pedagogische adviezen voor speciale kinderen</i>, Trix van Lieshout, 2009.</p> <p><i>Het puberende Brein</i>, Eveline Crone, 2008.</p> <p>Alle verplichte literatuur van de propedeusefase en de hoofdfase</p>
Uitvoeringsperiode	Semester 1+2
Bijzonderheden	Voor meer informatie zie 'Informatiedossier Startbekwaam ILS-HAN'
Onderwijseenheid	GKB en VAD: Afstudeerproject
Beroepstaken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Eindfase
SBU	Contacttijd: in overleg met de student Zelfstudietijd: 420 uur (inclusief begeleidingsgesprekken)
Instapeisen	150 studiepunten verzilverd (met uitzicht op 180 studiepunten)
Inhoud	Afstudeerproject /-onderzoek
Werkwijze	<p>Tijdens de eindfase werk je in het kader van de SBL-competenties ook aan je onderzoekscompetenties. Dit doe je onder meer door het werken aan het afstudeeronderzoek. Dit onderzoek zal veelal op de werkplek plaats vinden. Opleidingsscholen hebben op de site van Bureau Extern zo veel mogelijk hun profielen voor het doen van onderzoek geplaatst. Tijdens de inschrijving voor een werkplek op de school kun je op basis hiervan, net als dat geldt voor de werkplek zelf, een voorkeur opgeven.</p> <p>Tijdens de voorbereiding op de eindfase (de VEF) bereid je het werken aan de afstudeeropdracht voor. Indien mogelijk breng je mogelijke thema's, die zowel relevant zijn voor jou als voor de school, in kaart. Je maakt een plan van aanpak en stemt deze af met je begeleider op school en op het instituut.</p> <p>Tijdens de instituutsbijeenkomsten op het ILS vinden (groeps)bijeenkomsten en enkele individuele gesprekken plaats die je verder kunnen ondersteunen in het werken aan het onderzoek. Aangezien het onderzoek zo veel mogelijk op de school plaats vindt, vindt ook daar overleg en begeleiding op het onderzoek plaats. Het is jouw verantwoordelijkheid om de planning van de werkzaamheden, de benodigde begeleiding en de kritieke momenten van tussentijdse rapportage en goedkeuring met begeleiders en beoordelaars bespreekbaar te maken.</p> <p>Er is een heldere beoordelingsprocedure, die tijdens de VEF bestudeerd wordt en waarop je je baseert om te weten wat nodig is om tijdens het assessment startbekwaam je onderzoekscompetenties te kunnen waarmaken. De onderzoekscompetenties op niveau startbekwaam vind je ook bij de beoordelingsprocedure afstudeeronderzoek ILS-HAN.</p> <p>De school biedt een breed palet aan afstudeermogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vakinhoudelijk onderzoek - vakdidactisch onderzoek - onderwijskundig onderzoek - onderzoek op meso-niveau van de schoolorganisatie
Deeltentamen(s)	- De beoordeling van het afstudeeronderzoek. Dit biedt je tevens de mogelijkheid om je onderzoekscompetenties tijdens de Integrale toets Startbekwaam aan te tonen.

Vakkennisbasis	Je bepaalt dit zelf op grond van jouw ontwikkeling binnen de vak- en vakdidactische leerlijnen, c.q. de vak- en vakdidactische competentie.
Generieke kennisbasis	Dit kies je zelf in het kader van het afstudeerproject.
Literatuur	<i>Praktijkonderzoek in de school</i> , Cyrilla van der Donk en Bas van Lanen, 2009
Uitvoeringsperiode	Semester 1+2+3
Bijzonderheden	Voor meer informatie zie 'Informatiedossier Startbekwaam ILS-HAN'

Onderwijseenheid	Bt3 + VAD: Ontwerpen van leerarrangementen: Vakdidactische differentiatie en actie onderzoek
Beroepstaken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
Fase	Eindfase
SBU	Contacttijd: in overleg met de student Zelfstudietijd: 420 uur (inclusief begeleidingsgesprekken)
Instapeisen	150 studiepunten verzilverd (met uitzicht op 180 studiepunten)
Inhoud	Proeve van het kunnen ontwerpen en hanteren van vakdidactische differentiatie in de klas.
Werkwijze	<p>Tijdens de eindfase werk je in het kader van de SBL-competenties verder aan je HBO-competenties, en met name waarin de onderzoekende houding en de ook de Dublin descriptoren aan bod komen. Dit doe je onder meer door het werken aan een zelf te geven lesonderwerp waarbij je differentiatie ontwerpt en het effect ervan via actieonderzoek uitzoekt. Dit ontwerpen en onderzoeken zal veelal op de werkplek plaats moeten vinden. Het is daarmee heel goed te combineren met de LIO-stage activiteiten.</p> <p>Het is daarbij van belang dat je een of meer lessituaties uitkiest, waarvan je constateert dat die niet het beoogde rendement opleveren voor de leerlingen. Aan de hand van (zelf)reflectie beschrijf je het probleem en vervolgens onderzoek je de alternatieve mogelijkheden; vanuit je visie op leren en de leerling selecteer je een van de differentiatievarianten en pas deze toe op een nieuwe leseenheid. Via protocollen zoals actieonderzoek onderzoek je de effecten van de aangepaste les(sen) en kom je tot aanbevelingen (voor jezelf en voor je collega's) Het geheel werk je uit tot een casus waarmee collega's inzicht krijgen in het ervaren probleem, de gekozen oplossingen en de effectiviteit van de gekozen oplossing, evenals de randvoorwaarden. In de casusbeschrijving worden ook de verantwoordingen van de gemaakte keuzen vermeld.</p> <p>Op scholar staat deze leerwerktaak uitgewerkt als zelfstudiepakket.</p> <p>Tijdens de instituutsbijeenkomsten op het ILS vinden (groeps)bijeenkomsten en enkele individuele gesprekken plaats die je verder kunnen ondersteunen in het werken aan dit differentiatieonderzoek. Tijdens deze instituutsbijeenkomsten kun je ervaren problemen aan de orde stellen en begeleiding vragen.</p> <p>De uitgewerkte casus (zie ook voorbeelden in scholar) leg je ter advisering eerst voor aan je collega's in de school en medestudenten (peer review) voordat je deze ter beoordeling inlevert bij de docent. De instituutsdocent geeft feedback (beoordeling) op het gebruik van de literatuurbronnen, de uitwerking van de differentiatie, de uitwerking van de protocollen van het actieonderzoek en de getrokken conclusies.</p>
Deeltentamen(s)	- De beoordeling van de casusuitwerking differentiatieonderzoek. Dit biedt je tevens de mogelijkheid om je onderzoeks- of ontwerp- of bijdragen aan de schoolcompetenties tijdens de Integrale toets Startbekwaam aan te tonen.
Vakkennisbasis	Je bepaalt dit zelf op grond van jouw ontwikkeling binnen de vak- en vakdidactische leerlijnen, c.q. de vak- en vakdidactische competentie.
Generieke kennisbasis	Dit kies je zelf in het kader van het afstudeerproject.

Literatuur	<i>Scholar:</i> - <i>Onderzoek naar vormen van differentiatie, door P. Koper en Vankan</i> - <i>Studiewijzer en uitwerking leerwerktaak</i> - <i>Onderwijs van eigen makelij, Petra Ponte, Uitgeverij Nelissen, 2007</i> - <i>Praktijkonderzoek in de school, Cyrilla van der Donk en Bas van Lanen, 2009</i>
Uitvoeringsperiode	Semester 1+2+3
Bijzonderheden	Studiewijzer en leerwerktaak uitgewerkt (o.b.v. 4c/id-model)

Onderwijseenheid	Internationalisering (met als casus Turkije)
Fase	Eindfase
Beroepstaken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lesgeven en trainen in het vak Aardrijkskunde 2. Begeleiden van lerende(n) 3. Ontwerpen van leerarrangementen in het vak Aardrijkskunde 4. Bijdragen aan de onderwijsorganisatie 5. Ontwikkelen van vakdeskundigheid
SBU	Contacttijd: 32 (exclusief veldwerk Turkije) Zelfstudie: 73
Instapeisen	150 studiepunten verzilverd (met uitzicht op 180 studiepunten)
Inhoud	<p>M.b.t. aardrijkskunde:</p> <p>Je analyseert de eigen en de beschikbare schoolmethoden (Nederlands en buitenlandse) m.b.t. beeldvorming en geografie. Je kunt van de betreffende schoolmethoden een eindtermenanalyse maken en een analyse m.b.t. geschiktheid of mate van bijdragen aan de internationale ontwikkeling van leerlingen.</p> <p>Je kunt aanvullende lesmateriaal ontwerpen, gebruikmakend van de literatuur m.b.t. projectonderwijs en excursies, en daarbij de eventuele inzet van gastsprekers, inclusief aspecten als toetsing, roostering, inrichting van fysieke ruimtes, et cetera.</p> <p>Je inventariseert via zelfstandig onderzoek de kenmerken van een gebied ter voorbereiding op je lessen m.b.t. internationalisering en het studiebezoek van leerlingen (veldwerk en/of leerlingenuitwisseling) aan buitenlandse gebieden (evt. i.s.m. uitwisselingsscholen). (Je kunt hierbij aansluiten bij het door de opleiding aangewezen onderzoeksgebied: Turkije.)</p> <p>Je werkt aan het vergroten van je onderzoeksvaardigheden en je vakdidactische kennis en vaardigheden op het gebied van het structureren van leerstof.</p> <p>Je werkt samen met collega's van het belendende vakgebied en met instellingen gericht op internationalisering; en je analyseert wat de effecten zijn van het opdoen van internationale ervaringen door leerlingen. Je leert hoe je een school zinvol met een inhoudelijk programma kunt ondersteunen bij eventuele leerlingenuitwisselingen. Je leert leerlingen een genuanceerd wereldbeeld te ontwikkelen aan de hand van eigen concrete ervaringen en leert hen daarbij zich bewust te worden van de culturele bepaaldheid m.b.t. 'het eigene' en 'het andere' van andere landen en groepen in Europa en andere gebieden op de wereld. Daarbij spelen aspecten van vooroordelen en stereotypering een rol. Je leert leerscenario's te implementeren met multimedia (w.o. mind tools). Je bestudeert databanken met 'good practices' op bruikbaarheid van ideeën en uitwerkingen voor veldwerkactiviteiten in een buitenlandse gebied voor de leerlingen.</p> <p>M.b.t. Geschiedenis:</p> <p>In deze OWE staan internationalisering, Intercultureel onderwijs en Internationale Betrekkingen centraal.</p> <p>Internationalisering: dit betekent dat je kennis neemt van en een vergelijking kunt maken tussen het Nederlandse onderwijs en onderwijssysteem en dat in het buitenland. Tevens vorm je een idee over projecten voor scholen in het buitenland, o.m. door te kijken naar uitwisselingsmogelijkheden en naar excursiemogelijkheden.</p> <p>Intercultureel onderwijs: dit betekent dat je in staat bent een invulling te geven van multiculturaliteit in de school en in de samenleving en daarbij jouw rol daarin manifest maakt.</p>

	Internationale betrekkingen: dit betekent dat je kennis neemt en gevolgtrekkingen kunt maken over de complexiteit van internationale betrekkingen, vooral in de periode na 1945.
Werkwijze	Hoor- en werkcolleges
Deeltentamen(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leertaak internationalisering Waarin opgenomen <ul style="list-style-type: none"> ○ Geografische en voor leerlingen relevante achtergrond informatie van het doelgebied ○ Ontwerp van leerling-activiteiten tijdens veldwerk in het buitenland of tijdens leerlingenuitwisselingen; belangrijk daarbij zijn de wijze waarop leerlingen lokale situaties en bronnen gebruiken en eventuele alternatieven zijn uitgewerkt ○ Verslag van het onderzoekproces naar informatie over het betrokken buitenlandse gebied waarin veldwerk door de leerlingen gepland is. ○ Risicoanalyses van het geplande veldwerk in het buitenland of leerlingenuitwisselingen met scholen in het buitenland ○ Peer-reviews over de ontworpen veldwerkactiviteiten en de mate van correctheid en volledigheid van de daarbij aangereikte informatie.
Vakkennisbasis	Vakdidactiek: 1 Nut en noodzaak van de geografie en het aardrijkskunde onderwijs 2 Geografisch denken 4 Aardrijkskunde leren Vakinhoud: 1 t/m 5
Generieke kennisbasis	1.1.10 samenwerking met instellingen 1.1.9 samenwerking met bedrijven 1.2.1 methodes voor het aangaan van (structurele) samenwerking 2.1.10 leeromgevingen 2.1.9 gebruik van leermiddelen 2.2.2 methode van ontwerpen van leeromgevingen en inzet van didactiek 2.2.6 methode voor ontwerp van didactische leermiddelen, w.o. ICT 6.2.2 methodes voor het leveren van een bijdrage aan onderwijsinnovatie
Literatuur	Zie literatuurlijst en studiewijzer
Uitvoeringsperiode	Semester 1 (periode 1, en 2) en semester 2 (periode 3 en 4)
Bijzonderheden	Geen

WEEK	week	ILS	ILS			Werkplekieren		
nr	begin	nr			jr1	jr2	jr3	jr4
						(basismodel)		
33	15-aug	41	intro	herk				
34	22-aug	42	intro	herk				
35	29-aug	1	P1.1	les				WP3a
36	5-sep	2	P1.2	les				WP3a
37	12-sep	3	P1.3	les				WP3a
38	19-sep	4	P1.4	les				WP3a
39	26-sep	5	P1.5	les				WP3a
40	3-okt	6	P1.6	les				WP3a
41	10-okt	7	P1.7	les				WP3a
42	17-okt	8	P1.8					WP3a
43	24-okt		herfst			herfstvakantie		
44	31-okt	9	P1.9	toets			En/Fr: WP2b	WP3a
45	7-nov	10	P2.1	les	WP1		WP2b	WP3a
46	14-nov	11	P2.2	les	WP1		WP2b	WP3a
47	21-nov	12	P2.3	les	WP1		WP2b	WP3a
48	28-nov	13	P2.4	les	WP1		WP2b	WP3a
49	5-dec	14	P2.5	les	WP1		WP2b	WP3a
50	12-dec	15	P2.6	les	WP1		WP2b	WP3a
51	19-dec	16	P2.7	les	WP1		WP2b	WP3a
52	26-dec		kerst			kerst-		
1	2-jan		kerst			vakantie		
2	9-jan	17	P2.8		WP1		WP2b	WP3a
3	16-jan	18	P2.9	toets			WP2b	WP3a
4	23-jan	19	tussen					WP3a
5	30-jan	20	P3.1	les	WP1	WP2a		WP3b
6	6-feb	21	P3.2	les	WP1	WP2a		WP3b
7	13-feb	22	P3.3	les	WP1	WP2a		WP3b
8	20-feb		krokus			voorjaarsvakantie		
9	27-feb	23	P3.4	les	WP1	WP2a		WP3b
10	5-mrt	24	P3.5	les	WP1	WP2a		WP3b
11	12-mrt	25	P3.6	les	WP1	WP2a		WP3b
12	19-mrt	26	P3.7	les	WP1	WP2a		WP3b
13	26-mrt	27	P3.8		WP1	WP2a		WP3b
14	2-apr	28	P3.9	toets		WP2a		WP3b
15	9-apr	29	P4.1	les		WP2a		WP3b
16	16-apr	30	P4.2	les		WP2a		WP3b
17	23-apr	31	tussen			WP2a		WP3b
18	30-apr		meivak			meivakantie		
19	7-mei	32	P4.3	les		WP2a		WP3b
20	14-mei	33	P4.4	les		WP2a		WP3b
21	21-mei	34	P4.5	les		WP2a		WP3b
22	28-mei	35	P4.6	les		WP2a		WP3b
23	4-jun	36	P4.7	les		WP2a		WP3b
24	11-jun	37	P4.8			WP2a		WP3b
25	18-jun	38	P4.9	toets				WP3b
26	25-jun	39	assmwk	herk				WP3b
27	2-jul	40	assmwk	herk				WP3b
28	9-jul		zomer			zomervakantie		
29	16-jul		zomer			zomervakantie		
30	23-jul		zomer			zomervakantie		
31	30-jul		zomer			zomervakantie		
32	6-aug		zomer			zomervakantie		
33	13-aug	41	intro					
34	20-aug	42	intro					
35	27-aug	1	P1					

